

T.C.
ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**STRATEJİK PLAN
(2008-2012)**

"sağlıklı üretim, bilinçli tüketim..."

su hayattır

“Bir yolcunun yolda yürüyebilmesi
için ufku görmesi yeterli değildir.
Ufkun ötesini de görmesi gerekir.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

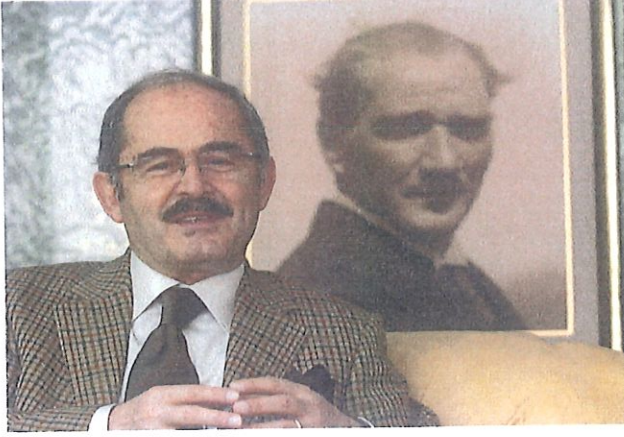
İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
BAŞKANIN MESAJI	1
GENEL MÜDÜRÜN MESAJI.....	2
STRATEJİK PLANLAMA EKİBİNİN SUNUŞU	4
UYGULANAN YÖNTEM.....	7
ÇALIŞMA SÜRECİ.....	9
I. DURUM ANALİZİ	14
1. KURULUŞ İÇİ ANALİZ	14
1.1. Kuruluşun Tarihçesi	14
1.2. Kuruluşun Görev ve Yetkileri.....	14
1.3. Organizasyon Yapısı	15
1.4. Kuruluşun Tabi Olduğu Mevzuat	20
1.5. Kuruluşun Personel Sayısı ve Nitelikleri.....	21
1.6. Kuruluşun Personel ve Ücret Politikası	22
1.7. Kuruluşun Finansal Kaynakları.....	22
1.8. Kuruluşun Teknolojik Altyapısı	23
1.9. Kuruluşun Araç ve Bina Envanteri.....	26
1.10. Kuruluşun Raporlama, İzleme ve Değerlendirme Sistemi	44
1.11. Önemli Faaliyet ve Projeler	44
1.12. Yetki Çakışması	48
2. ÇEVRE ANALİZİ.....	49
2.1. Kuruluşun Faaliyet Alanında Dünyadaki Durum ve Gelişmeler	49
2.2. Kuruluşun Faaliyet Alanında Ülkemizdeki Durum ve Gelişmeler	66
2.3. Kuruluşun Konusu İle İlgili Dünya ve Ülkemizdeki Kritik Noktalar	88
2.4. Kuruluşun Faaliyet Alanı İle İlgili Bölgesel Planlar	91
2.5. Temel Riskler ve Belirsizlikler.....	93
2.6. Paydaş Analizi.....	95
2.6.1. İşbirliği Yapılması Gereken Kuruluşlar	95
2.6.2. Hedef Kitle ve Beklentiler	97
2.7. G.Z.F.T. Analizi	98

II. GELECEĞE BAKIŞ	105
1. KURULUŞUN MİSYONU	105
2. KURULUŞUN VİZYONU	105
3. İLKELER BİLDİRİMİ	105
III. KURULUŞ STRATEJİSİ	107
1. KURUMSAL YAPININ GELİŞTİRİLMESİ	107
2. MALİ YAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ	110
3. ALT YAPI HİZMETLERİ	112

IV. KAYNAKÇA

- Kamu Kuruluşları Stratejik Planlama Kılavuzu "DPT Müsteşarlığı"
Haziran 2006
- 2560 Sayılı Kanun
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu
- Belediyeler – İstatistikçi Veri Bankası Araştırması – İller Bankası Genel
Müdürlüğü
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN
Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

Günümüzde, hizmet üreten kurumlardaki yönetim anlayışının değişmesi, kurumları yeniden yapılandırmaya zorlamaktadır. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 5227 Sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Kanun gibi yeni yasal düzenlemeleri, her türlü değişime açık ve katılımcı bir yönetimi gerçekleştirmek için Belediyelere ve diğer kamu kuruluşlarına Stratejik Plan hazırlama yükümlülük ve sorumluluğunu yüklemektedir. Bu sorumluluk kapsamında da ESKİ, 2008-2012 yılları stratejilerini, 2008 hedeflerini ve buna paralel olarak iş planlarını oluşturarak kurumsal performans göstergelerini belirlemiştir. Yeni kamu mali yönetim anlayışının önemli bir bileşeni olan stratejik planlama olgusu, tüm kamu kuruluşlarında olduğu gibi Belediye'ye bağlı kuruluşlarda da özümsemesi gereken çok önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Geliştirilen Stratejik Planların günün koşulları ile uyumlu olması çok önemlidir. Bu nedenle ESKİ'nin 2008-2012 yılları Stratejik Planında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yaşayan vatandaşlarımızın su ve kanalizasyon gereksinimlerini karşılayacak ve vatandaş memnuniyetini arttıracak nitelikte bulunmaktadır. Stratejik Planlama ile birlikte yeni bir çalışma anlayışına sahip olacak olan ESKİ Genel Müdürlüğü'nün "Su Hayattır" anlayışı ve vatandaş odaklı yönetim anlayışı ile birlikte, bu planlama döneminde de önemli hizmetleri gerçekleştirerek, yaşanabilir kentler sıralamasında ESKİŞEHİR kentinin daha üst sıralarda yer almasında önemli rol oynayacağına inancımın tam olduğunu belirtirken, bu planın hazırlanmasında görev alan tüm ESKİ Genel Müdürlüğü ekibini candan tebrik eder, planın hayata geçirilmesi için kendilerine başarılar dilerim.

Garip YILDIRIM

*Eskişehir Su ve Kanalizasyon İdaresi
Genel Müdürü*

Su yaşamımız ve içinde bulunduğumuz ekosistem için son derece önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle su yollarının olduğu bölgeler su uygarlıklarının gelişiminde de önemli bir etken olmuştur. Nil Nehri; Mısır Uygarlığının, Sarı Nehir; Çin Uygarlığının, Ganj Nehri; Hint Uygarlıklarının gelişiminde etkili olmuşlardır. Bugün Dünya nüfusunun %40'ını barındıran 80 ülkede su problemi yaşanmaktadır. Burada sorun esas itibari ile su kaynaklarının yetersizliği değil, genel anlamı ile sorun suyun kullanımındaki bilinçsiz davranış ve çevre sorunlarının olumsuz yansıtılmasıdır. Gerek ülkemizde gerekse kentimizde giderek artış gösteren çevre sorunları su kaynaklarını olumsuz etkilemektedir. Gerek doğal bitki örtüsünün yok edilmesi, gerekse su kaynaklarının etrafında oluşan yapılaşmaları ve zirai ilaçlarla yapılan tarım çalışmaları kaynakların kirlenmesine, doğal hayatın olumsuz etkilenmesine sebep olmaktadır. Halbuki su tabiattaki doğal çevrim sayesinde sürekli tazeliğini korumakta ve doğada yaşayan canlılara hayat kaynağı olmaktadır. Suyun doğada ne kadar hayati bir önem taşıdığı göz önüne alındığında, su kaynaklarının **birinci derecede koruma altına alınması gereken doğal kaynak olduğu görülmektedir.** Su ile ilgili olarak genel bir değerlendirme yapacak olursak; Dünyanın yıllık yağış ortalaması 1000mm/yıl olup, ülkemizde ortalama yağış miktarı 643 mm/yıl, Kentimizde ise ülkemizdeki ortalamanın çok altında olup 378 mm/yıl'dır. Bu nedenle kentimiz özellikle ülke ortalamasının çok altında olup, varolan su kaynaklarının çok iyi korunması gereği ortaya çıkmaktadır. Anlaşılacağı üzere ülkemiz özellikle de Eskişehir su zengini bir kent değildir. Kentimizdeki yıllık yağış ortalaması, Türkiye ortalaması altında olması nedeniyle gelecekte su problemleri ile karşılaşabileceğimize işaret etmektedir. Halihazırda kentimizin içme ve kullanma suyu Porsuk Nehrinden alınıp arıtılarak kente insanların kullanımına sunulmaktadır. Porsuk havzasındaki kontrolsüz yapılan tarım ve yerleşik üniteleri nedeniyle sürekli kirlilik yaşanmaktadır. Porsuk nehrine alternatif olabilecek yeni su kaynakları ile ilgili çalışmalar başlatılmış, kentimizin civarındaki mevcut gölet ve barajlara ilaveten yeni baraj ve gölet sahaları aranmış boşa akan, yok olan su kaynakları üzerine yeni barajlar inşa edilmesine başlanmış, Kentimizin gelecekteki muhtemel su ihtiyaçlarının karşılanması için bu baraj ve göletler koruma altına alınarak; Su kaynaklarının kirlenmesinin önlenmesi cihetine

gidilmiştir. Bu kapsamda kontrol altına alınan gölet ve barajlardan sürekli numuneler alınmakta ve kontroller devam etmektedir. Alınan analiz sonuçlarına bakıldığında görüleceği gibi mevcut bu kaynakların sularının halihazırda porsuk nehrinden alınan sudan daha kaliteli olduğu anlaşılmaktadır.

Genel Müdürlüğümüzce 2005 yılında çıkartılarak ilan edilen İçmesuyu Havzaları Koruma Yönetmeliği kapsamına aldığımız gölet ve barajların kirletilmeden korunmaları büyük önem arz etmektedir.

ESKİ, vatandaş memnuniyetini esas alan, “Su hayattır” doktrini ile her ortamda ve koşulda etkin ve sürdürülebilir, su yönetiminde rasyonel olarak hizmet veren örnek bir kurum olmak amacıyla çalışmalarını devam ettirmektedir. Bilindiği üzere ülkemizde son birkaç yılda hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu değişimde kendini en fazla (AB uyum yasaları çerçevesinde) mevzuat alanında hissettirmektedir. “Stratejik Plan”da bunlardan bir tanesidir. Vatandaşlarımıza en sağlıklı şekilde su götürmek, yağmur sularının yaşamı zorlaştırmasını önlemek, mevcut su kaynaklarını korumak, alternatif su kaynakları bulmak, kentin gelişimine uygun bir şekilde su ve kanalizasyon şebekelerini genişletmek, kentin su ve kanalizasyon ihtiyaçlarına cevap vermek ve alt yapı sistemini en etkin bir biçimde çalıştırmak en temel görevlerimizdir. Stratejik Plan ile Görev, Yetki ve Sorumluluk tanımlarının yapıldığı ve dengelerin kurulduğu, ürettiğini ve tükettiğini net olarak bilebilen, kayıp kaçağı en aza indirilmiş, “Sağlıklı üretim, bilinçli tüketim” esaslı, Mevcut kaynakların korunmasına ve tasarrufuna özen gösteren, Vatandaş odaklı hizmeti prensip edinmiş, Yeniliklere açık, eğitilmiş, etkin, verimli, sürekli ve hızlı bir hizmet anlayışı temel prensiplerimizdir. Yapılan bu çalışma ile görevlerimizi eksiksiz yerine getirmek ve şehrimizde su kültürünü canlı tutabilmek için stratejik yapılanmayı tamamlayarak (5) yıllık stratejik planımızı hazırladık. Yapılan bu çalışma ile güçlü ve zayıf yönlerimizin de fotoğrafı çekilmiştir. Kurum için hayati önem taşıyan Stratejik Planın hazırlanması için özveriyle çalışan Stratejik Planlama Ekibine teşekkür eder, bütün çalışma arkadaşlarımıza saygılar sunarım. Bu planın ESKİŞEHİR’e kazandıracakları sayesinde daha sağlıklı, bir altyapı sistemine ve daha mutlu bir yaşama kavuşacak olan vatandaşlarımızın da bizlere destek vereceği ümidi ile planın ESKİŞEHİR için hayırlı olmasını diliyorum.

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİNİN SUNUŞU

24 Aralık 2003 tarih ve 25326 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 01.01.2006 tarihinden itibaren de yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının mali yapıları tamamı ile değiştirilmiştir.

Bu kanun ile kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması, hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi, raporlanması ve mali kontrolün düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yeni kamu yönetimi anlayışı, dünyada yaşanan gelişmeler ve çeşitli ülkelerde yaşanan tecrübeler ışığında ülkemizi 21.yüzyılda çağdaş bir yönetim anlayışına kavuşturmak amacını taşımaktadır. İyi yönetim olarak da tanımlayabileceğimiz bu çağdaş yönetim anlayışı ve yapısı:

1. Kendine odaklı olmaktan, vatandaş odaklı olmaya geçişli hedefler,
2. Girdi odaklı olmaktan, sonuç ve hedef odaklı olmaya yönelir,
3. Katılımcı ve paylaşımcı bir anlayışa sahiptir,
4. Pro-aktif ve gelecek yönelimli bir bakışı esas alır,
5. Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını hedef alır.

Bu yeni anlayış içinde, 5018 Sayılı Kanun çerçevesinde Kamu Yönetimi;

1. İnsan haklarına saygılı olmak,
2. Etkili olmak,
3. Ekonomik maliyetle çalışmak, hizmet vermek,
4. Şeffaf olmak,
5. Katılımcı olmak,
6. Belirsizliği ve ayrımcılığı azaltacak şekilde hukuka dayanmak ve öngörülebilir olmak,

7. Hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak,
prensiplerini esas almalıdır.

Kamunun mali yapısını yeniden düzenleyen 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu anlayışı ile, yönetimlerde etkinlik ve verimlilik temel unsurlar olarak yer almaktadır. Yönetimlerde geleceğin belirsizliklerine karşı hazırlıklı olma, hızlı ve objektif kararlar alma, sorunlara süratle uygun çözümler bulma, değişime uyum sağlamanın temel gerekleridir. Bunlarla birlikte de Kamu Yönetiminde yeniden yapılanma, mahalli idarelerde de bir dönüşüm ve değişimi gerekli kılmaktadır.

Esnek ve yatay örgütlenmenin yanı sıra geleceği de öngören stratejik yönetimde kamunun girişimci ve rekabet edebilir olması gerektiğine işaret edilmektedir ki bu, yönetimde merkeziyetçilikten uzaklaşma yaklaşımıyla da uyumlu olan bir durumdur. Kamu hizmetlerinin sunumunda mahalli idarelere daha çok görev ve sorumluluk verilmesi, merkezi idare ile mahalli idareler arasındaki yetki ve kaynak dağılımının geleneksel yapısının değiştirilmesini de zorunlu kılmaktadır. Mahalli idarelerin daha fazla yetki, sorumluluk ve kaynakla desteklenmesi, bu idarelerin yönetim yapı ve anlayışlarında da buna uygun değişikliklerin olmasını gerektirmektedir. Yerel nitelikli kamu hizmetlerinin sunumunda hizmetlerden yararlananların memnuniyetini arttırmak, hukuka uygunluğu, etkinliği ve verimliliği sağlamak için vatandaş taleplerini temel alan bir anlayış yönetimine hakim kılmak gerekmektedir. Sonuca odaklanan bir yönetimde hesap verebilirliği, açıklığı, katılımı, öngörülebilirliği kapsayan mekanizmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Yeni kamu yönetimi anlayışı gereği olarak gelecek yönelimli ve katılımcı bir anlayış içinde “Stratejik Yönetim” yaklaşımına geçilmektedir.

Stratejik Yönetim kapsamında;

1. Misyon ve Vizyon belirleme,
2. Ortaya konulan yeni anlayışa uygun bir şekilde geleceğe ilişkin tasarım geliştirme,
3. İnsan kaynaklarını geliştirme,
4. Ölçülebilir başarı kriterleri oluşturma ve önceden ilan etme,
5. Temel amaçlara yönelik politika ve öncelikleri şekillendirme,

unsurları vurgulanmaktadır.

Yeni kamu yönetimi anlayışına uygun olarak yasalaşan 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye ve 5302 Sayılı İl Özel İdareler Kanunlarının temel amaçlarından biri de, Mahalli İdareler ve bağlı kuruluşlarında stratejik yönetim anlayışını tesis etmektir. Yıllık çalışma programlarıyla bütçelerini ve performans ölçütlerini bu plana göre oluşturacaklardır. Böylece, geleceğe dönük politikalar oluşturarak sorunlara uzun vadeli çözümler getirilecek ve sonuç odaklı bir anlayışa sahip olacaklardır. Yukarıda sözü edilen yasalar gereği olarak stratejik plan hazırlanması, Genel Müdürlüğümüz için de bir zorunluluktur. Bu çalışmanın yasal bir zorunluluk olmasının yanında, bir kurumun orta ve uzun vadeli amaçlarını, belirli bir program ve ilkeler çerçevesinde gerçekleşmesi gerektiğine inanan bir yönetim kadrosunun da desteği ile görev yapan planlama ekibi bu çalışmayı üç ay gibi bir süre içerisinde tamamlamış olup, Stratejik Plan 5 yıllık süreç çerçevesinde 2012 yılı ile sonuçlandırılmıştır.

Stratejik Planlama ekibi, stratejik planın hazırlanması esnasında, kurumumuzun ilkelerinden katılımcılık ilkesini öncelikli olarak göz önünde tutan bir yaklaşım sergilemiş ve her seviyeden kurum çalışanlarının stratejik planın hazırlanmasında büyük oranda katkıları sağlanmıştır.

Stratejik planlama ekibi olarak yaptığımız bu çalışmada katkıda bulunan tüm kurum çalışanlarına ve desteğini esirgemeyen üst yönetim kadrosuna teşekkür ederiz.

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

UYGULANAN YÖNTEM

ESKİ'nin stratejik planı (2008-2012) çalışmalarında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından hazırlanmış olan stratejik planlama kılavuzunda yer alan model ve yaklaşımlar esas alınmıştır.

ESKİ'de uygulanan stratejik plan modelinin aşamaları madde madde aşağıdaki gibidir.

- ESKİ Genel Müdürlüğü Üst Yönetim desteğinin sağlanması,
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü kanunu çerçevesinde çıkarılan yasa ve yönetmeliklerle ortaya çıkmış yenilikleri dikkate alan bir yaklaşımla Stratejik Planın hazırlanmasına karar verilmesi: Bu çerçevede çıkarılan 5216 ve 5393 sayılı kanunlar gereği Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin bir kuruluşu olmakla beraber, özerk bütçeli ve yatırımcı bir kuruluş olması dolayısı ile ESKİ'nin kendi stratejik planın da oluşturulması gerektiği T.C. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 06.11.2006 tarih ve 46436 Sayılı genelgesinde belirtilmiştir.
- Stratejik planlama ekibinin oluşturulması; Ekip oluşturulurken tüm daire başkanlıklarının temsil edilmesi önceliğinden hareketle Daire Başkanları ve değişik seviyelerdeki ilgili personelin katılımı ile, bir Genel Müdür Yardımcısının Başkanlığında SPE oluşturulmuştur.

ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(2008-2012) YILLARI STRATEJİK PLANLAMA KURULU

Osman Nuri ÖZCAN	Genel Müdür Yrd.V.
Cemil GENÇ	Planlama Yatırım İnşaat Dairesi Bşk.
Mehmet Süleyman EKŞİ	Su ve Kanal İşletme Dairesi Bşk.
Ahmet SAZAK	Strateji Geliştirme Dairesi Bşk.
Hüseyin İŞGÖREN	Atıksu Arıtma Dairesi Bşk.
Süleyman Nafiz YÜRÜK	Abone İşleri Dairesi Bşk.
Veyis TAŞKIN	Bilgi İşlem Dairesi Bşk.
Vedat RÜYA	Elektrik Makine Malz. İkm. Dairesi Bşk.
Halil KÖKLÜ	İnsan Kayn. ve Dest. Hizm. Dairesi Bşk.V.
Serap AKDÜZEN	Danışman
Metin PEHLİVANER	Mali İşler Şube Müdür Vekili
Cengiz ÖZDEMİR	İnsan Kayn. ve Dest. Hizm. Şube Müdür Vekili
Ebru Mihriban KIYAK	Raportör
Semra GÜMÜŞ	Raportör
Berna ŞENSARI	Raportör

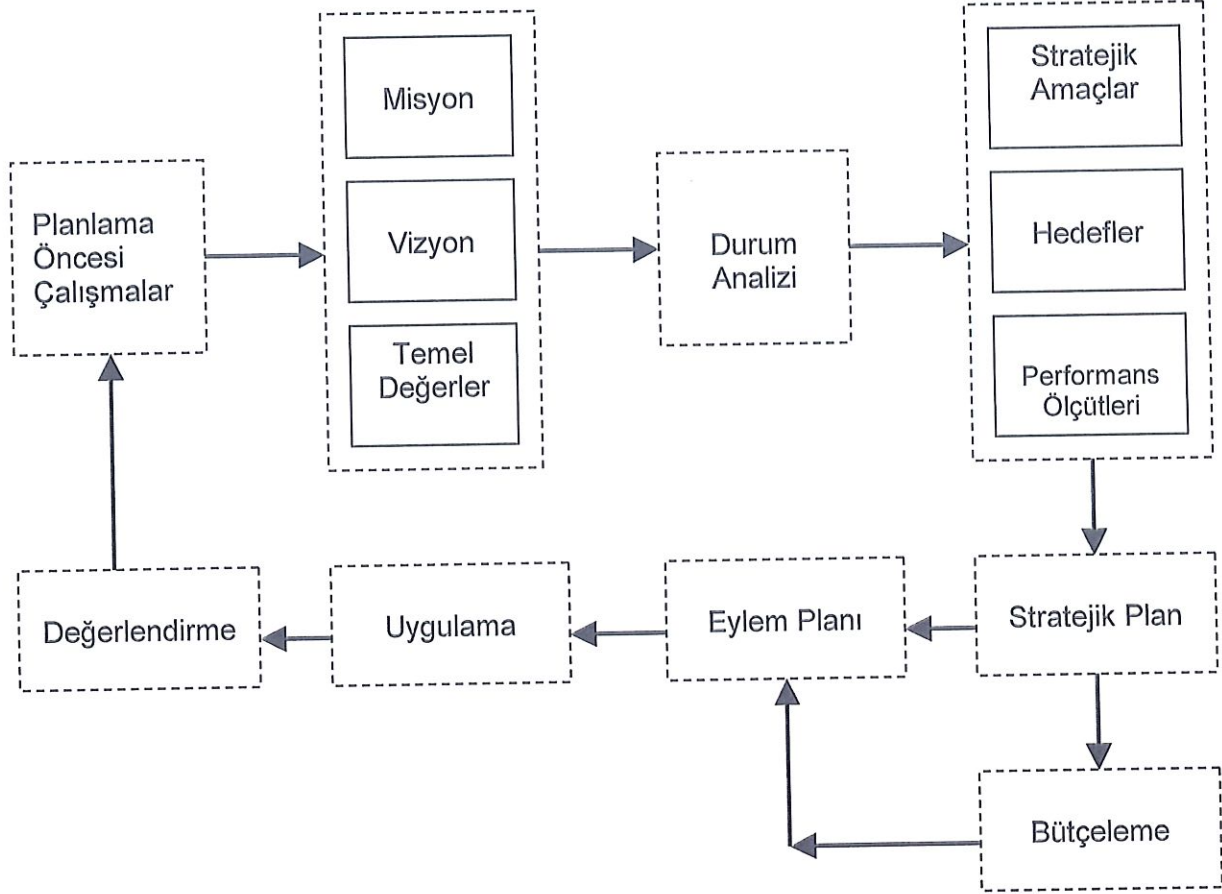

CALIŞMA SÜRECİ

- Stratejik Planlama Ekibi'nin çalışma ile ilgili eğitilmesi, bilgilendirilmesi, kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi ve tüm bunlara bağlı olarak Stratejik Planlama Ekibi'nin stratejik plan çalışma normlarının şekillendirilmesi.
- Stratejik Planlama Ekibi, Temmuz-Ağustos-Eylül 2007 ayları içerisinde Stratejik Planın Formatının kurulması amacı ile (6) Toplantı yapmış ve her toplantı sonrasında her bir daire başkanlığı kendi mevzuatı ve konuları ile ilgili olarak eylem planları belirlemiş ve buna göre de yön vermiştir.
- Yasal mevzuat, yetki ve yükümlülüklerle ilgili çalışmalar.
- Kurum içi analiz;
 - ✓ Kurumsal Kimlik
 - ✓ Güçlü, Zayıf Yanlar
 - ✓ Öneriler
- Çevre Analizi;
 - ✓ Fırsatlar, Tehditler
 - ✓ Paydaş Analizi
- Geleceğe bakış ve stratejik çalışmalar

Stratejik Planlama Ekibi bu çalışmalarını yaparken tüm dünyadaki gelişmeler irdelenmiş, ülkemiz koşullarında gerçekleştirilen işletim modelleri ve sistemlerinin avantajları ve dezavantajları ortaya konulmuş, sorunların çözümü için dünyadaki örneklerinden de ne şekilde yararlanabileceği tartışılmıştır.

İlerleyen yüzyılda ortaya çıkacak olası krizlere alınacak önlemler ortaya konulmuştur. Stratejik planın tamamlanmasından sonra her hedef için eylem planı belirlenmiştir. Aşağıdaki şekilde, uygulanan stratejik planlama süreci gösterilmektedir.

Stratejik Planlama süreci kapsamında kurumun misyon, vizyon ve temel değerleri belirlenmiştir. Bunları gerçekleştirecek stratejilerin ortaya konulabilmesi için kurumsal öz değerlendirme çalışmaları yapılmış ve tüm stratejiler de belirlenmiştir. Ortaya konulan stratejilerin ne kadar etkin uygulandığını gösterebilecek özellikte birimler için rasyonel olarak ölçülebilir hedefler saptanarak, hedeflere ne oranda ulaşıldığını gösteren performans kriterleri oluşturulmuştur. Daha sonraki aşamada da hedefleri gerçekleştirmeyi sağlayacak eylem planları hazırlanarak buna bağlı olarak ta bütçeleri oluşturulmuştur.

Planlamada Kullanılan Verilerin Toplanması:

Stratejik Planlama çalışmalarının en önemli kısmını ve temelini, toplanan veriler oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında verilerin hangi değerlendirmeler ışığında toplandığı, hangi yöntem kullanılarak hangi analizlerin yapıldığı ve bunun değerlendirme sonuçlarına nasıl girdi sağladığını gösteren veri tabloları aşağıda gösterilmiştir. Aşağıdaki tablolarda değerlendirme konuları yer almaktadır:

NO:	DEĞERLENDİRME KONUSU	ANALİZ TÜRÜ
P.01	ESKİ'nin Misyon, Vizyon, Politika ve Temel Değerlerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.02	Organizasyonel yapılanmanın değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.03	ESKİ tarafından belirlenen stratejilerin, stratejik hedeflerin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.04	Kurumsal ve Bilimsel öz değerlendirme yeteneklerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.05	Kurumsal performans yönetiminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.06	Takım çalışmaları ve iyileştirmelerin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.07	Acil durum ve risk yönetiminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.08	İş süreçlerinin analizi ve süreç yönetiminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.09	Proje yönetiminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.10	Kriz stratejileri ve depreme yönelik planların değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.11	Teknolojik gelişmelerin takip edilmesi ve yönetimin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.12	Kurum içi bilgi paylaşım sisteminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.13	Raporlama, iş takibi ve dokümantasyon sisteminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.14	Bilgi akışı ve arşiv sisteminin (Bilgi ve belge yönetimi) değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.15	Görev ve sorumlulukların belirli olması-işgücü planlamasının değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.16	Çalışanların durumunun (Ortalama, yaş, eğitim, işçi, memur oranı, kadın-erkek oranı, performans ve kadro dağılımı, emeklilik durumları, birimi dışında çalışanların durumu, eleman ihtiyaçları vb. gibi) değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.17	Performans değerlendirme ve sicil uygulamalarının değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.18	Çalışma Yönetmeliklerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ

NO:	DEĞERLENDİRME KONUSU	ANALİZ TÜRÜ
P.19	Öneri ve şikayet sisteminin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.20	Personel eğitimi, eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi ve karşılanmasının değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.21	Çalışanların memnuniyetinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.22	Çalışanların sorun çözme, motivasyon, takım çalışması yapabilmelerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.23	Kaynakların kullanımının değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.24	Bütçe ve Bütçeleme faaliyetlerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.25	Tanıtım ve hizmet faaliyetlerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.26	Abonelik hizmetleri ve gelir toplama performanslarının değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.27	Araç, Bina ve diğer varlıkların değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.28	Hizmetlerin fayda-maliyet analizlerinin değerlendirilmesi	KURUM İÇİ ANALİZ
P.29	Vatandaşların (Abonelerin) memnuniyeti anket sonuçlarının değerlendirilmesi	PAYDAŞ ANALİZLERİ
P.30	Şehrin Altyapı sisteminin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.31	Halkla ilişkilerin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.32	Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri ile ilişkilerin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.33	Kentin acil durumunun değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.34	Kentin nüfus dağılımının değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.35	Coğrafi yapı ve kuruma etkisinin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.36	Deprem ve diğer acil durumların değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.37	Kentin acil durum yönetiminin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ

NO:	DEĞERLENDİRME KONUSU	ANALİZ TÜRÜ
P.38	Mevcut ve alternatif su kaynaklarının değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.39	Diğer kurumlarla ilişkilerin değerlendirilmesi	KURUM DIŞI ANALİZ
P.40	Sivil Toplum örgütleri ile ilişkilerin değerlendirilmesi	PAYDAŞ ANALİZİ
P.41	Kamu kuruluşları ile ilişkilerin değerlendirilmesi	PAYDAŞ ANALİZİ

I. DURUM ANALİZİ

1. KURULUŞ İÇİ ANALİZ

1.1. KURULUŞ'UN TARİHÇESİ

20.11.1981 tarih ve 2560 Sayılı İSKİ Kanununa, 3305 Sayılı Kanunla, 05.06.1986 tarihinde eklenen ek 5.madde gereğince, Büyükşehir Belediyelerinde tüzel kişiliğe sahip, Su ve Kanalizasyon İdarelerinin kurulması mümkün olduğundan, bu tarihten itibaren de Eskişehir Belediyesinin Büyükşehir Belediyesi Statüsüne geçmesine paralel olarak ta Bakanlar Kurulu'nun 94/6516 sayılı kararları ile ve anılan karar da 18.02.1995 gün ve 22206 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, yayımı tarihinden itibaren de ESKİ Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Kamu tüzel kişiliğine sahip müstakil bütçeli olan kuruluşumuz 18.02.1995 tarihinde kurulduktan sonra buna müteakip teşkilatlanmasını tamamlamış ve faaliyetlerine başlamış olup, halen aynı hukuki yapı ile hizmetlerine devam etmektedir.

1.2. KURULUŞUN GÖREV VE YETKİLERİ

ESKİ'nin görev ve yetkileri şunlardır;

- a) İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yer altı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,
- b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,
- c) Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyıların ve yer altı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,

- d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkilerini kullanmak,
- e) Her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, ESKİ'nin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere iştirak etmek,
- f) Kuruluş amacına dönük çalışmaların gerekli kılması halinde her türlü taşınmaz malı kamulaştırmak veya üzerinde kullanma hakları tesis etmek.

1.3. ESKİ'NİN ORGANİZASYON YAPISI

ESKİ yönetimi şu organlardan oluşur;

- a) Genel Kurul
- b) Yönetim Kurulu
- c) Denetçiler
- d) Genel Müdürlük

Genel Kurul: Eskişehir Büyükşehir Belediye Meclisi, aynı zamanda ESKİ Genel Kurulu'nu oluşturur. ESKİ Genel Kurulu, 2560 Sayılı Kanunda yazılı olan yetki ve görevleri çerçevesinde ilgili konuları görüşmek ve karara bağlamak üzere senede iki defa özel gündemle toplanır.

Genel Kurul'un Görevleri Şunlardır:

- a) Beş yıllık yatırım planını karara bağlamak,
- b) Yıllık yatırım programlarını inceleyerek karara bağlamak,
- c) Bütçeyi inceleyerek karara bağlamak,
- d) Personel kadrolarının ihdas, değiştirilme ve kaldırılmasına karar vermek, yılda iki maaşı geçmemek üzere verilecek ikramiyelerin miktar ve zamanını belirlemek,

- e) Mayıs ayı toplantısında, yönetim kurulu'nun bir önceki yıl çalışmalarına ilişkin faaliyet raporunu, bilançosunu ve denetçiler raporunu inceleyip, karara bağlamak,
- f) Su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri inceleyerek karara bağlamak,
- g) İki asıl ve iki yedek denetçiyi seçmek,
- h) 10 yıldan fazla süreli veya 10 milyon TL'den fazla bedeli kiralama, kiraya verme veya intifa sözleşmeleri için yönetim kurulu'na izin vermek,
- i) Dava değeri 100.000 TL'sinin üstünde olan davaların sulhen ortadan kaldırılmasını kararlaştırmak,
- j) Yurt içi ve yurt dışı borçlanmalar hakkında Yönetim Kurulu'na yetki vermek,
- k) Yapılan çalışmaların bu Kanun ve bu Kanunla gözetilen amaçlara uygun olup olmadığını karara bağlamak,
- l) Yönetim Kurulunca ön incelemeleri yapılan yönetmelikleri inceleyip karara bağlamak,
- m) Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı veya Yönetim Kurulu'nun Genel Kurul'da görüşülmesini önerdiği diğer işleri görüşüp, karara bağlamak.

Yönetim Kurulu: Yönetim Kurulu bir başkanla beş üyeden oluşur. Yönetim Kurulu'na atanan üyelerin hizmet süresi (3) yıldır. Yönetim Kurulu'na atanacak olanların ESKİ'nin konusuna giren teknik işlerde, yöneticilikte veya işletmecilikte uzmanlaşmış bulunmaları ve uzmanlıklarına uygun yüksek öğrenim görmüş olmaları gerekir.

Büyükşehir Belediye Başkanı Yönetim Kurulu'na Başkanlık eder. Yönetim Kurulu olağan olarak her hafta belirli günlerde toplanır.

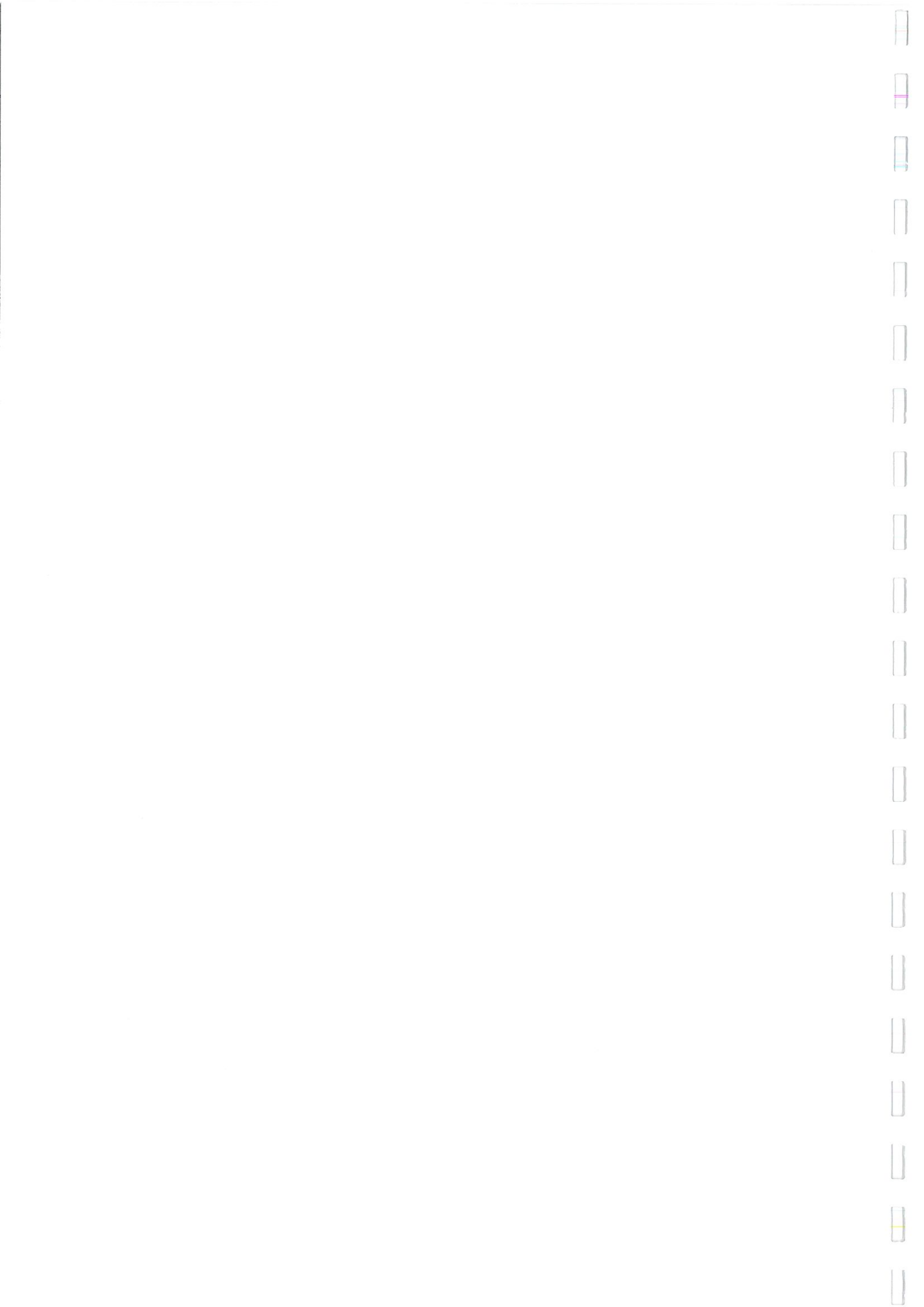
Yönetim Kurulu'nun Görevleri Şunlardır:

- a) Kuruluş amacına uygun olarak ESKİ'nin çalışmasına ilişkin esasları tespit etmek ve bunların Genel Müdürlükçe uygulanmasını izlemek.
- b) Genel Müdürlükçe hazırlanacak yönetmelik, bütçe, bilanço ve kadro taslakları ile personele verilecek ikramiye miktar ve zamanlarına ilişkin önerilerin ön incelemelerini yaparak Genel Kurul'a sunmak.
- c) Yıl içinde bütçenin madde ve fasılları arasında aktarma yapmak.

- d) Beş yıllık ve yıllık yatırım plan ve programlarını inceleyip, Genel Kurul'a sunmak.
- e) Genel Müdürlükçe önerilecek satma, satın alma ve ihale işlemlerini karara bağlamak.
- f) Genel Müdürlükçe önerilecek kamulaştırma işlerini karara bağlamak.
- g) Genel Kurul'ca verilecek yetki çerçevesinde yurt içi ve yurt dışı borçlanmaları karara bağlamak.
- h) Hizmetin gerektirdiği düzenlemeler hakkında Genel Müdürlükçe yapılacak önerileri inceleyip karara bağlamak.
- i) 10 yıldan az süreli veya yıllık 10 TL'den az bedelli kiralama, kiraya verme veya intifa sözleşmeleri için Genel Müdür'e izin vermek.
- j) Dava değeri 100.000 TL'nin altında olan davaların sulhen ortadan kaldırılmasını kararlaştırmak.
- k) Genel Müdürlükçe hazırlanan su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri tespit ederek Genel Kurulun onayına sunmak.
- l) Hizmetlerin ekonomik verimlilik ilkelerine göre yürütülmesi için gerekli önlemleri saptamak, yetkisi içinde olanları almak, yetkisi dışında olanları ilgili kurum ve mercilere iletmek.
- m) Genel Müdür'ün Önerisi üzerine Teftiş ve Kontrol Kurulu Başkanı, 1.Hukuk Müşaviri, Daire Başkanları, Uzman Tabip, Müdürler, Teknik Elemanlar, Avukatlar ve Müfettişlerin atama, nakil, terfi ve işten çıkarılmaları hakkında karar vermek ve sözleşmeli personelin işe alınmalarını onaylamak.
- n) Gerektiğinde Genel Kurul'un olağanüstü toplantıya çağırılması konusunda Büyükşehir Belediye Başkanı'na öneride bulunmak.
- o) Genel Müdürlükçe önerilecek diğer konuları inceleyip karara bağlamak.

Denetçiler: ESKİ'nin işlemleri hizmet süreleri içinde çalışacak iki denetçi tarafından denetlenir. Denetçi seçilebilmek için mühendislik, hukuk, ekonomi ve işletme konularında en az birinden yüksek öğrenim görmüş ve uzmanlaşmış bulunmak ve aynı konuda en az 10 yıl görev yapmış olmak gerekir. Denetçilerin hizmet süreleri iki yıl olup, hizmet süreleri sonunda yeniden seçilmeleri mümkündür. Denetçiler ESKİ'nin çalışmalarına ilişkin tespit ettikleri eksiklikleri, aksaklıklar ve yasa dışı işlemler hakkında raporlarını Genel Kurula verirler. Raporun bir örneği de Büyükşehir Belediye Başkanına sunulur. Ayrıca Genel Kurulun Mayıs ayı toplantısında Yönetim Kurulu'nun bir yıllık faaliyeti hakkında rapor verirler.

Genel Müdürlük: ESKİ Genel Müdürü Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar Genel Müdürlüğe atanacaklarda da aranır. Genel Müdürlük hizmetlerinin yürütülmesinde Genel Müdüre yardımcılık etmek ve sayıları 3'ü geçmemek üzere yeteri kadar genel müdür yardımcısı bulunur. Genel Müdür yardımcıları Genel Müdürün teklifi üzerine Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı'nın onayı ile atanırlar.

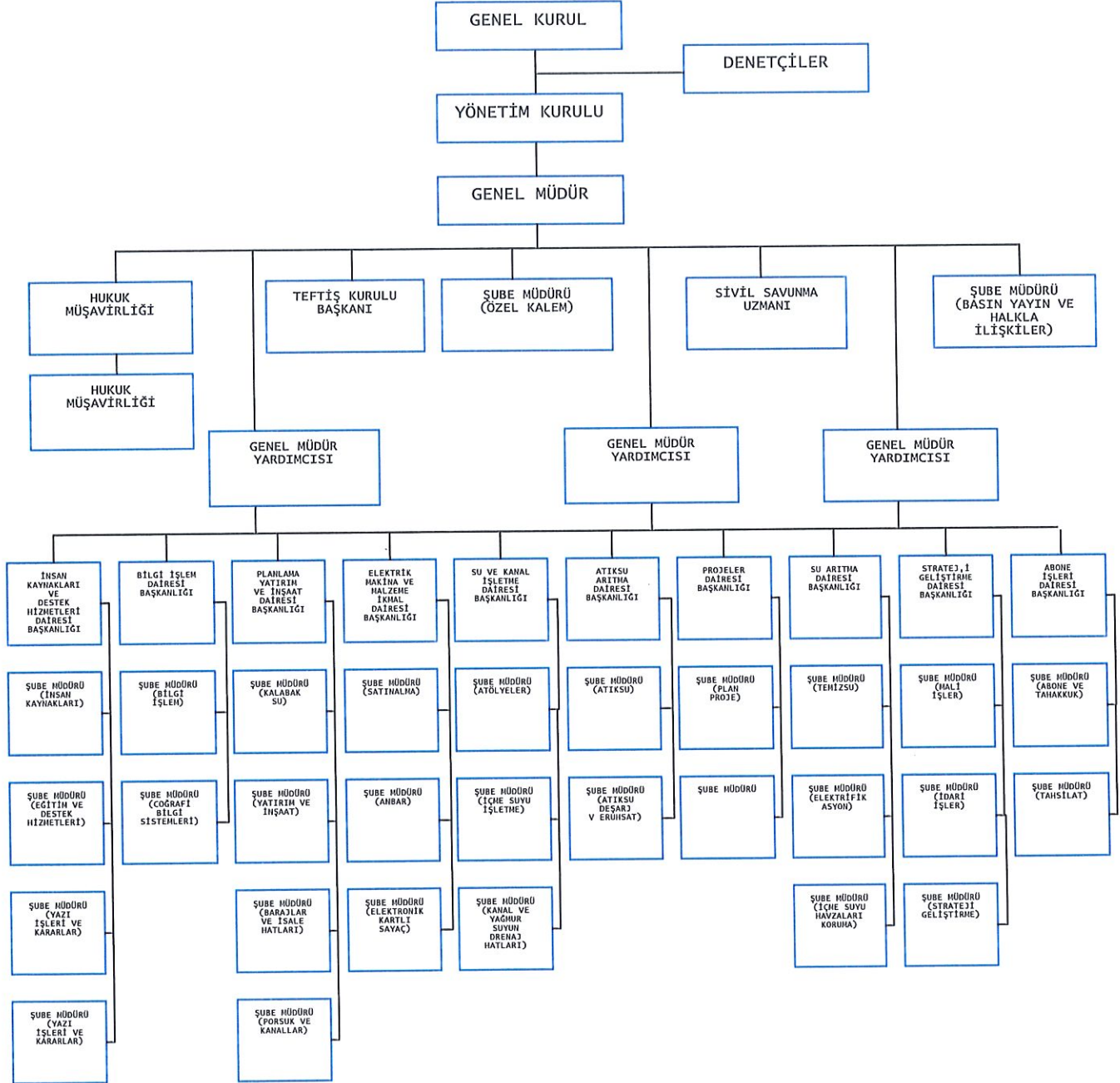
Genel Müdür yardımcılarının hizmet alanı ile ilgili konularda yükseköğrenim görmüş ve en az 10 yıl uzmanlık dallarında görev yapmış olmaları gerekir.

Genel Müdürün Görevleri Şunlardır:

- a) ESKİ'nin bu kanun hükümlerince ve amacı doğrultusunda çalışmasını ve yönetilmesini sağlamak.
- b) İdari ve yargı organlarında üçüncü kişilere karşı ESKİ'yi temsil etmek.
- c) Yönetmelikleri, yıllık bütçe, beş yıllık plan ve yıllık yatırım programlarını, bilanço ve personel kadro taslaklarını hazırlayıp yönetim kuruluna sunmak.
- d) Bütçe, iş ve yatırım programları uyarınca harcama yapmak.
- e) 23'ncü maddeye göre çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak su satışına ve kullanılmış suların uzaklaştırılması giderlerine ilişkin tarifeyi hazırlayıp yönetim kuruluna sunmak.
- f) Gerekğinde Yönetim Kurulu kararı ile yeni düzenlemeler yapmak.
- g) Alım, satım ve ihale işlerinin hazırlıkları ile Yönetim Kurulu'nun vereceği yetki dahilinde alım, satım, ihale ve kira işlerini yapmak, bunlardan yetkisi dışında kalanları yönetim kuruluna sunmak.
- h) Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararlarını uygulamak.
- i) Yönetim Kurulunca atamalar dışında kalan memurları atamak ve işçi almak.
- j) Karara bağlanmasını gerekli gördüğü konu ve önerileri Yönetim Kuruluna veya Genel Kurula sunmak.

Genel Müdür, yetkilerinden uygun gördüklerini yardımcılara devredebilir. Bu gibi hallerde genel müdür yardımcıları yetkili bulundukları konulardan doğrudan sorumludur. Ancak, bu durum Genel Müdürün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Genel Müdürlük organizasyon şeması aşağıda gösterilmiştir;

ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT ŞEMASI

1.4. KURULUŞUN TABİ OLDUĞU MEVZUAT

Kuruluşumuzu düzenleyen 2560 Sayılı İSKİ Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun; 7/i-r, 8,18/e-h-i, 23//1/j-3, 24/c, 26, 27/son iki fıkrası, geçici 2. ve 3. maddeleri, 5393 Sayılı Belediye Kanununun; 14 ilk cümle, 15/d-e, 18/1, 19, 20/2-3-4-5, 21, 22, 24, 25, 28, 38/k, 49, 55, 56, 67, 68/d-e, 75/d, 85/b ve geçici 2.maddeleri, 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun; Mükerrer 44, 87, 88 ve 89. maddeleri, 1593 Sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu'nun; 20/1-2, 235, 236, 237, 238, 239 ve 242. maddeleri, 831 Sayılı Sular Hakkında Kanun, 2872 Sayılı Çevre Kanunu, 167 Sayılı Yer altı suları hakkında kanun, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 Sayılı İş Kanunu, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanunu, 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu, 818 Sayılı Borçlar Kanunu, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu, 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu, 237 Sayılı Taşıt Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı KDV Kanunu, 6245 Sayılı Harcırah Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, ESKİ Yönetmelikleri ve sayılan kanunlarla ilgili tüzük ve yönetmeliklerdir.

1.5. KURULUŞUN PERSONEL SAYISI VE NİTELİKLERİ

	NORM KADRO	DOLU KADRO
Genel Müdür	1	1
Genel Müdür Yardımcısı	3	-
Yönetim Kurulu Üyesi	3	2
Teftiş Kurulu Başkanı	1	1
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	-
Diğer Daire Başkanlıkları	7	7
Hukuk Müşaviri	1	-
Avukat	6	1
Şube Müdürü	30	2
Uzman	6	-
Şef	60	11
Müfettiş	4	-
Müfettiş Yardımcısı	2	-
Mali Hizmetler Uzmanı	4	-
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	2	-
İdari Personel	120	38
Teknik Personel	80	23
Sağlık Personeli	12	2
Yardımcı Hizmetler Personeli	-	1
Daimi İşçi	190	143
Geçici İşçi	-	315
Sözleşmeli Personel	-	1
TOPLAM	535	550

Norm Kadro Standartlarına göre Memur kadroları toplamı: 345,

Norm Kadro Standartlarına göre Sürekli İşçi kadroları toplamı: 190'dır.

1.6.KURULUŞUN PERSONEL VE ÜCRET POLİTİKASI

Kuruluşumuzda çalışmakta olan 657 sayılı kanuna tabi personelin maaşları merkezi hükümetler tarafından belirlenmekte olduğundan, kurumumuzun bu konuda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. 4857 Sayılı İş Kanununa tabi işçi personelin ücretleri ise toplu iş sözleşmeleri ile tespit edilmektedir.

1.7.KURULUŞUN FİNANS KAYNAKLARI

Kuruluşumuzun gelirleri, temel olarak, (1) Abonelerden alınan su ve atıksu bedelleri, (2) Su ve kanal harcamalarına katılma payları, (3) Yurt içi ve yurt dışı gelirler ve (4) genel bütçe paylarından oluşmaktadır. Bunların arasında en temel olan ve üçüncü gelir kaleminden de gerçek fonlayıcı olan kalem, abone tüketicilerinden alınan bedellerdir. İkinci gelir kaleminin kaynağı da yine abonelerdir. Dördüncü kalemden elde edilen gelirler, idare gelirleri içinde oldukça sınırlı bir büyüklük durumundadır.

Kuruluşumuzda iç ya da dış borçlanma Genel Kurul Kararı ile yapılmakta, ancak bu organ borçlanma hakkındaki yetkisini Yönetim Kurulu'na devredebilmektedir. Kullanılan krediler oldukça kısa sürede net kaynak çıkışları ile karşı karşıya kalındığından sorunlu gelir kalemlerinden birini oluşturmakta olup, tarifeler ile elde edilen gelirler, aynı zamanda bir gider kalemi olan kredileri de ödeyen kaynak olması nedeniyle temel öneme sahip olan kalemi oluşturmaktadır.

Tarifeler: Su ve Kanalizasyon İdarelerinde tarifelerin nasıl belirleneceği kurucu yasada (Madde 23) belirtilmiştir. Söz konusu yasanın ilgili maddesi kapsamında, su satışı ve kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki atık suların uzaklaştırılması için ayrı ayrı tarifeler yapılır. Tarifelerde yönetim ve işletme giderleri ile amortismanları doğrudan gider yazılan (aktifleştirilemeyen) yenileme, ıslah ve tevzi masrafları ve %10'dan aşağı olmayacak oranda kar payı alınır.

Her idare kendisi için bir Tarife Yönetmeliği hazırlamaktadır. Tarife; satış, hizmet, güvence ve yaptırımların paralel değerlerle belirlenmesidir. Su tarifelerinin belirlenmesinde iki ana faktör esas alınacaktır: (a) Yönetim ve işletme giderleriyle amortismanlar, aktifleştirilemeyen yenileme, ıslah ve tevsi masrafları ve %10'dan az olmayacak karlılık oranı, (b) Üretilen ve kayıplar düşüldükten sonra yapılacağı varsayılan ölçülebilir su satış miktarı. Buna göre, tarifeler maliyet ve %10 kar oranı belirlenip, ölçülebilir su satış miktarına göre hesaplanacaktır. Bu ilkelere göre Yönetim Kurulunca saptanan tarifeler, her yıl bütçe ile birlikte Genel Kurul'a sunulmakta ve onaylanan tarifeler mali yılbaşında yürürlüğe girmektedir.

Bütçe payı, Su ve Kanalizasyon Tarifelerinin alanlarındaki belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamından aldıkları payların %10'luk kısımları İller Bankası'na kesilerek idarelere aktarılmaktadır.

ESKİ Genel Müdürlüğü'nün finansman kaynakları da; kanunla verilen yetkiler dahilinde Vergi Geliri ve İller Bankası Payı, su satışı ve kanalizasyon gelirleri, bağış ve yardımlar, belediyelerden tahsilatlar ve dış borçlanma ile sağlanmaktadır.

Kısaca özetlenecek olursak İdaremizin finansman kaynakları;

1. Su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık tarifesine göre abonelerden alınan ücretler.
2. Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca, su ve kanalizasyon tesislerinden yararlananlardan ilgili belediye adına alınan katılma payları.
3. Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasıncı 2380 Sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Gelirlerinden pay verilmesi hakkında kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan pay.
4. Büyük ve temel yatırım programları karşılığında Devletçe yapılacak yardımlar.
5. Her türlü yardım ve bağışlar ile diğer gelirlerdir.

Daire Başkanlıklarının finansman kaynakları ise, Yönetim Kurulunca İdarenin bütçe olanakları çerçevesinde ayrılan paylardır.

1.8. KURULUŞUN TEKNOLOJİK ALT YAPISI

ESKİ Genel Müdürlüğü yaklaşık 12 yıllık bir geçmişe sahip olup, kurulduğu günden bu yana hizmet alanında, su ve kanalizasyon ihtiyaçlarının karşılanmasında, şehrin ihtiyaçlarını tam tespit ederek, teknolojinin en son olanaklarını zamanında kullanarak, ülke içinde diğer su ve kanalizasyon idarelerine örnek teşkil edecek bir yol izlemiştir.

Stratejik Planlama süreciyle de bu gayretlerine hız vererek, belirlediği misyon, vizyon ve ilkeleri doğrultusunda, kuruluşun güçlü ve zayıf yönlerini objektif bir şekilde saptayarak, ülkenin içindeki genel durum prosesine de objektif bir bakış açısı getirmek suretiyle fırsat ve tehditlerini belirleyerek, tüm personelin ESKİ Vizyonuna bakış açısını değerlendirerek amaç, hedef ve bunlara yönelik gelecek projelerini hazırlamıştır.

Tespit edilen güçlü ve zayıf yönler değerlendirildiğinde öncelikle personel eğitimi, özlük hakları, sağlık hizmetleri, yetki çakışması nedeniyle ortaya çıkan çatışmalar, kentin büyümesi nedeniyle yeni araç ve şube ihtiyacı, tesislerin uzaktan kontrolü, arızalara erken teşhis, yeniden yapılanma gibi kurumsallaşma ve teknolojik gelişme ihtiyaçlarının olduğu ortaya çıkmıştır.

Bilgi İşlem bünyesinde Otomasyonumuza hizmet veren toplam 7 Adedi Ana Sunucu (Server) bulunmaktadır. Bu sunucularımız günün ihtiyacına göre gerek yazılım ve gerekse donanım yönünden güçlü ve güncel hale getirilmektedir.

1 Adet DB2 Veritabanı Sunucusu

2 Adet Oracle Veritabanı Sunucusu

7 Adet Windows 2003 Sunucu (186 kullanıcı)

1 Adet Web Sunucu

Network Ekipmanları;

3 Adet Router,

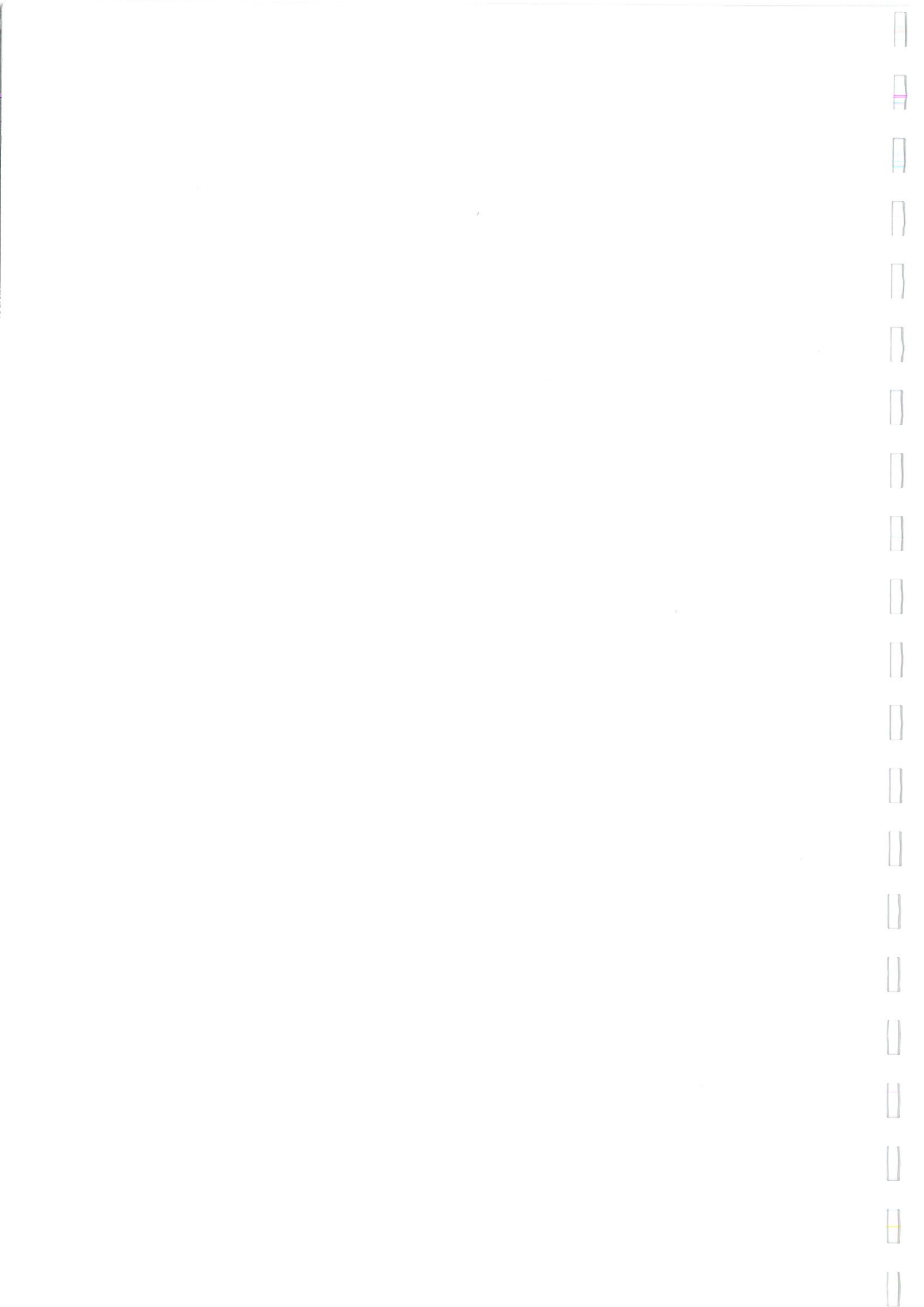
29 Adet Switch,

14 Adet Hub,

6 Adet ADSL Modem,

1 Adet Firewall,

1 Adet Metro Ethernet.

Kurumumuzdaki mevcut donanımların birimlere göre dağılımı aşağıdaki şekildedir:

BİRİMLER	PC	YAZICI	NOTEBOOK
Özel Kalem	3	3	1
İnsan Kayn. ve Destek Hizm. Dairesi Bşk.	6	4	
Bilgi İşlem Dairesi Bşk.	8	4	2
Elektrik Makine ve İkmal Dairesi Bşk.	26	8	-
Teftiş Kurulu Başkanlığı	-	-	-
Hukuk Müşavirliği	4	2	1
Abone İşleri Dairesi Bşk.	75	51	1
Atıksu Arıtma Dairesi Bşk.	11	2	1
Strateji Geliştirme Dairesi Bşk.	13	13	1
Planlama Yatırım ve İnşaat Dairesi Bşk.	39	20	3
Su ve Kanalizasyon Dairesi Bşk.	14	8	
Projeler Dairesi Başkanlığı	2	-	-
Su Arıtma Dairesi Başkanlığı	9	-	1
TOPLAM	206	115	11

Genel Müdürlüğümüz Telsiz Haberleşmesinde 2 bant üzerinden ASELSAN UHF Telsiz Yayın Sistemi kullanılmaktadır.

Telefon haberleşme sistemimiz ise IP bazlı Nec Topaz model santral (2 adet), yine IP bazlı 2AT model santral (1 adet) ile Netaş MX1 (8 adet), Norstar (2 adet), Netaş Diginet DX2B (1 adet), Netaş Diginet DX1 (1 adet) ve Karel DS 200 (1 adet) olmak üzere toplam 16 adet santraller ile yürütülmektedir. Alo 185 hattımız ile de tüm başvuru ve şikayetlerle ilgili olarak ta vatandaşımıza hizmet verilmektedir.

1.9. KURULUŞUN ARAÇ VE BİNA ENVANTERİ

ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE AİT ARAÇLARIN LİSTESİ						
CİNSİ		1-5 YAŞ	6-10 YAŞ	11-15 YAŞ	16 ÜSTÜ	TOPLAM
1	BİNEK ARAÇLARI	8	3	1	-	12
	PICK-UP	4	1	3	1	9
	MİNİBÜSLER	4	-	2	1	7
2	KAPALI SAÇ KASALI ARAÇLAR	1	2	2	3	8
3	İŞ MAKİNALARI					
	BEKO LODER	5	-	-	5	10
	LODER	1	1	-	-	2
	GRAYDER	1	-	-	-	1
	EKSKAVATÖR	2	3	-	-	5
	SİLİNDİR	2	-	-	-	2
	ASFALT FİNİŞERİ	1	-	-	-	1
4	DONANIMLI ARAÇLAR					
	KANAL TEMİZLEME	1	-	-	3	4
	VİDANJÖR	-	-	-	3	3
	VİNÇ	-	-	-	1	1
5	DAMPERLİ KAMYONLAR	4	2	4	4	14
6	SU TANKERİ	-	-	-	1	1
7	OTOBÜS	-	-	-	2	2
8	KOPRESÖRLER	2	-	1	1	4
9	JENERATÖR	2	-	-	2	4
10	ASFALT KESME	1	1	1	-	3
TOPLAM		39	13	14	27	93

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No		Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış			Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No	Sıra No	Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı	Nedeni		Tarihi	Tarihi	No			
1	TUNALI	26.00.02.00025	KANAL	199 1437 885	278 1834 127	26 2527 885			116,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
2	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00026	KANAL	278 1834 127	21 2015	12 1154			2.328,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
3	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00027	KANAL	278 1833 72	21 2030	21 2030			805,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
4	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00028	KANAL	278 1834 161	20 1884	20 1884			1.167,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
5	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00029	KANAL	278 1834 155	20 1903	20 1903			813,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
6	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00030	KANAL	278 1833 67	20 1903	20 1903			1.070,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
7	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00031	KANAL	278 1834 136	18 1749	18 1749			1.050,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
8	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00032	KANAL	278 1832 99	18 1758	18 1758			913,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
9	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00033	KANAL	228 1588 6	3 252	3 252			1.315,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
10	TUNALI	26.00.02.00034	KANAL	200 1437 890	29 2822	29 2822			70,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
11	TUNALI	26.00.02.00035	KANAL	200 1437 883	29 2824	29 2824			30,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
12	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00036	KANAL	228 1586 18	8 777	8 777			480,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
13	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00037	KANAL	229 1601 199	8 753	8 753			1.025,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
14	TUNALI	26.00.02.00038	KANAL	200 1437 853	26 2495	26 2495			680,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış			Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Ada No	Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı	Nedeni		Tarihi	Tarihi	No			
15	TUNALI	26.00.02.00039	KANAL	198 1419 380			198 1419 380	12 1185		50,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
16	TUNALI	26.00.02.00040	KANAL	200 1437 905			200 1437 905	29 2857		147,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
17	TUNALI	26.00.02.00041	KANAL	200 1437 878			200 1437 878	26 25120		50,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
18	TUNALI	26.00.02.00042	KANAL	200 1437 879			200 1437 879	26 2520		61,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
19	TUNALI	26.00.02.00043	KANAL	228 1601 194			228 1601 194	8 746		1.876,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
20	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00044	KANAL	228 1588 125			228 1588 125	8 750		599,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
21	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00045	KANAL	229 1601 196			229 1601 196	8 748		985,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
22	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00046	KANAL	228 1601 202			228 1601 202	8 756		445,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
23	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00047	KANAL	228 1588 131			228 1588 131	8 779		136,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
24	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00048	KANAL	277 1832 55			277 1832 55	10 925		774,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
25	TUNALI	26.00.02.00049	KANAL	200 1437 946			200 1437 946	32 3171		92,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
26	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00050	KANAL	279 1834 158			279 1834 158	20 1940		561,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
27	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00051	KANAL	277 1832 111			277 1832 111	20 1937		1.537,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
28	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00052	KANAL	279 1834 133			279 1834 133	18 1746		1.228,00	DEVİR							BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No	Sıra No	Ada No	Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı			Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
29	TUNALI	26.00.02.00053	KANAL	200 1437 882	200 1437 882	26 2524	26 2524			8,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
30	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00054	KANAL	276 1830 44	276 1830 44	19 1779	19 1779			1.060,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
31	TUNALI	26.00.02.00055	KANAL ARSASI	198 1419 384	198 1419 384	12 1189	12 1189			105,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
32	TUNALI	26.00.02.00056	KANAL ARSASI	198 1382 46	198 1382 46	2 153	2 153			144,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
33	TUNALI	26.00.02.00057	KANAL ARSASI	198 1382 49	198 1382 49	2 156	2 156			144,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
34	TUNALI	26.00.02.00058	TARLA	198 2160 89	198 2160 89	28 2761	28 2761			520,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
35	TUNALI	26.00.02.00059	KANAL TARLASI	200 1437 888	200 1437 888	28 2758	28 2758			285,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
36	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00060	KANAL	276 1830 39	276 1830 39	18 774	18 774			1.412,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
37	TUNALI	26.00.02.00061	KANAL	200 1437 904	200 1437 904	29 2856	29 2856			170,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
38	TUNALI	26.00.02.00062	KANAL	199 1415 33	199 1415 33	30 2967	30 2967			810,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
39	TUNALI	26.00.02.00063	KANAL	199 1437 915	199 1437 915	30 2942	30 2942			675,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
40	TUNALI	26.00.02.00064	KANAL (TARLA)	2000 1437 888	2000 1437 888	28 2720	28 2720			280,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
41	TUNALI	26.00.02.00065	KANAL (TARLA)	200 1437 898	200 1437 898	29 2852	29 2852			166,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
42	TUNALI	26.00.02.00066	KANAL	198 1419 381	198 1419 381	12 1186	12 1186			114,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış			Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Ada No	Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı			Nedeni	Tarihi		Tarihi	No	
43	TUNALI	26.00.02.00067	KANAL	198 2160 92	198 2160 92		39 2898 92			1.600,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
44	TUNALI	26.00.02.00068	KANAL	276 1832 87	276 1832 87		10 957 26			2.531,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
45	TUNALI	26.00.02.00069	KANAL	200 1437 864	200 1437 864		26 2506 26			43,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
46	TUNALI	26.00.02.00070	KANAL	200 1437 867	200 1437 867		26 2509 26			36,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
47	TUNALI	26.00.02.00071	KANAL	200 1437 868	200 1437 868		26 2510 26			89,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
48	TUNALI	26.00.02.00072	KANAL	200 1437 872	200 1437 872		26 2543 26			122,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
49	TUNALI	26.00.02.00073	KANAL	199 1437 875	199 1437 875		26 2517 26			1.786,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
50	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00074	KANAL	277 1832 62	277 1832 62		19 1862 1			841,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
51	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00075	KANAL	228 1586 11	228 1586 11		1 12 1			490,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
52	TUNALI	26.00.02.00076	KANAL	199 1437 855	199 1437 855		26 2497 26			116,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
53	TUNALI	26.00.02.00077	KANAL	200 1437 858	200 1437 858		26 2500 26			49,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
54	TUNALI	26.00.02.00078	KANAL	200 1437 861	200 1437 861		26 2503 26			43,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
55	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00079	KANAL	277 1832 106	277 1832 106		19 1785 19			1.650,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
56	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00080	KANAL	279 1834 138	279 1834 138		19 1790 138			723,00		DEVİR						BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No	Cilt No	Hisse Oranı	Nedeni		Tarihi	Tarihi	No		
57	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00081	KANAL	278 1834 142		19 1802	1.262,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
58		26.00.02.00082	KANAL	279 1834 145		19 1819	621,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
59	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00083	KANAL	279 1834 151		19 1856	1.299,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
60	TUNALI	26.00.02.00084	KANAL	198 2160 95		30 2909	839,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
61	TUNALI	26.00.02.00085	KANAL	1199 1437 1156		39 3836	118,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
62	TUNALI	26.00.02.00086	KANAL	198 2033 37		34 3335	1.250,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
63	TUNALI	26.00.02.00087	KANAL	200 1437 893		29 2825	585,00		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
64	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00088	KANAL	228 1586 30		22 2127	509,50		DEVİR					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ D.S.İ. KANALI
65	ŞARHÜYÜK	26.00.02.00089	TARLA	287 1849 58		51 4980	3.641,00		KAMULAŞTIRMA					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FEVZİ ÇAKMAK MAH.TERFİİ M.
66	KARACAŞEHİR	26.00.02.00093	TARLA	4 33 25		18 1832	46.766,00		KAMULAŞTIRMA					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMİZSU ARITMA TESİSLERİ
67	KARACAŞEHİR	26.00.02.00094	EŞÇARLI TARLA	4 33 18		2 185	37.306,00		KAMULAŞTIRMA					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMİZSU ARITMA TESİSLERİ
68	TEPEBAŞI	26.00.02.00105	PAFTASINDA	2101 2427 1		40 3999	4.278,00		DÜKKAN (kat mülkiyeti)					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
69	TEPEBAŞI	26.00.02.00106	PAFTASINDA	2101 2427 1		40 3998	4.278,00		DÜKKAN (kat mülkiyeti)					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
70	TEPEBAŞI	26.00.02.00107	PAFTASINDA	2101 2427 1		40 3997	4.278,00		DÜKKAN (kat mülkiyeti)					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No	Sıra No	Sayfa No	19	28	Hisse Oranı			Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
71	YENİDOĞAN	26.00.02.00108	MÜF. TARLA	1370	1370	1847	93	15	28	230,00		SATIŞ					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
72	AKPINAR	26.00.02.00400	TARLA	1732	1732	2702		15	28	120,90		KAMULAŞTIRMA	01.02.2007				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
73	AKPINAR	26.00.02.00401	TARLA	1728	1728	2695		15	28	194,12		KAMULAŞTIRMA	28.07.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
74	AKPINAR	26.00.02.00402	TARLA	1726	1726	2693		15	28	194,12		KAMULAŞTIRMA	21.07.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
75	AKPINAR	26.00.02.00403	TARLA	1722	1722	2689		15	28	375,85		KAMULAŞTIRMA	23.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
76	AKPINAR	26.00.02.00404	TARLA	1724	1724	2691		15	28	131,62		KAMULAŞTIRMA	23.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
77	AKPINAR	26.00.02.00405	TARLA	1720	1720	2687		15	28	1.881,77		KAMULAŞTIRMA	22.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
78	AKPINAR	26.00.02.00406	TARLA	1712	1712	2679		15	27	2.010,87		KAMULAŞTIRMA	20.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
79	AKPINAR	26.00.02.00407	TARLA	1696	1696	2663		158	27	898,36		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
80	AKPINAR	26.00.02.00408	TARLA	1048	1048	1044		15	11	7.000,00		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
81	AKPINAR	26.00.02.00409	TARLA	1714	1714	2681		15	27	106,41		KAMULAŞTIRMA	16.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
82	AKPINAR	26.00.02.00410	TARLA	1694	1694	2661		15	27	254,35		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
83	AKPINAR	26.00.02.00411	TARLA	1716	1716	2683		15	27	334,58		KAMULAŞTIRMA	16.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
84	AKPINAR	26.00.02.00412	TARLA	1718	1718	2685		15	27	2.071,05		KAMULAŞTIRMA	16.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)		Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Ada No	Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı			Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
85	AKPINAR	26.00.02.00413	TARLA	15 1083	15 1083		15 1083	11 1079		3.800,00		KAMULAŞTIRMA	15.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
86	AKPINAR	26.00.02.00414	TARLA	15 1710	15 1710		15 1710	27 2677		2.115,53		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
87	AKPINAR	26.00.02.00415	TARLA	15 1702	15 1702		15 1702	27 2669		316,81		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
88	AKPINAR	26.00.02.00416	TARLA	15 1704	15 1704		15 1704	27 2671		273,66		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
89	AKPINAR	26.00.02.00417	TARLA	15 1706	15 1706		15 1706	27 2673		3.396,62		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
90	AKPINAR	26.00.02.00418	TARLA	15 1084	15 1084		15 1084	11 1080		4.800,00		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
91	AKPINAR	26.00.02.00419	TARLA	15 1700	15 1700		15 1700	27 2667		2.354,26		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
92	AKPINAR	26.00.02.00420	TARLA	15 1708	15 1708		15 1708	27 2675		123,67		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
93	AKPINAR	26.00.02.00421	TARLA	15 1698	15 1698		15 1698	27 2665		135,63		KAMULAŞTIRMA	14.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
94	AKPINAR	26.00.02.00422	TARLA	15 1692	15 1692		15 1692	27 2659		251,05		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
95	AKPINAR	26.00.02.00423	TARLA	15 1690	15 1690		15 1690	27 2657		113,61		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
96	AKPINAR	26.00.02.00424	TARLA	15 1686	15 1686		15 1686	27 2653		1.268,08		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
97	AKPINAR	26.00.02.00425	TARLA	15 1688	15 1688		15 1688	27 2655		543,87		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
98	AKPINAR	26.00.02.00426	TARLA	15 1684	15 1684		15 1684	27 2651		3.697,70		KAMULAŞTIRMA	13.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Yüzölçümü (m ²)			Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No	Sıra No	Hisse Oranı	Cilt No	Sayfa No		Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
99	AKPINAR	26.00.02.00427	TARLA	15 1680	15 1680	27 2647	2.568,38			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
100	AKPINAR	26.00.02.00428	TARLA	15 1682	15 1682	27 2649	4.175,53			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ESKİ GÖLETİ
101	AKPINAR	26.00.02.00429	KAR.BESİHAN E KAR.BİNA VE	15 1012	15 1012	11 1088	10.600,00			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
102	AKPINAR	26.00.02.00430	TARLA	15 1674	15 1674	27 2641	6.829,64			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
103	AKPINAR	26.00.02.00431	TARLA	15 1047	15 1047	11 1043	8.400,00			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
104	AKPINAR	26.00.02.00432	TARLA	15 1672	15 1672	27 2639	1.980,52			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
105	AKPINAR	26.00.02.00433	TARLA	15 1678	15 1678	27 2645	5.252,04			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
106	AKPINAR	26.00.02.00434	TARLA	15 1676	15 1676	27 2643	1.475,17			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
107	AKPINAR	26.00.02.00435	TARLA	15 1087	15 1087	11 1083	2.900,00			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
108	AKPINAR	26.00.02.00436	TARLA	15 1086	15 1086	11 1082	3.900,00			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
109	AKPINAR	26.00.02.00437	TARLA	15 1085	15 1085	11 1081	6.000,00			KAMULAŞTIRMA	12.06.2006				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
110	AKPINAR	26.00.02.00438	SUVAT	5 1730	5 1730	28 2696	9.330,57			51/256 KAMULAŞTIRMA	01.02.2007				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
111	AKPINAR	26.00.02.00439	SUVAT	5 1730	5 1730	28 2698	9.330,57			35/256 KAMULAŞTIRMA	15.01.2007				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
112	AKPINAR	26.00.02.00440	ÇAYIR	15 1068	15 1068	11 1064	6.200,00			35/256 KAMULAŞTIRMA	15.01.2007				BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Cilt No			Yüzölçümü (m ²)	Edinme Şekli	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Sayfa No	Sıra No	Hisse Oranı			Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
113	AKPINAR	26.00.02.00441	SUVAT	5	1730		28	2598	9.330,57	35/256 KAMULAŞTIRMA	21.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
114	AKPINAR	26.00.02.00442	ÇAYIR	15	1068		1064	19821	6.200,00	35/256 KAMULAŞTIRMA	21.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
115	AKPINAR	26.00.02.00443	SUVAT	15	1730		28	2598	9.330,57	1/8 KAMULAŞTIRMA	19.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
116	AKPINAR	26.00.02.00444	ÇAYIR	15	1068		11	1064	6.200,00	1/8 KAMULAŞTIRMA	19.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
117	AKPINAR	26.00.02.00445	SUVAT	5	1730		28	2598	9.330,57	1/8 KAMULAŞTIRMA	11.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
118	AKPINAR	26.00.02.00446	ÇAYIR	15	1068		11	1064	6.200,00	1/8 KAMULAŞTIRMA	11.12.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
105	AKPINAR	26.00.02.00447	SUVAT	5	1730		28	2598	9.330,57	1/8 KAMULAŞTIRMA	24.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
106	AKPINAR	26.00.02.00448	SUVAT	5	1730		28	2598	9.330,57	19/128 KAMULAŞTIRMA	24.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
107	AKPINAR	26.00.02.00449	SUVAT	5	1730		28	2598	9.330,57	1/16 KAMULAŞTIRMA	17.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
108	AKPINAR	26.00.02.00450	ÇAYIR	15	1068		11	1064	6.200,00	3/16 KAMULAŞTIRMA	24.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
109	AKPINAR	26.00.02.00451	ÇAYIR	15	1068		11	1064	6.200,00	27/128 KAMULAŞTIRMA	24.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
110	AKPINAR	26.00.02.00452	ÇAYIR	15	1068		11	1064	6.200,00	1/16 KAMULAŞTIRMA	17.11.2006					BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
111																
112																

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No Ada No Parsel No	Yüzölçümü (m ²)	Doğusu Batısı	Kuzeyi Güneyi	Mevkii/Yöre Cadde Sokak	İdare ile İlgisi	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
										Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
1	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00453	EĞİTİM TESİSİ (1) - DOĞU TEMİZSU POMPA İSTASYONU		582,00									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
2	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00454			2.456,72									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
3	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00455	DURULTUCU (1)		2.318,67									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
4	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00456	DURULTUCU (2)		2.318,67									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
5	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00457	FİLTRE BİNASI		4.154,50									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
6	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00458	KİMYA BİNASI + ANBAR		3.189,27									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
7	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00459	KANTAR BİNASI		13,63									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
8	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00460	ALTERNATÖR		113,40									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
9	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00461	HAMSU POMPA İST. GİRİŞİ (YER ALTI)		602,80									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
10	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00462	HAMSU POMPA İSTASYONU		473,08									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
11	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00463	İSTİTMA BİNASI (KAZAN DAİRESİ) MUTFAK VE YEMEKHANE		151,29									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
12	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00464	GENEL MÜDÜRLÜK BİNASI		352,91									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
13	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00465	LOJMAN (1)		987,84									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
14	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00466			1.339,10									BUYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No		Yüzölçümü (m ²)	Doğusu		Kuzeyi	Mevki/Yöre		İdare ile ilişkisi		Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Batısı	Güneyi		Cadde	Sokak	Nedeni	Tarihi	Tarihi	No			
15	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00467	LOJMAN (2)			1.339,10												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
16	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00468	EĞİTİM TESİSİ (2) - BATI			1.216,09												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
17	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00469	KLORLAMA BİNASI			384,34												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
18	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00470	EKS BİNASI			551,38												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
19	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00471	İDARİ BİNA			1.196,01												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
20	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00472	BASKETBOL SAHASI			493,00												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
21	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00473	BÜFE			8,93												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
22	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00474	FUTBOL SAHASI			8.682,50												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
23	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00475	KAPI KONTROL BİNASI (DOĞU)			19,57												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
24	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00476	KAPI KONTROL BİNASI (BATI)			14,03												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
25	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00477	KAPI KONTROL BİNASI (DOĞU)			19,57												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARITMA TESİSLERİ
26	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00478	İDARİ BİNA			870,00												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
27	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00479	MARANGOZHANE			192,00												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
28	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00480	ATÖLYELER			1.400,40												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No		Yüzölçümü (m ²)	Doğusu		Kuzeyi		Mevkii/Yöre	İdare ile ilişkisi	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Batısı	Güneyi	Cadde	Sokak			Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
29	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00481	KAYNAK ATÖLYESİ			224,37											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
30	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00482	ANBAR			89,55											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
31	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00483	SOSYAL TESİS - MİSAFİRHANE			1.229,20											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
32	MERKEZ CUNUDİYE	26.00.02.00484	TERFİ BİNASI			412,74											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
33	MERKEZ	26.00.02.00485	ODUNPAZARI			31,36											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SU KANAL D.BŞK.
34	MERKEZ ÖMERGA	26.00.02.00486	VEZNESİ ÖMERGA MAHALLESİ VEZNESİ			48,21	tapulu olabilir										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DİŞ VEZNELER
35	MERKEZ VIŞNELİK	26.00.02.00487	VIŞNELİK VEZNESİ			25,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DİŞ VEZNELER
36	MERKEZ ÖMERGA	26.00.02.00488	ÖMERGA MAH. MUHTARLIK BİNASI			8,41	tapulu olabilir										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DİŞ VEZNELER
37	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00489	ÇÖKERTME TANKI - ON DOĞU			1.092,72											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
38	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00490	ÇÖKERTME TANKI - ON BATI			1.092,72											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
39	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00491	HAVALANDIRMA TANKI - DOĞU			1.122,21											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
40	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00492	HAVALANDIRMA TANKI - BATI			1.122,21											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
41	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00493	ÇÖKERTME TANKI - ON DOĞU			2.145,29											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
42	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00494	ÇÖKERTME TANKI - ON BATI			2.145,29											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No		Yüzölçümü (m ²)	Doğusu		Kuzeyi		Mevkii/Yöre		İdare İle İlgisi	Kayıtlardan Çıkış			Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No		Batısı	Güneyi	Cadde	Sokak	Nedeni	Tarihi		No					
43	MERKEZ	26.00.02.00494	İDARİ BİNA			2.110,96												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
44	MERKEZ	26.00.02.00495	DANIŞMA BİNASI			12,92												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
45	MERKEZ	26.00.02.00496	ISITMA BİNASI			60,58												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
46	MERKEZ	26.00.02.00497	KÜR ODASI			37,85												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
47	MERKEZ	26.00.02.00498	ANBAR			154,00												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
48	MERKEZ	26.00.02.00499	BAKIM ATÖLYESİ			145,54												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
49	MERKEZ	26.00.02.00500	DÖNÜŞTÜRME BİNASI			101,64												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
50	MERKEZ	26.00.02.00501	HAVA ÜFLEME BİNASI			157,58												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
51	MERKEZ	26.00.02.00502	KOMPRESÖR BİNASI			29,25												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
52	MERKEZ	26.00.02.00503	SUSUZLANDIRMA ÜNİTESİ			237,12												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
53	MERKEZ	26.00.02.00504	ÇAMUR STOK TANKI			77,47												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
54	MERKEZ	26.00.02.00505	AKIM ÖLÇER BİNASI VE HAVUZ			67,86												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
55	MERKEZ	26.00.02.00506	ÇAMUR DEVİR DAIMİ HAVA ÜFLEME BİNASI			172,00												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		
56	MERKEZ	26.00.02.00507	YÖĞÜNLAŞTIRICI			394,08												BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ	
	KARACAĞÜYÜK																		

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No			Yüzölçümü (m ²)	Doğusu	Kuzeyi		Mevkii/Yöre	İdare ile İlgisi	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No			Batısı	Güneyi	Cadde	Sokak		Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
57	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00508	KIREÇ AMBARI				25,00										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
58	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00509	ÇAMUR KARIŞTIRMA TANKI				55,42										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
59	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00510	SULU ÇAMUR ÇUKURU				27,90										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
60	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00511	POMPA BİNASI				57,00										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
61	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00512	KUM, YAĞ, KÖPÜK TUTMA TANKLARI				513,24										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
62	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00513	DAĞITIM BİNASI -				99,75										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
63	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00514	DEŞARJ TERFİ İSTASYONU				445,87										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
64	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00515	TARAKLAMA GALERİLER (KUTU KESİT)				458,32										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ATIKSU ARITMA TESİSLERİ
65	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00516	İDARI BİNA				602,57										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
66	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00517	DOLUM TESİSLERİ				3.263,20										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
67	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00518	SOSYAL TESİS (KAFETERYA)				125,00										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
68	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00519	MALZEME DEPOSU				300,00										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
69	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00520	POMPA -				109,44										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
70	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00521	VEZNE BİNASI YENİ SU DEPOSU - 1 -				422,25										BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçe	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No	Yüzölçümü (m ²)	Doğusu		Kuzeyi		Mevkii/Yöre	İdare ile ilişkisi	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
						Batısı		Güneyi		Cadde Sokak		Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
71	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00522	YENİ SU DEPOSU - 2 -		422,25											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
72	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00523	YENİ SU DEPOSU - 3 -		422,25											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
73	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00524	SU DEPOSU		252,76											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
74	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00525	POMPA ODASI		43,69											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
75	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00526	OZON ODASI		16,79											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
76	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00527	SU SATIŞ YERİ BINASI		27,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
77	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00528	ON FİLTRE ODASI		28,12											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
78	MERKEZ KARACAĞÜYÜK	26.00.02.00529	YIKAMA BİNASI		67,20											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
79	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00530	ÇAY OCAĞI - YEMEKHANE İDARI BİNA		175,48											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAMACANA DOLUM TES.
80	MERKEZ GÜLTEPE	26.00.02.00531	TESİS - GOMME		6,048,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PET DOLUM TESİSLERİ
81	MERKEZ ORHANGAZI ÖMÜR MEVKİİ	26.00.02.00532	DEPO (ARITMA)		4,438,50											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR
82	MERKEZ MEŞELİK (o.b.)	26.00.02.00533	GOMME DEPO - D1		3,425,59											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR
83	MERKEZ BADEM LİK-ŞEBEKE	26.00.02.00534	GOMME DEPO - 1 - D2		2,503,29											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR
84	MERKEZ BADEM LİK-ŞEBEKE	26.00.02.00535	GOMME DEPO - 2 - D2		2,680,28											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi Mahallesi/ Köyü	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No		Yüzölçümü (m ²)	Doğusu	Kuzeyi		Mevkii/Yöre		İdare ile İlgisi	Kayıtlardan Çıkış			Arşiv		Açıklamalar
				Ada No	Parsel No			Batısı	Güneyi	Cadde	Sokak		Nedeni	Tarihi	No			
85	MERKEZ	26.00.02.00536	GÖMME DEPO - 3 -			2.680,28											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	BADEMLİK-ŞEBEKE		D2															
86	MERKEZ	26.00.02.00537	TERFİ BİNASI			412,13											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	BADEMLİK-ŞEBEKE		- D2															
87	MERKEZ	26.00.02.00538	GÖMME DEPO - 1 -			1.934,92											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	HANGAZI ÖMÜR ME		D4															
88	MERKEZ	26.00.02.00539	GÖMME DEPO - 2 -			1.934,92											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	HANGAZI ÖMÜR ME		D4															
89	MERKEZ	26.00.02.00540	GÖMME DEPO			554,43											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	YENİKENT		- D11															
90	MERKEZ	26.00.02.00541	GÖMME DEPO			1.789,18											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	EMEK		- D12															
91	MERKEZ	26.00.02.00542	GÖMME DEPO			1.073,91											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	GÖÇMEN KON. ŞAHİN TEPEŞİ		- D21															
92	MERKEZ	26.00.02.00543	GÖMME DEPO			1.093,90											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	RADAR		- D31															
93	MERKEZ	26.00.02.00544	TERFİ BİNASI			272,66											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	RADAR		- D31															
94	MERKEZ	26.00.02.00545	AYAKLI DEPO			615,75											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PET DOLUM TESİSLERİ	
	RADAR																	
95	MERKEZ	26.00.02.00546	GÖMME DOLAP			716,62											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	SULTANDERE																	
96	MERKEZ	26.00.02.00547	KLOR BİNASI			32,20											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	SULTANDERE																	
97	MERKEZ	26.00.02.00548	TERFİ ÜNİTESİ (DEPO)			67,31											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	SULTANDERE																	
98	MERKEZ	26.00.02.00549	TERFİ ÜNİTESİ (TERFİ BİNASI)			91,80											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DEPOLAR	
	SULTANDERE																	

TAPUDA KAYITLI OLMAYAN TAŞINMAZLAR

Sıra No	İlçesi	Taşınmaz Numarası	Cinsi	Pafta No	Yüzölçümü (m ²)	Doğusu		Kuzeyi		Mevkii/Yöre	İdare ile İlgisi	Kayıtlardan Çıkış		Arşiv		Açıklamalar
						Batısı	Doğusu	Güneyi	Kuzeyi	Cadde Sokak		Nedeni	Tarihi	Tarihi	No	
99	MERKEZ	26.00.02.00550	KANALİZASYON		936.227,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
100	MERKEZ	26.00.02.00551	İÇMESUYU HATLARI		932.180,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
101	MERKEZ	26.00.02.00552	YAĞMURSUYU		96.401,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
102	MERKEZ	26.00.02.00553	KALABAK		42.300,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
103	MERKEZ	26.00.02.00553	İÇMESUYU		37.000,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
104	MERKEZ	26.00.02.00553	KALABAK		42.000,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HATLAR
105	MERKEZ	26.00.02.00553	İÇMESUYU		12,27											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TÜRKMEN DAĞI-SU ÇIKIŞ NOKTALARI
106	MERKEZ	26.00.02.00553	İÇMESUYU		12,27											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TÜRKMEN DAĞI-SU ÇIKIŞ NOKTALARI
107	MERKEZ	26.00.02.00554	İÇMESUYU		12,27											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TÜRKMEN DAĞI-SU ÇIKIŞ NOKTALARI
108	MERKEZ	26.00.02.00554	İÇMESUYU		12,27											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TÜRKMEN DAĞI-SU ÇIKIŞ NOKTALARI
109	MERKEZ	26.00.02.00555	İÇMESUYU		12,27											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TÜRKMEN DAĞI-SU ÇIKIŞ NOKTALARI
110	MERKEZ	26.00.02.00554	GÖLET		490.000,00											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SARISUNGUR GÖLETİ
111	MERKEZ	26.00.02.00555	İDARI BİNA		511,70											BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SARISUNGUR GÖLETİ
112																

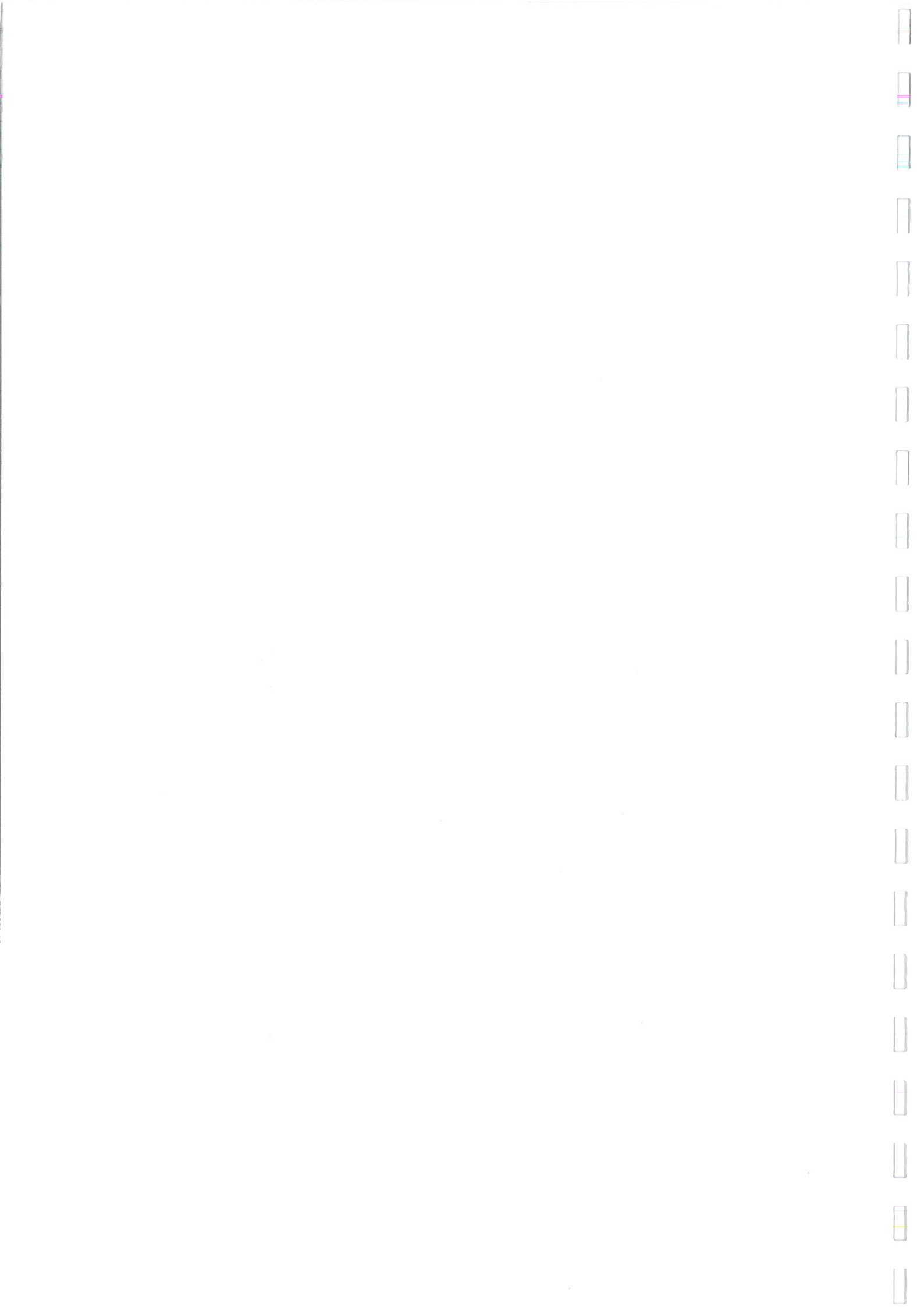
1.10. KURULUŞUN RAPORLAMA, İZLEME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

ESKİ Genel Müdürlüğü faaliyetleri ve yatırımları ile ilgili izleme ve değerlendirmelerini 3-6-9 ve 12 aylık periyotlarla İl Koordinasyon Kurulu toplantılarında görüşülmek üzere “Yatırım Projeleri Çalışma ve İş Programı” raporu ve “Yatırımcı Kuruluş Dönem Raporu” şeklinde hazırlamaktadır. Ayrıca yıllık faaliyet raporları, performans değerlendirmeleri Genel Müdür Başkanlığında her ay daire başkanları toplantılarında görüşülmektedir.

Bütçe rakamlarının gerçekleşmeleri aylık mizanlarla takip edilmekte, yıl sonunda ise kesin hesap işlemleri olarak kesin mizan hazırlanmakta ve bilanço çıkarılmaktadır. Aylar ve yıllar itibarıyla mukayeseler yapılarak süreç takip edilmektedir.

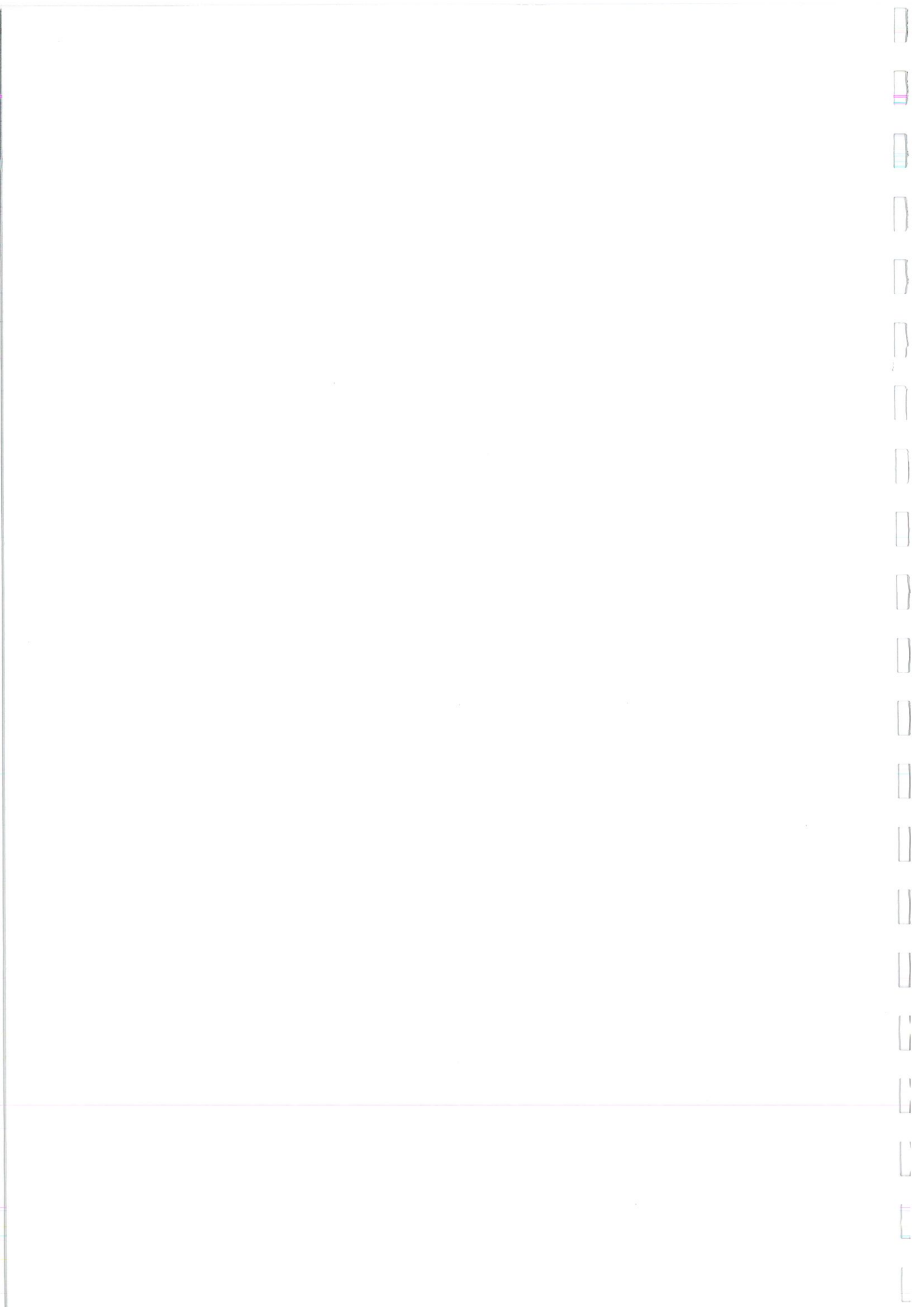
1.11. ÖNEMLİ FAALİYET VE PROJELER

SIRA NO	FAALİYETLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ
1	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi Müşavirlik Hizmetleri	Kanalizasyon sistemi olmayan nüfusun %10 luk kısmına hizmet vermek ve sorunlu alanlardaki taşma riskini azaltmak üzere yağmursuyu şebekesinin genişletilmesi için tasarımların ve ihale dokümanlarının hazırlanması ve yapım işinin kontrollüğünü kapsamaktadır.	2006 - 2008
2	Eskişehir İçmesuyu Projesi Gelir Getirmeyen Suyun Azaltılması ve İşletme Kapasitesinin Arttırılması için Müşavirlik Hizmetleri	İçmesuyu yapım işlerine ait detaylı tasarımların oluşturulması, ihale dokümanlarının hazırlanması ve yapım işinin kontrollüğüdür.	2006 - 2009
2.1.	Haritalama Şebeke Bilgi Sisteminin Hazırlanması	- Eldeki mevcut verilerle veri tabanı oluşturulması - Verilerin toplanarak doğruluğunun tespiti - Sayısal şebeke çizimlerinin hazırlanması - Haritalama yazılımının oluşturulması	2006 - 2008
2.2.	Sızıntıların Tespiti ve Etkin Tamir	Dağıtım Şebekesindeki sızıntıların tespit edilerek etkin bir şekilde tamir edilmesi işidir.	2007 - 2008

SIRA NO	FAALİYETLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ
3	Atıksu Arıtma Projesi Müşavirlik Hizmetleri	A.A.T. nin detaylı tasarımı için temel oluşturacak olan ham atıksu kalitesi ve miktarına ait dokümantasyonun yapılması Mevcut A.A.T. nin rehabilitasyonu ve genişletilmesine ait ön tasarımın, tasarım/yapım sözleşmesi ihalesi için uygun olacak şekilde ayrıntılı düzeyde hazırlanması.Seçeneklere ait keşif özetlerinin çıkartılması, ihale dokümanlarının hazırlanması, ihale değerlendirme aşamasında destek vermek, yapım işinin kontrollüğü ve sürdürülebilir işletmeyi mümkün kılacak uygun kapasitede A.A.T. işletme personelinin eğitilmesini sağlamaktır.	2006 - 2011
4	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET- 1	Çamlıca - Sazova - Karabayır - Zincirlikuyu —Şirintepe - Sümer Mahallelerinde 43 km. kanalizasyon hattı , 2 km yağmursuyu hattı ve 1 adet pompa istasyonu yapılması işlerini kapsar.	2007 - 2008
5	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET – 2	Gündoğdu - Zafer - Fevziçakmak Mahallelerinde 26 km kanalizasyon hattı, 2 km yağmursuyu hattı yapılmasını kapsar.	2007 - 2008
6	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET – 3	71 Evler - Emek - Çankaya - Erenköy - Sultandere Mahallelerinde 26 km kanalizasyon , 4 km yağmursuyu hattı yapılmasını kapsar.	2007 - 2008
7	Hidrolik Modelleme Desteği (Şebeke simülasyonu ve sistem kalibrasyonu)	İçmesuyu şebekesinde çeşitli işletme koşulları altında su temin sistemi hakkında detaylı hidrolik analizlerle ilgili bölgelerin (DMA) ların oluşturulması.	2007 - 2008

SIRA NO	FAALİYETLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ
8	Basınç Zonlarının Teşkil Edilmesi	Mevcut şebeke sistemi temel hidrolik şebeke modeline göre tamamen izole edilmiş ~ 10 hidrolik bölgeye ayrılacaktır.	2007 - 2008
9	SCADA Sistemi (Denetimsel Kontrol ve Veri Elde Etme)	Depolar, Pompalama İstasyonları ve Alt Bölgeleri içeren kontrol sisteminin oluşturulması işidir.	2008 - 2009
10	Porsuk Sağ – Sol Sahil ve Muhtelif Mahallelerde Kanalizasyon- Yağmursuyu İnşaatı	Porsuk sağ – sol sahil ve Muhtelif mahallelerde 15.703 mt Kanalizasyon ve Yağmursuyu yapılması işidir.	2007 - 2008
11	Eskişehir Kuzey İçmesuyu Şebekesi Boru Değiştirme Programı	Eskişehir kenti Kuzey bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 101 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008
12	Eskişehir Batı İçmesuyu Şebekesi Boru Değiştirme Programı	Eskişehir kenti Batı bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 89 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008
13	Eskişehir Doğu İçmesuyu Şebekesi Boru Değiştirme Programı	Eskişehir kenti Doğu bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 66 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008
14	Eskişehir İçmesuyu Şebekesi Malzeme Temin İhalesi HD- PE Boru ve Bağlantı Parçalarının Temini PAKET –1	Eskişehir kenti Kuzey-Doğu-Batı bölgelerindeki mahallelerde yapılacak içmesuyu hatlarında kullanılacak muhtelif çaplardaki HDPE boru ve bağlantı parçalarının temin edilmesi	2007 - 2008
15	Eskişehir İçmesuyu Şebekesi Malzeme Temin İhalesi Vanalar, Armatürler ve Aksesuarların Temini PAKET –2	Eskişehir kenti Kuzey-Doğu-Batı bölgelerindeki mahallelerde yapılacak içmesuyu hatlarında kullanılacak muhtelif tiplerdeki Vanaların, Armatürlerin ve Aksesuarların temin edilmesi	2007 - 2008

SIRA NO	FAALİYETLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ
16	Dağıtım Şebekesinin Alt Zonlara Ayrılması	Su kayıplarının azaltılması ve kaybın düşük seviyede tutulmasını izleyebilmek amaçlı yapılacak çalışmadır.	2008 - 2009
17	Su Sayaçlarını Değiştirme Programı	En fazla tüketim yapan abonelerden başlayarak doğru sayaçların takılması yapılacaktır.	2007 - 2009
18	Su Depolarının İyileştirilmesi	Depoların bakım onarımı ve depolarda oluşan sızıntıların azaltılması işidir.	2007 - 2008
19	Su Arıtma Tesislerinde İyileştirme Yapılması	Kimyasal arıtma işlemlerinde otomatik doz ekipmanı ve ham suyun bulanıklığının online bir sistemle ölçülmesi gibi ekonomik çözümlerin oluşturulması.	2008 - 2009
20	Pompa İstasyonlarının İyileştirilmesi	Pompa İstasyonlarındaki Elektromekanik tesisatın ve ekipmanların genel bakımının yapılması	2008 - 2009
21	Atıksu Arıtma Tesisi Projesi	Mevcut A.A.T nin rehabilitasyonu ve yeni A.A.T. yapılması işidir.	2007 - 2009
22	Kalabak Dolum Tesislerine Depo Yapılması	Eskişehir Kenti Kalabak kaynak suyu ihtiyacını karşılayabilmek için mevcut depolara ilaveten Kalabak kaynak suyu deposu yapılması.	2008 - 2009
23	Kalabak Pet – Şişeleme Tesisleri - Rehabilitasyonu	Eskişehir Kenti ve Çevre illere Kalabak kaynak suyu sağlamak için mevcut tesisin günün şartlarına uygun olarak rehabilitasyon yapılması	2008 - 2009
24	5216 Sayılı Yasa ile devredilen yerleşim yerlerine Kanalizasyon ve İçmesuyu götürülmesi	5216 sayılı yasayla görev alanımıza giren yerleşim yerlerinin kanalizasyon ve içmesuyu sorunlarının çözülmesi için çalışmalar yapılması	2007 - 2011

SIRA NO	FAALİYETLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ
25	Yeni Gölet Yapımı ve Su Kaynaklarının Araştırılması	Eskişehir Kentinin gelecekteki içmesuyu ihtiyacının karşılanması için içmesuyu kaynaklarının araştırılarak bulunan kaynaklar üzerinde Gölet yapılması	2008 - 2009
26	Mevcut Taşınmazların Büyük Onarım ve Bakımları	Genel Müdürlüğümüze ait taşınmaz malların, Hizmet binalarının, Hizmet tesislerinin, Atölye ve Tesis Binalarının, Büroların ve Lojmanların periyodik olarak onarım ve bakımlarının yapılması	2007 - 2011
27	Kurum İhtiyacı Yeni Taşınmazların Temini	Eskişehir Kentinin ihtiyaçlarını karşılamak için hizmetin gerektirdiği yeni taşınmazların temini	2007 - 2011
28	Mevcut Yeşil Alanların Bakımı ve Yeni Alanların Çevre Düzenlemesi Yapılması	Genel Müdürlüğümüze ait Muhtelif yerlerde bulunan yeşil alanlarımızın periyodik bakımlarının yapılması ve yeni alanların çevre düzenlemesi yapılması	2007 - 2011
29	Kamulaştırma İşlemleri	İlave yapılacak II.kısım Atıksu Arıtma Tesisinin yer ihtiyacı nedeniyle 230 dekarlık alanın kamulaştırma işlemleri	2007 - 2008

1.12. YETKİ ÇAKIŞMASI

ESKİ Genel Müdürlüğünde her birimin görevi 2560 Sayılı Kanun ve buna bağlı olarak Yönetim ve Genel Kurul kararları ile belirlenmiştir. Birimler arasında, kuruluş organizasyon şemasından kaynaklanan bir yetki çakışması söz konusu değildir.

2. ÇEVRE ANALİZİ

ESKİ'nin uygulayacağı stratejilerin temellerinden birisini de Dış Çevre Analizleri oluşturmaktadır. Bu çerçevede dış çevrede kapsamlı bir şekilde analiz edilmiş olup, analiz sonuçları da aşağıya çıkartılmıştır. Değerlendirmeler, ESKİ bünyesinde yürütülen analizlere dayandırılmıştır.

2.1. KURULUŞUN FAALİYET ALANINDA DÜNYADAKİ GELİŞMELER

Yeryüzünde en önemli yaşamsal kaynaklardan biri sudur. Su olmadan bir yaşam düşünülemez. 20.yüzyılda hızla artan dünya nüfusu, su kaynaklarının kullanımının da kat kat artmasına neden olmuştur. Fakat bu hızlı tüketim, kaynaklardan yararlananlara eşit fırsatlar ve yararlar sağlayacak şekilde sürdürebilir özelliklere sahip olamamıştır. Tüm bunlara paralel olarak ta dünyanın her yerinde su ile ilgili krizler kaçınılmaz olmuştur.

Tüm dünyada yaşanan bu krizlerin bir milyarın üzerindeki insanın sağlıklı içme suyuna yeterli erişim sağlayamaması ve tüm dünya nüfusunun %50'sinin yeterli su ve atıksu altyapısına sahip olamaması olarak ta tanımlanabilir. İlerleyen yıllarda özellikle büyük kentlerde su gereksiniminin hızla artması görülmekte ve beklenmektedir. 25 yıl içerisinde gelişmekte olan ülkelerde tarım ürünlerinin yetiştirilmesi için de %19 oranında daha fazla suya gereksinim duyulacaktır.

Kuraklık, seller, kirlenme ve benzeri doğal ve doğal olmayan etkiler de mevcut kaynakların varlığını ve sürdürülebilirliğini hızla tehdit etmektedir. Konu ile ilgili bilimsel araştırmalar, 2025 yılından itibaren 3 milyardan fazla insanın su kıtlığı ile yüz yüze geleceğini göstermektedir. Bunun tek nedeni, sadece yeryüzündeki su kaynaklarının yetersiz olması değil, konu ile ilgili yönetimlerin iyi yapılanmamasından da kaynaklanmaktadır. Bu nedenle dünyada yaşanılacak su krizi sadece bir kıtlık değil, aynı zamanda yönetim krizidir de. Yeryüzü ölçeklerinde herkese yetecek kadar kaynak bulunmasına rağmen iyi ve sürdürülebilir bilimsel bir yönetim politikası benimsenmediği için yeryüzündeki geleceğe ilişkin tehditler çok ciddi boyutlara ulaşmıştır.

Konu ile ilgili 2000 yılı Mart ayında Hollanda'nın Haag şehrinde yapılan Uluslar arası "2.Dünya Su Forumu", Dünya su krizini uluslararası gündemin en üst sıralarına taşımıştır. Bahse konu konferans, gıda güvenliği, çevre ve sürdürülebilir kalkınma tematik paralel raporu çevresel güvenliğin sağlanması için "Su Güvenliği" hedefini ortaya koymuştur. Forumun en önemli anahtar mesajı "Su herkesi ilgilendirir" ilkesidir. Su güvenliği ve yoksulluk ilişkisi, sürdürülebilir kalkınma ile ilgili uluslar arası tartışmalarda odak noktalardan biri haline gelmiş bulunmaktadır. Yapılan bu forum su krizinin aynı zamanda da yönetim krizi olduğunu vurgulamış ve "Bütünleşik su kaynakları yönetimi", "etkin su yönetimi"nin çerçevesi haline gelmiştir. Bu sonuçla su kaynakları yönetiminin "Havza bazlı yönetim" esasına dayandırılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, Avrupa Birliği de su ile ilgili politikalarını biçimlendirmiş ve 2000 Yılı Aralık ayında yürürlüğe giren, "Su-Çerçeve Direktifi" ile havza bazlı Yönetim yaklaşımını benimsediğini deklere etmiştir. Direktif,

tüm AB sınırları içerisinde su kaynaklarının sadece kantitatif olarak değil, kalitatif olarak da korunmasını ve kontrol edilmesini hedeflemektedir. Böylece, Avrupa sularının, ortak bir standarda göre korunması için kapsamlı bir politika ortaya konulmuştur. Üye ülkeler, direktifle ilgili uygulama planlarını 2003 yılına kadar oluşturmak zorundadırlar. 2015’de ise tanımlanmış – Çevresel hedeflere- erişimin gerçekleşmesi ve ilk yönetim döngüsünün 2021 yılında tamamlanması planlanmaktadır. 2027 yılında ise uygulamalarda oluşan aksaklıklar giderilerek, ikinci yönetim döngüsü tamamlanmış olacaktır. Tüm bu planlama ve uygulama takvimi, AB üye ülkelerinin benimsenen ortak uygulama stratejisi doğrultusunda yapılacaktır.

Küresel ölçekte su ile ilgili alınan kararların en önemlilerinden birisi de Ekim 2000 tarihinde toplanan Birleşmiş Milletler Binyıl Konseyi tarafından oluşturulan “Uluslar arası Kalkınma Hedefi”dir. Bu hedef; “2015 yılında yoksulluk sınırının altında yaşayan insanların oranını yarıya indirmek ve açlık sınırındaki ve sağlıklı su kaynaklarına erişemeyen insanların oranını yarıya”, indirmek olarak özetlenebilir.

26 Ağustos-3 Eylül 2002 tarihleri arasında Güney Afrika, Johannesburg’da toplanan Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nde, dünya su krizi en çok değinilen konulardan biri olmuştur. Zirve sonucunda, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için doğal kaynakların yönetiminin de sürdürülebilir ve bütünlük bir temele oturtulması gerektiği ifade edilmiştir. “Bin yıl Deklerasyonu”na paralel olarak 2015 yılı itibari ile sağlıklı suya ve su/atık su alt yapısına erişim imkanı bulunmayan nüfusun yarıya indirilmesi hedefi belirlenmiştir.

Johannesburg Zirvesi’nin sonuçlarından biri de Avrupa Birliği’nin belirlenen bu hedefler doğrultusunda oluşturduğu “AB Su İnsiyatifi” dir. İnsiyatif, özellikle AB’nin genişleme sınırları içerisinde yer alan ve gelişmekte olan ülkeler ile su ortakları kurarak, su projelerinin gerçekleştirilmesine yönelik finansal destek imkanları sunmaktadır.

Avrupa Birliği, endüstrilerden kaynaklanan atık suların yönetimi konusunda atık suları, katı ve tehlikeli atıklarla, hava kirletici emisyonları birlikte değerlendiren IPPC Direktifini (96/61/EC) Yürürlüğe koymuştur.

Bütünlük Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifi Avrupa Birliğindeki değişik noktasal kaynaklardaki kirlenmenin azaltılmasına ilişkin olarak, listelenen tüm işletmelerin AB ülkelerinden izin alması ve ancak bu izin doğrultusunda işletilebileceğini belirlemektedir. Bu izinler direktifte belirlenen Mevcut En İyi Teknoloji-MEİT çerçevesinde verilmekte ve pek çok durumda MEİT uygulamaları oldukça radikal değişiklikler ve işletmeler için yüksek maliyetli unsurlar içerdiğinden, işletmelere direktifin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren (11) yıllık bir geçiş süresi öngörülmüştür. Direktifin uygulamaya başlaması ile birlikte, AB ülkelerinde mevcut deşarj standartları arasındaki farklılıklar ortadan kaldırılarak, limitlerin düşük olduğu alanlarda karşılaşılabilecek atık yüklemelerinin de önüne geçilebilecektir.

Su kaynaklarının yönetimi konusu, 1970'lerden bu yana uluslar arası platformda önemli bir yer işgal etmektedir. Dünya Bankası ve OECD gibi kuruluşlar 1990'lara kadar, kaynakların desantralize birimlerce, kapsamlı planlama ve fiyatlandırma ilkesi ile yönetilebileceğini savunmuşlar; bu ilk dönemde piyasa mekanizmalarından da söz etmekle birlikte asıl vurgu kamu kuruluşlarına yapılmış, kamu kuruluşlarının suyu ekonomik bir mal gibi yönetmelerini sağlayacak önlemler üzerinde durulmuştur. Son yıllarda ise kamu kurumlarının ve kapsamlı planlama yaklaşımının olumsuzlukları ön plana çıkartılmakta, su kaynakları yönetiminde fiyatlandırma ve özelleştirme gibi politikaların uygulanması olmazsa olmaz koşul olarak ileri sürülmektedir. Önceleri, suyu teknik olarak kaynaktan kullanıcıya ulaştırma işleri ile sınırlı bir tanımı olan "Su Yönetimi" terimi, son dönemlerde teknik boyuta ek olarak örgütlenme ve mali yapının yönetimini içerecek biçimde genişletilmiştir. Dünya genelinde de su yönetimi, teknik-mali-yönetimsel işler bütünü olarak Birleşmiş Milletler, OECD ve Dünya Bankası tarafından geliştirilen politikalar doğrultusunda yönlendirilmektedir.

Bu bölümde bu üç uluslar arası kuruluşun soruna yaklaşımları özetlenmekte kendi dokümanlarında açıklanan politika önerileri irdelenmektedir. Anılan kuruluşlar tarafından geliştirilen politikalar, ülkelerin su sektörünü doğrudan etkileme gücüne sahip olmaları nedeniyle özel önem taşımaktadır.

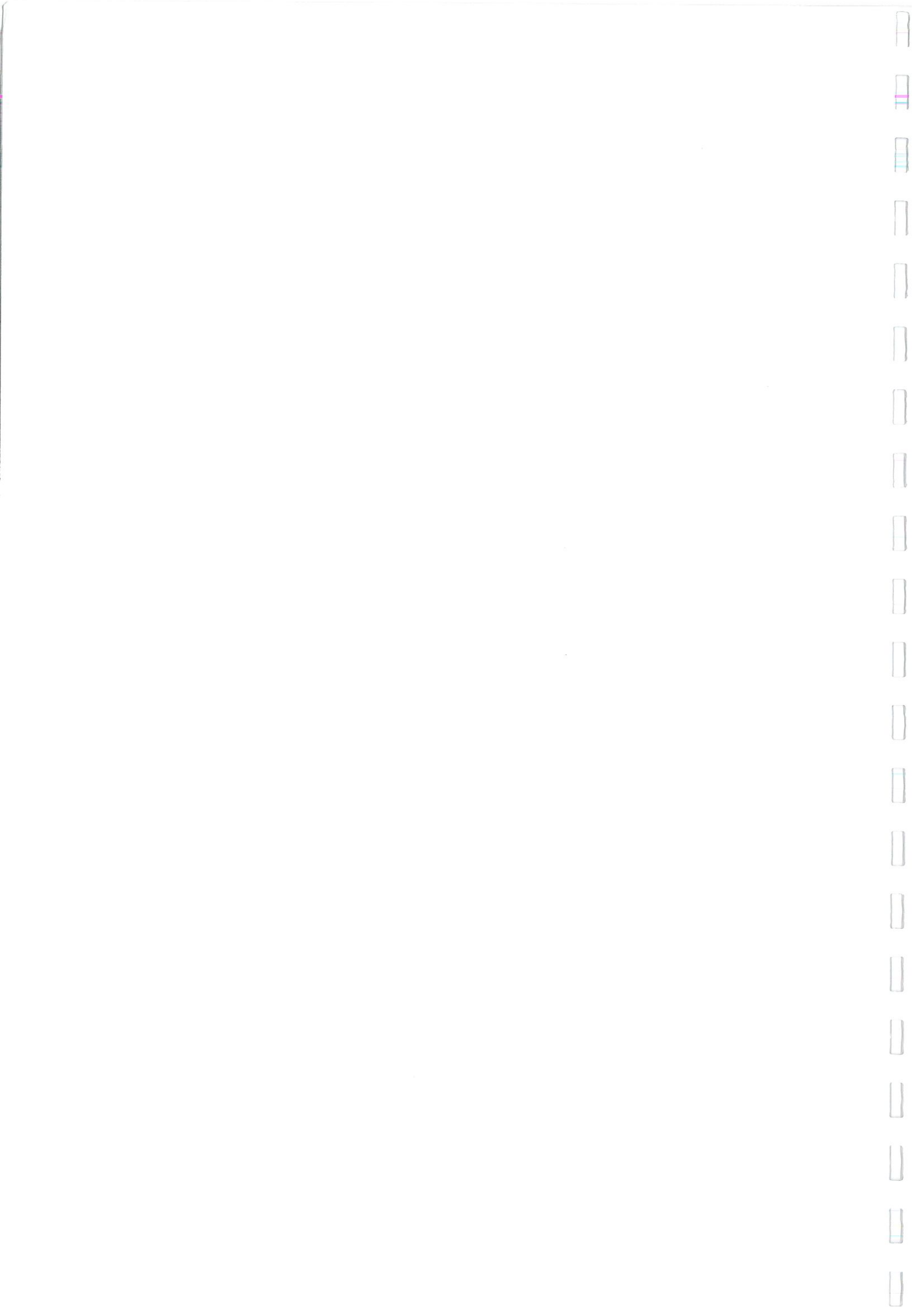
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YAKLAŞIMI

Yeryüzündeki Tatlı Su Kaynaklarının Kapsamlı Değerlendirilmesi başlıklı Birleşmiş Milletler raporunda, insanlığın ve ekosistemin ihtiyacını karşılayacak kadar mevcut olan tatlı su kaynaklarının kirlilik ve aşırı kullanma nedeniyle tükenmekte olduğu tezi vurgulanmaktadır. Kentsel alanlarda ve sanayi bölgelerinde fazla miktarda su tüketimi tatlı su kaynakları üzerindeki baskıyı arttırmaktadır. Değerlendirmeye göre sanayileşmiş ülkelerde kişi başına günlük su tüketimi 150-200 litredir. Ayrıca kişi başına günde 150-200 litre su da çeşitli belediye hizmetleri için kullanılmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde ise kişi başına günlük tüketim 50 litre olarak tahmin edilmektedir ve bu miktarın artması beklenmektedir.

Su ile ilgili sorunlar en fazla düşük gelirli ülkeleri etkilemektedir. Gelişen ülkelerin toplam nüfusunun %34'ü, orta ya da şiddetli su gerilimi altındadır. BM değerlendirmesine göre orta gerilim, ulaşılabilen yenilebilir tatlı su kaynaklarının %20'sinden fazlasının insanlar tarafından tüketilmesi olarak tanımlanmıştır. Şiddetli gerilim ise %40'tan fazlasının tüketilmiş olmasıdır. Değerlendirme 2025 yılında düşük gelirli ülkelerin 2/3'ünün orta ya da şiddetli su gerilimi ile karşılaşacaklarını, tüketim açısından gerilim altında olmayan diğer düşük gelirli ülkelerin ise kirlilik ve su kaynaklarının kullanımında kurumsal ve teknolojik kapasitenin yokluğu yüzünden krizle karşılaşacaklarını saptamaktadır. Orta ya da şiddetli gerilimle karşı karşıya olan sanayileşmiş ülkelerdeki nüfusun oranı da yoksul ülkelerdeki kadar yüksektir (%31). Birçok gelişmiş bölgelerde su problemleri nedeniyle ekonomik ve sosyal gelişme kısıtlanmaktadır. BM tahminlerine göre gelişmiş ülkelerde orta ya da şiddetli su gerilimi altında yaşayacak nüfus 2025 yılında %50'yi geçecektir.

Hızla büyüyen dünyanın nüfusunun ihtiyacı olan besinin de üretimi için tarım sektöründeki ileri sulama tekniklerinin kullanılmasının zorunluluğu üzerinde yapılan değerlendirmelerde de aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Yirminci yüzyıl boyunca su tüketimi nüfus artış oranının iki katından fazla olmuştur.
- Gelişmekte olan ülkelerde yaşayan nüfusun yarısında su kalitesiyle ilgili hastalıklara rastlanılmıştır.
- Bugünkü su kullanımı ve yönetimi politikalarının devamı halinde, 2025 yılında dünya nüfusunun yaklaşık 2/3'ünü oluşturacak olan ekonomik gelişme ve toplumsal ilerleme hedefindeki ülkelerde yaşayacak nüfus su konusunda önemli sorunlar yaşayacaktır. BM, kullanılan su hacminin, var olan teknolojiyle, yaşam standartları ya da ekonomik gelişme hedefinden ödün verilmeden düşürülebileceği görüşündedir. Fakat yapılan bu saptama, ekonomik gelişme ile su kaynakları ilişkisinin farklı bir biçimde yeniden kurgulanmasına da engel olmamıştır. BM değerlendirmesine göre, insan faaliyetlerinin sunulan su miktarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla, kurak olan bölgelerde yoğun sulama yapılması yerine, örneğin, gerekli ürün dünya piyasalarından temin edilebilir. Gelişmiş ülkelerde konut ve sanayide kullanılan su tüketimleri azaltılabilir. Bir başka önlem de kurak ya da az kurak bölgelerde düşük değerli su yoğun

ekonomik faaliyetler yerine, daha az su kullanılan yüksek değerli işletmelere yer verilmesi olabilir. Özetle bu değerlendirmelere göre BM, gelişme ve kalkınma hedeflerinin ve bu hedefler doğrultusunda yapılacak tercihlerin su kaynaklarının durumuna bağımlı olarak belirlenmesini önermektedir. Böylece II.Dünya Savaşı sonrasında uygulanan ve su ve diğer doğal kaynakları bu politikaların bağımlı değişkeni olarak kurgulayan “Kalkınma İktisadı” dönemini kapatmış bulunmaktadır. Öte yandan suyu toplumsal değil, ekonomik mal olarak tanımlamaktadır. Kamu desteklemelerinden arındırılmasını önerdiği suda, fiyatlandırmayı temel ilke olarak benimsemektedir.

DUBLİN BEYANI

İrlanda'nın Dublin kentinde 26-31 Ocak 1992 tarihlerinde Uluslar arası Su ve Çevre Konferansı (The International Conference on Water and Environment-ICWE) düzenlenmiştir.

Yapılan bu konferansın amaçları aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Kaynakların yönetimi için, su ile ilgili çeşitli programlar arasındaki bağların güçlendirilmesi ve sektörler arasında eşgüdüm sağlayacak yaklaşımlar geliştirilmesi.
- Bugünkü ve gelecekteki talebe ilişkin olarak dünya tatlı su kaynaklarının hali hazır değerlendirilmesi ve öncelikli konuların belirlenmesi.
- UNCED Dünya Zirvesine sunulmak üzere, 1990'lar ve sonrası için çevresel olarak sürdürülebilir stratejiler ve eylem programlarının formüle edilmesi.
- Sayılan konu, strateji ve eylemleri, ulusal programlara temel olması için hükümetlerin dikkatine sunmak ve su kaynakları yönetiminin iyileştirilmesinde çevresel etkilerin ve gelişme fırsatlarının göz önüne alınmasını sağlamak.

Konferansa katılan uzmanlar dünya su kaynaklarının durumunu kritik olarak nitelendirmişlerdir. Su ve toprak kaynakları daha önceki yıllardan daha etkin bir şekilde yönetilmediği takdirde insan sağlığı ve refahı, besin temini, sanayiinin gelişimi ve tüm bunların bağlı olduğu eko-sistemler risk altına girecektir. Katılımcılar, tatlı su kaynaklarının değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve yönetimi için politik kararlılık ve hükümetlerin yüksek kademelerinden küçük topluluklara kadar her kesimin katılımını sağlayacak yeni yaklaşımlar önermişlerdir. Kararların ivedi yatırımlar, kamu bilinci oluşturma kampanyaları, yasal ve kurumsal değişiklikler, teknoloji geliştirme ve kapasite inşa programları ile desteklenmesine karar verilmiştir.

Söz konusu konferans raporu yerel, ulusal ve uluslar arası düzeyde eylem önerilerini dört rehber ilkeye dayandırmıştır.

1. Su yönetimi kullanıcıların, plancıların ve her düzeyde politika üretenlerin dahil edildiği katılımcı bir yaklaşıma dayandırılmalıdır.
2. Tatlı su-çevre, yaşam ve gelişmenin sürdürülmesi açısından önem taşıyan, değerli ve kısıtlı bir kaynaktır.
3. Suyun korunması, sağlanması ve yönetiminde kadınlar önemli bir rol oynamaktadır.
4. Suyun ekonomik bir değeri vardır. Bu nedenle ekonomik bir mal olarak ele alınmalıdır.öneriler bu kılavuz ilkelere dayanılarak geliştirilmiştir.

Önerilerin uygulanması ile elde edilecek yararlar da şöyle sıralanmıştır;

1. Suların korunması ve yeniden kullanımı. (bunu, “kirleten öder” ilkesi ve gerçekçi su fiyatlandırması sağlayabilir)
2. Yoksulluğun ve hastalıkların azaltılması.
3. Doğal afetlerden korunma.
4. Sürdürülebilir kentsel gelişme, tarımsal üretim ve su arzı (Bunun için su tasarrufu sağlayan teknolojilerin ve yönetim metotlarının kullanımı teşvik edilmelidir)
5. Su-küre eko-sistemlerin korunması (Nehir havzalarının entegre yönetimi bunu sağlayabilir)
6. Gerekli ortamın yaratılması (eylem programlarının uygulanması yalnızca sermaye yatırımı değil, uygulama içinde yer alan kişi ve kurumların kapasitelerinin inşasını da gerektirmektedir.)
7. Su ile ilgili çatışmaların giderilmesi. (su kaynaklarının planlanması ve yönetimi için en uygun coğrafi bütünlük nehir havzalarıdır ve sınır-aşırı nehir ve göl yataklarının planlanması ve geliştirilmesinde tamamı bir ülke içinde bulunan havzalarda uygulanan kurumsal sorumluluklar geçerlidir) ve
8. Bilgi tabanı oluşturulması.

Konferansta belirlenen ilkelerin yaşama geçirilmesi için, üç temel çalışma alanı saptanmıştır.

- 1) Bilgi tabanı yaratarak, insan kaynakları geliştirerek, kamu bilinci oluşturularak, kurumsal ve yasal düzenlemeler yapılarak uygun yeterli bir yönetme kapasitesi oluşturmak.
- 2) Planlama ve talep yönetimine dayalı uygulamalar yapmak.
- 3) Su kaynakları varlığını kalite ve miktar bakımından güvenilir biçimde hesaplayarak ortaya koymak.

Kurumsal ve yasal düzenlemeler için önerilen, “Ulusal çıkarları eşgüdümleyen merkezi bir mekanizmaya olan ihtiyaç yadsınmasından, kullanıcıların, yerel kurumların ve resmi ve gayri-resmi özel sektörün doğrudan katılımını sağlayacak şekilde gözden geçirilmesidir”. Bu düzenlemeler yapılırken, yönetim kararlarının alınacağı düzeyin ülkeden ülkeye değişebileceği kabul edilmekte, ancak benimsenecek temel ilkenin desantralizasyon olması gerektiği belirtilmektedir. “Su yönetimi, etkilenenlerin temsil edilebilmesi ve sektör taleplerinin entegre edilmesi için, uygun olan en alt düzeyde devredilmelidir”. Bu düzey, mevcut birimler, kurumlar ve mekanizmalar olacağı gibi, nehir havzaları temelinde kurulacak özel idareler de olabilir. Bu yapının fiyat ve Pazar mekanizmalarına daha çok dayanması, buna karşın geleneksel emir-komuta yaklaşımlarından daha uzak olması uygun görülmektedir.

Kentsel su kaynakları yönetimi ile ilgili olarak belirlenen stratejiler şunlardır:

1. Su kaynakları uygun olan en alt düzeydeki kurum tarafından yönetilmelidir.
2. Kentsel su ve kanalizasyon ile ilgili kurumların finansal özerkliği teşvik edilmelidir.
3. Kentsel su kaynakları yönetimi ulusal ve bölgesel planlama süreçleri ile entegre olmalıdır.
4. 2000 yılında tüm ülkeler “kirlenen öder” ilkesinin yansıtıldığı düzenlemelere gitmelidir.

Kırsal alanlar için bütünsel su yönetimi konusunda belirlenen stratejik ilkeler ise şunlar olmuştur:

1. Yerel halkın su yönetimine katılımları sağlanmalıdır.
2. Su ekonomik değeri kısıtlı olan bir kaynak olarak değerlendirilmelidir.
3. Su kaynakları yönetimi insan sağlığı; yiyecek üretimi, korunması ve dağıtımı; ve doğal kaynakların korunması için kapsamlı bir politika demeti halinde geliştirilmelidir.
4. Kırsal nüfusun, özellikle kadınların, dünya nüfusunun beslenmesi ve çevrenin korunması konusundaki rolleri tanımlanmalı ve desteklenmelidir.

Konferans, merkezi ve sektörel (yukarıdan aşağıya) yaklaşımların, su yönetimi sorunlarını çözmede yetersiz olduğu tezini savunmuştur. Dünya genelinde devletin rolünün, halkın ve yerel kurumların (kamu ya da özel) aktif katılımını sağlayacak şekilde değişmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Yönetim kararlarının alınacağı ve problemlerin çözüleceği kademe, ülkeden ülkeye değişmekle birlikte su kaynakları her durumda mümkün olan en alt kademede yönetilmelidir. Ancak, bu desantralize yaklaşımın, eğer kurumsal bir boşluk varsa başarısızlığa mahkum olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle, ulusal düzeyde kurumsal düzenlemelere de ihtiyaç vardır. Merkezi yönetimin konumu ve görevleri şöyle tanımlanmıştır. Merkezi Yönetim;

1. En önemli görevi sosyo-ekonomik ve çevresel kararları, su kaynakları politikası ve programları ile bütünleştirmek olmalıdır;
2. Öncelik, politika, amaç ve standartları belirleyen otorite olmalıdır.
3. Yerel kaynakları harekete geçirme ve dış desteği eşgüdümlemede etkili olmalıdır.
4. Veri eşgüdümü ve yönetimi (ulusal izleme şebekesi), düzenleyici çerçevenin formülasyonu, teknoloji transferi, insan kaynakları gelişiminin desteklenmesi, sürdürülebilir su yönetimi ve kamu katılımının sağlanması görevlerini yerine getirmelidir.

Bu ilkeler çerçevesinde, su kaynaklarının korunması geliştirilmesi amacıyla hükümetlerin su dağıtımında ekonomik ölçütler kullanmaları konusunda teşvik edilmeleri gerekli görülmüştür. Alınması gereken önlemler arasında, görevli kurumların güçlendirilmesi; suyun marjinal ve fırsat maliyetini yansıtan su ücreti ve kirletme cezalarının konulması, uygulanması için hükümetlere teknik destek sağlanması; suyun etkili kullanımı, yeniden dönüşüm ve kirliliğin azaltılması için teşvikler sağlanması; ve şu anda hizmet alamayan yoksullara temel ihtiyaçlarının karşılanması için mali güçlerinin yeteceği düzeyde hizmet verilmesi (ücretlendirme politikalarının buna göre ayarlanması): gelir düzeyi düşük yerleşimler için ucuz kanalizasyon sistemleri geliştirilmesi ve ucuz su sunumu ve sıhhi teknoloji seçeneklerinin tüm ülkelerde mevcut hale getirilmesi sayılmıştır. Su kaynaklarının planlanması ve yönetimi için en uygun coğrafi bütünlük, su havzaları olarak belirlenmiştir. Bu nedenle sınır aşan suların kullanımı ve korunması amacıyla bölgesel kurumlara ve yasal mekanizmalara ihtiyaç olduğu saptaması yapılmaktadır.

RİO DEKLARASYONU VE GÜNDEM 21

3-4 Haziran 1992 tarihinde Rio de Janeiro’da toplanan Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma konferansı çalışmalarına 16 Haziran 1972’de Stockholm’da kabul edilen deklarasyonu teyit ederek başlamıştır. Resmi açıklamanın diliyle söylenirse bu deklarasyon “Ülkeler, toplumlar ve kişiler arasında yeni işbirliği düzeyleri oluşturarak yeni ve eşitlikçi bir küresel ortaklık kurmak amacıyla” 27 ilke belirlemiştir. Bu ilkelerden hiçbirinde özellikle su konusuna yer verilmezken, konferansta kabul edilen kararlardan bir diğeri olan Gündem 21’in 18.bölümü “tatlı su kaynaklarının temini ve kalitesinin korunması ve su kaynaklarının geliştirilmesi, yönetimi ve kullanımda entegre yaklaşımların uygulanmasına; 21.bölümü de “katı atıkların ve atıksu ile ilgili sorunların çevresel açıdan sağlıklı yönetimi”ne ayrılmıştır.

18.bölümde tatlı su sektörü için yedi program alanı önerilmiştir:

1. Birleşik su kaynaklarının gelişimi ve yönetimi
2. Su kalitesi
3. Su kaynaklarının değerlendirilmesi
4. Su ekosistemlerinin korunması, içmesuyu temini ve çevre sağlığı
5. Su ve sürdürülebilir kentsel gelişme
6. Sürdürülebilir gıda üretimi ve kırsal gelişim için su
7. İklim değişikliğinin su kaynakları üzerindeki etkileri

Birleşik su kaynakları yönetimi, suyun ekosistemin ayrılmaz bir parçası, doğal bir kaynak ve hem sosyal hem de ekonomik bir mal olarak algılanmasına dayanmaktadır. Bu amaçla, insan faaliyetlerinde su gereksinimini karşılayabilmek için, su ekosistemlerinin işleyişi ve kaynağın sürekliliği dikkate alınarak su kaynaklarının korunması şarttır. Su kaynakları geliştirilirken ve kullanılırken, temel gereksinimlerin karşılanmasına ve ekosistemlerin korunmasına öncelik verilmesi öngörülmektedir. Ancak, bu gereksinimlerin ötesinde, suyu kullananlardan uygun ücret alınması özellikle vurgulanmaktadır. Toprak ve suyla ilgili hususların birleştirilmesi de dahil olmak üzere, birleşik su kaynakları yönetimi, su toplama havzası veya alt-havza seviyesinde yürütülmesi önerilmektedir.

Gündem 21’in 18.bölümünde tatlı su kaynaklarının yönetimi ile ilgili sorunların ele alınış tarzı ve öneriler Dublin Beyanı ile örtüşmekte, herhangi bir farklılaşma görülmemektedir.

OECD YAKLAŞIMI

OECD, su kaynakları yönetimini, her türlü (içme, sanayi, sulama, rekreasyon) kullanma suyu ve su kaynaklarının (Yer altı ve yerüstü suları) nitelik ve niceliksel yönetimini kapsayan etkinlik olarak tanımlamaktadır. Yasaların oluşturulması ve uygulanmasında ekonomik verimlilik sağlanması için, kaynak yönetimi politikalarının çevresel ve diğer ekonomik politikalarla uyumlu hale getirilmesi vurgulanmaktadır. Su yönetiminde, üç temel başarısızlık saptanmakta ve bunların düzeltilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

- Parçalı, çelişkili ve eşgüdümsüz uygulamalar olarak belirlenen kurumsal başarısızlıkların düzeltilmesi
- Yer altı sularının kullanımı ve korunmasındaki yönetim başarısızlıklarının düzeltilmesi
- Talep yönetiminden yoksunluk ya da kısmi, verimsiz talep yönetimi şeklinde beliren Pazar başarısızlıklarının düzeltilmesi

Su kaynakları yönetimi, hem ekonomik hem de çevresel bir sorun olduğu için, (1) ekonomi ve çevre gerekliliklerini entegre bir biçimde karşılamalı ve (2) suyun yeterli kalitede, en düşük maliyette sunumunu sağlamalıdır.

(1) Politikaların Bütünleştirilmesi ve Kurumsal özellikler. Su konusunda evsel, sınai, tarımsal su sunumu; (2) kirlilik kontrolü ve suyun işlenmesi-standart, teşvik ve düzenlemelerin oluşturulması, izlenmesi ve yaptırıncılığının sağlanması, (3) sel kontrolü- hem yapısal hem de yapısal olmayan düzenlemeler, (4) ticari ve rekreasyon amaçlı rehberlik, (5) hidro-güç üretimi hem birbirleri ile hem diğer temel politikalar ile etkileşim halinde olan etkinlikler görülmektedir. Bunlar tarım, sanayi, ormancılık, enerji, ulaşım, kentsel ve bölgesel gelişme ve çevre koruma gibi pek çok alanda oluşturulan siyasalarla da ilgilidir.

Su kaynakları yönetimindeki bu karmaşık yapı, su ile ilgili sorunların ne kadar fazla sayıda kullanıcıyı etkileyebileceğini göstermektedir. Buna karşı hükümetler, su kaynakları sorunlarını yeterli donanıma sahip olmayan örgütlere devrederek çözüm bulmaya çalışmaktadır. Sorunlar ne kadar çok yönlü ve birbirine bağımlıysa, bunlarla uğraşan örgütler de o kadar bağımsız ve parçalı, kapalı bir karar süreci ile görelî olarak dar alanlarda çalışmaktadır. Bu nedenle var olan yönetsel ve yasal düzenlemeler, su yönetimi ile diğer hükümet politikaları arasında gerekli entegrasyonu sağlayacak kadar gelişmemiştir.

1980'lerin ikinci yarısından itibaren, OECD politikalarında vurgu değişikliği olduğu gözlenmektedir. Önceleri kıt kaynakların dağıtımında daha fazla verimlilik sağlamada iktisadi yaklaşımların payı ve çevre sorunlarının çözümünde gerekir düzenlemeler üzerinde durulurken, daha sonraları vurgu, iktisadi ve çevresel boyutların önemi yadsınmamakla birlikte, bunların yönetsel ve yasal sorunlarla birlikte ele alınması konusuna kaymıştır.

OECD'ye göre hükümetlerin ve çeşitli kurum veya kişilerin entegre bir yaklaşıma kavuşturulmaları ve gerekli değişikliklerin başlanması için, genellikle statükoyu dağıtan bir katalizöre ihtiyaç vardır. Bu bazen yerel, bölgesel ya da ulusal bir su kaynağı sorunu, finansal bir kriz, hükümet değişikliği ya da su politikasının daha geniş ekonomik yeniden yapılanma ile ilişkilendirilmediği durumlarda bir sorunun uzun süre çözümsüz kalması olabilir. Sonuç olarak, entegrasyon için geniş bir bağlamın göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Entegrasyonun ana hatları aşağıdaki gibi sıralanabilir: (1) Yönetmelikler-siyasal güvenilirlik ve meşruiyet, örgütsel yapılar, süreçler ve mekanizmalar, örgütsel kültür ve katılımcı davranış; (2) Yasal düzenlemeler; (3) Ekonomik düzenlemeler-entegrasyonun maliyeti, kaynakları fiyatlandırılması.

(2) Talep yönetimi, nüfus, yaşam standartları ve ekonomik gelişme düzeyi arttıkça su kaynaklarına olan talep de artmaktadır. Artan talebi hem kalite hem miktar bakımından karşılamak amacıyla üç farklı yaklaşım benimsenebilir;

1. Uzun vadeli sabit-sunum, çevresel ve ekonomik maliyeti fazla olan, kamu kaynaklarının israf edildiği ve su kaynaklarının çok ucuz algılanmasına neden olan bir yaklaşımdır.
2. Sunum (arz) yönetimi, belli bir sistemden daha fazla çıktı alınmasını hedefleyen bir yaklaşımdır; fakat bu politikanın sürdürülebilmesi için gerekli doğal ve ekonomik kaynaklar sınırlıdır.
3. İstem (talep) yönetimi, talebi arz miktarına indirmeyi hedefleyen bir yaklaşımdır. Bunun için belli başlı siyasa gurubundan söz edilebilir; Fiyatlandırma, düzenleme, eğitim, su kullanma haklarının esnekleştirilmesi ve denetimi.

OECD, yeterli kalite ve miktarda suyun bugün ve gelecekte sunumunun sürdürülebilmesi için, üçüncü yaklaşımın benimsenmesi gerektiği görüşündedir. Böylece, OECD'de, Birleşmiş Milletler konferanslarında ortaya çıkan politikaların yanında yer almakta; su yönetiminde kamu mekanizmalarından piyasa mekanizmasına geçilmesini, suyun "talep odaklı" yönetimini, fiyatlandırılması gereken bir ekonomik mal olarak görülmesini istemektedir.

DÜNYA BANKASI YAKLAŞIMI

Dünya Bankası'na göre kurumsal zayıflıklar, pazar başarısızlıkları, tahrif edilmiş politikalar ve yanlış yönlendirilmiş yatırımlar sonunda dünya genelinde hükümetler su kaynaklarının yanlış dağıtılmasına, ziyan edilmesine ve çevreye zarar verilmesine neden olmuştur. Dünya Bankası, sorunların kaynağında kamu örgütlenmesini görmektedir.

Banka'ya göre sorunlar şunlardır;

- Kurumlar, bölgeler ve sektörler arası karşılıklı bağımlılıkları göz ardı eden, parçalanmış kamu yatırımları programlaması ve sektör yönetimi,
- Su kalitesi, sağlık ve çevresel faktörleri ihmal eden kamu yatırımları ve düzenlemeleri,
- Politikaların iktisadi fiyatlandırma, finansal sorumluluk ve kullanıcı katılımını dikkate almayan ve yoksullara etkili hizmet sunamayan aşırı yaygın devlet kurumlarına dayalı olmasıdır.

Banka'ya göre sorunların çözümü ve su kaynaklarının daha etkili yönetimi için, Pazar güçlerinin verimliliğini arttıracak ve hükümetlerin vazgeçilmez rollerini yerine getirme kapasitelerini güçlendirecek dengeli bir politikalar bütünü ve kurumsal reformlar geliştirilmesi gerekmektedir.

Su kaynakları yönetimi için önerdiği yaklaşımın odak noktasında,

1. Desantralize işletme ve dağıtım yapıları,
2. Fiyatlandırmaya daha fazla dayanmak,
3. Çıkar gruplarının su yönetimine doğrudan katılımı,
4. Suyun ekonomik bir meta olarak ele alınması,
5. Kapsamlı bir politika çerçevesinin belirlenmesi tercihleri yer almaktadır.

Dünya Bankası, su dağıtımı veya çevre tahribatı gibi konularda sorunlar yaşanan az gelişmiş ülkelerde, politika analizi için kapsamlı bir çerçevenin benimsenmesini gerekli, görmektedir. Nehir havzalarındaki eko-sistem ile sosyo-ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiler, ancak kapsamlı bir çerçeve ile ortaya koyulabilir. Analiz sosyal, çevresel ve ekonomik hedefleri göz önünde bulundurmalı; su kaynaklarının durumunu bulunduğu havza içinde değerlendirmeli; ve tahmin edilen kompozisyonu ve düzeyini değerlendirilmelidir. Bu yapılırken tüm çıkar gruplarının görüşleri de dikkate alınmalıdır. Nehir havzası düzeyindeki analizlerin sonuçları, su kaynakları yönetiminin ulusal stratejisinin bir parçası olacaktır.

Analitik çerçeve; düzenlemeler, teşvikler, kamu yatırımı planları ve çevre koruma ve bunlar arasındaki bağlantılar konusunda siyasası formülasyonu için temel oluşturmaktadır. Ayrıca kamu ve özel sektörün yerelleştirme yönünde uygulamaları için başlıca değişkenleri, temel kuralları ve fiyat sinyallerini ortaya çıkarmaktadır. Su hizmetleri dağıtımının desantralizasyonu ve su kullanımının etkinliğini arttıran fiyatlandırmanın benimsenmesi, güvenilir bir su kaynakları yönetiminin temelini oluşturmaktadır. Fakat desantralize yönetimin etkin olabilmesi için destekleyici bir yasal çerçeve ve yeterli bir düzenleyici kapasiteye ihtiyaç vardır. Tanımlanan bu analitik çerçeve her ülke için onun özgül koşulları ve kısıtlayıcılarına göre oluşturulmalıdır.

Dünya Bankası'nın temel hedefi ülkelerin eşitlikçi, verimli ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki çabalarına destek vererek yoksulluğun azaltılması olarak ilan edilmektedir. Bu hedefin, içmesuyu ve üretken faaliyetler için su temini, su kontrolü, vb. konularda ekonomik olarak uygulanabilir, çevresel olarak sürdürülebilir ve sosyal olarak da eşitlikçi politikaların desteklenmesini de içerdiği savunulmaktadır.

Uluslar arası kurumlar tarafından yapılan konferanslar ve hazırlanan raporlar, su varlığının büyüklüğünü ve karşı karşıya bulunduğu tehditleri etkileyici bir biçimde ortaya koymuştur. Kamu mülkiyetinde olan su varlığının kamu kurumları eliyle yürütülmesine dayanan su yönetimi modeli yine etkileyici bir biçimde eleştirilmiş ve bu modele karşı özel mülkiyete ve özel sektör kurumlarına dayalı bir seçenek geliştirilmiştir. Özünü talep-odaklı yönetim formülünün oluşturduğu seçenek, modeli geliştirilenler tarafından yararlarına ek olarak kimi sakıncalarına da işaret edilerek savunulmaktadır.

Önerilen model, su kaynaklarının geliştirilmesi amacına ulaşılmasını engelleyecek kimi özelliklere sahiptir:

1. Su kaynakları, çeşitli ulus-devlet sınırları içinde olmaları nedeniyle ulusal çıkarlara bağlı varlıklardır. Buna karşın oluşturulması hedeflenen özel su piyasası, yalnızca yerel ve ulusal değil aynı zamanda ve asıl olarak uluslar arası karakter taşımaktadır. 1970'li yıllardan beri bu yana yapılan Tokyo Roundu, Uruguay Roundu ve Seattle Millennium Roundu gibi uluslar arası zirveler, dünya genelinde suyu da kapsayan tam liberalizasyon sistemi doğrultusunda bağlayıcı kararlar alınmasını sağlamaktadır. Özel su piyasası, ulusal suların uluslar arası piyasa dinamiklerine bağlanmasını ve

su kaynakları üzerinde ulusal denetimin zayıflamasını sağlayacak bir mekanizmadır. Tüm diğer ülkeler gibi, ülkemizin de kendi topraklarına bağlı su kaynakları üzerinde yönetim ve sahiplik hakkından vazgeçilmesi düşünülemez. Modelin, en uç sonuçlarını görmek ve ilk adımlar ile erken sonuçları bunlara göre değerlendirmek zorunludur.

2. Suyun bir piyasa malı olarak fiyatlandırılması çok yönlü sorunlar içermektedir. Gelişmekte olan ülkelerde toplumsal eşitsizlik ve buna koşut dengesiz yüksek ihtiyaç nedeniyle uygulanabilmesi için gerekli zemine sahip değildir. Dünya Bankası incelemesi üzerinde durulduğu gibi, suya en az ulaşmış olan ve ihtiyaç düzeyi en yüksek toplumsal kesimleri oluşturan yoksulların, fiyatlandırma ilkesi ile birlikte bedeli yükselecek olan suya erişme şansları daha da düşecektir. Fiyatlandırma “tarife sistemi”nin toplumsal dengesizlikleri giderici uygulamaları ile çelişkiler gösterir. Tarifelendirme sisteminin çok su tüketenden daha yüksek ücret alma uygulaması, piyasa sistemi için tüketimi sınıflandırma ve satışları düşürme anlamına gelir. Piyasa sisteminin rasyoneli ise bunun tam tersine tüketimin, dolayısıyla satışların arttırılmasıdır.
3. Dünya Bankası tarafından da saptandığı üzere, dünya genelinde özel su piyasası, suyun kamu mülkiyeti ve kamu işletmeciliği ile bağlanmış yapısı nedeniyle sınırlı bir varlığa sahiptir. Buna karşın, dünya genelinde iş gören ulus ötesi (transnasyonel) su şirketlerinin aralarında ağırlıkları ve politikaları belirleme güçleri giderek daha hızlı artmaktadır. Ulusal ve yerel su işletmeciliği, pek çok ülkede ve Türkiye’de öncelikle bu şirketler tarafından üstlenilmektedir. Ülkemizde verilebilecek toplam dört örneğin sonuçları bunu ortaya koymuştur. Türkiye’de gerçekleştirilen Antalya su işletmeciliği ile İzmit baraj işletmeciliği özelleştirilmeye çalışılan Bursa Su İşletmeciliği ile Çeşme-Alaçatı belediyeler su işletmeciliği ve yine yabancı şirketler talip olmuştur. Dünya genelinde iş yapan su şirketleri rekabetçi bir sistemin gelişmesi yerine, doğal tekel alanlarından biri olan su sektöründe dünya genelinde tekelci bir sistem yaratılmasına neden olmaktadır. Bu özellikler, konunun tüm ülkeler tarafından ulusal çıkarlar ile ilişkilendirilerek değerlendirilmesini zorunlu kılarken, özel su piyasasının rekabet ile sağlayacağı üstünlükleri olduğu savının da tartışmaya açık olduğunu göstermektedir.
4. Su hizmetlerinin özelleştirilmesi, su gelirlerinin kamu finansmanı döngüsünde değil piyasa-borsa finansmanı döngüsünde hareket etmeye başlaması demektir. Bilindiği gibi borsa sistemi ulusal sınırlardan kurtulmuş bir sistemdir; burada dönen kaynak uluslar arası mali sisteme ait bir unsurdur. Su hizmetinde özelleştirme, su gelirlerinin bu sistemi fonlamak amacıyla kullanılması; kamu finansman kaynaklarının daraltılması anlamına gelir. Su gelirleri, 1997 yılında ülke genelinde 170 trilyon TL büyüklüğünde bir kaynaktır; aynı yıl DSI, İller Bankası, Köy Hizmetleri’nin toplam 60 trilyon TL büyüklüğünde olduğu göz önüne alındığında, kamu hizmeti alanının ne denli önemli bir finansman kaynağından vazgeçmiş olacağı açıktır.

5. Kamu mekanizması, su hizmetlerinden elde edilen gelirlerin bu sektörün yatırımlarına özgülenmemesi nedeniyle eleştirilmekte; su hizmetinden elde edilen gelirlerin yine aynı sektörde kullanılması amacıyla; su işlerinin belediye ana bünyelerinden uzaklaştırılması ve özerk işletmeler oluşturulması önerilmektedir. Ancak, su gelirlerinin su yatırımlarına özgülenmeme durumu, piyasa mekanizmaları için daha fazla geçerlidir. Şirketlerin su sunumundan elde ettikleri kazançların aynı sektörde yatırıma dönüşeceğinin herhangi bir güvencesi yoktur. İşletmeci şirketlerin daha karlı yatırım alanları bulmaları durumunda, su sektörüne yatırım yapmaya zorlanması, piyasa kurallarınca reddedilecek önlemlerdendir.
6. Suda borsa sistemi, su kaynağının mülkiyetine sahip kişi ve şirketlerin, elindeki malı kıtlık olduğu dönemler için saklamasını ve bu dönemlerde yükselecek fiyat düzeylerinden satışa sunmasını öngörür. Su gibi temel bir yaşamsal maddenin kıtlık döneminin kazanç aracı olarak sınıflandırılması, en azından insani değerler açısından kabul edilebilir değildir.

Uluslar arası politikaların doğruları ile yanlışlarının, ulusal ve toplumsal gerekler ışığında değerlendirmeye alınması ve su mülkiyeti ile yönetiminin bunlara göre kurulması gerekmektedir.

Sınırlı ve tükenebilir bir kaynak olması nedeniyle dünyadaki nüfus artışı ve sanayileşmeye bağlı olarak artan su ihtiyacının karşılanması amacıyla, mevcut kaynakların tasarruflu ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması için yeni teknolojiler geliştirilmektedir. Bu kapsamdaki gelişmeler aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

1. Sulamada damlama ve yağmurlama sistemlerinin kullanılması,
2. Suların arıtımında daha ileri arıtma sistemlerinin kullanılması,
3. Su şebekelerindeki kayıp ve kaçakların azaltılmasında yeni boru cinslerinin (PE, düktil vs.),
4. Su yönetim politikalarının disiplin altına alınması,
5. Kullanılmış suların ileri teknolojiye sahip arıtma teknikleriyle tekrar kullanıma verilmesi,
6. Su kaynaklarının her türlü kirliliğe karşı korunması için diğer çevresel faktörlerin olumsuz etkilerinin ortadan kaldıracak teknolojilerin kullanılması,
7. Su kaynaklarının kirlenmesini önlemek amacıyla kullanılmış suların çevreye zarar vermeyecek şekilde uzaklaştırılması,

8. Suyun tasarruflu kullanılması için vatandaşların eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi.

Modern kentleşmenin vazgeçilmez unsurlarından olan altyapı sistemleri; sağlam, ekonomik işletilebilir, insan ve çevre sağlığını koruyan bir yapıda olması gerekmektedir. Refah seviyesi yüksek toplumlarda gelişmişliğin bir göstergesi de alt yapının modern, insan ve çevreyi koruyan ve gelecekteki değişmelere, entegre edilebilecek formatta olmasıdır. Şehrimiz kanalizasyon şebekesinin, aynı kriterlere uygun ve bu alanda en son teknolojinin ürettiği ekipmanlar kullanılarak yapımı tamamlanacaktır.

2.2. KURULUŞUN FAALİYET ALANINDA ÜLKEMİZDEKİ GELİŞMELER

Dünya genelinde tüm ülkelerde su mülkiyeti ve işletmeciliği kamuya aittir. 20.yüzyılın son çeyreğinde geliştirilen politikalar, su kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla alınması gereken önlemlerin en başında bu mülkiyet ve işletmecilik yapısının çözülmesini öngörmektedir. Su hakları kullanımında yetkilerin yerleştirilmesi ve su mülkiyeti ile işletmeciliğinin özelleştirilmesi hedeflenmektedir. Sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı içine yerleştirilen bu hedefler, su varlığının kamu işletmeciliği sisteminde benimsenmiş olan arz odaklı yönetim tarzı yerine talep odaklı yönetim tarzının benimsenmesini; bunun içinde suyun fiyatlandırılarak piyasa malına dönüştürülmesini gerektirmektedir.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de su, mülkiyeti ve işletmeciliği bakımından kamuya aittir. Ulusal çapta sorumlu kurum Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’dür. Kırsal yerleşmelerin su hizmetleri Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü’ne (Lağvedilerek görevleri İl Özel İdaresine devredildi), kentsel yerleşmelerdeki su yönetimi İller Bankası Genel Müdürlüğü’ne verilmiştir. Her üç kurumda bölge müdürlükleri temelinde örgütlenmiş, genel olarak bölge sınırları birbirlerine koşut belirlenmiştir. Yetki alanlarında planlama ve yatırımları gerçekleştiren bu kurumlar, tesislerin işletmesini genel olarak yerel yönetimlere, bunlar tarafından kurulan birliklere, kooperatiflere devretmektedirler. Yerleşmeler bazında sorumlu kurumlar yerel yönetimlerdir. Su işletmeciliği, yerel yönetimlere tekel hakkı olarak verilmiş, buna bağlı olarak su hizmetinin özel sektöre gördürülmesi söz konusu olduğunda imtiyaz sözleşmesi yapmak yükümlülüğü getirilmiştir.

Belediye içmesuyu ve kanalizasyon hizmeti, 1980’li yıllara kadar odağında İller Bankası’nın bulunduğu, kamu kaynaklarına ve kamu kredilerine dayanan bir yatırım ve finansman modeli eliyle gerçekleştirilmiştir. 1980’li yıllardan bu yana İller Bankası odaklı model değişmeye başlamıştır. Sektör doğrudan belediyelere bırakılarak finansmanda dış kredi kullanımı genişletilmiştir. Büyükşehir Belediyelerine bağlı olarak kurulan su ve kanalizasyon idareleri en büyük harcamacı kurumlar haline gelmiş bulunmaktadır. Kentsel su hizmetleri için belediyeler aşamasında olan bir gelişmedir. Bu tür birlikler, kendi belediye sınırları içinde hizmet görmek yanı sıra hinterlandlarında yer alan köy yerleşmelerine de hizmet vermek yaklaşımı sergilemektedir. Var olan bu tür birliklerin ortak özelliği dış kredi kullanmalarıdır.

Merkezi kurumlarca işletmeciliği devredilen diğer su hizmetleri, sulamayı konu alır. Gerek DSİ gerek Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nce yapılan sulama tesisleri, işletilmek üzere kooperatiflere ya da sulama birliklerine devredilmektedir. Devir alan kuruluşlar arasında öne çıkan model sulama birlikleridir. Bunlar yerel yönetim birliği karakteri taşımakla birlikte, var olan hukuksal alt yapı ile çelişkili olarak, “Su kullanıcıları birliği” biçiminde yaygınlaşma eğilimindedirler. Sulama birlikleri belediye ya da köyler arasında kurulmakta, ancak karar ve yürütme organları çiftçiler tarafından ve kendi aralarında kurulmakta, ancak karar ve yürütme organları çiftçiler tarafından ve kendi aralarında yapılan seçimlerle belirlenen su kullanıcılarından - “Water users” oluşmaktadır. Böylece kamu

otoritesi ve kamu gücü, doğrudan çıkar sahiplerine aktarılmaktadır. Türk Hukuk sisteminde temeli olmayan bu gelişme, bir tür “fiili durum” olarak genişlemektedir.

Türkiye’de su hizmeti arz odaklı yönetilmekte, “fiyatlandırma” ile ilgili “bedel takdiri” yöntemine göre geri ödenmektedir. Ancak, Büyükşehir Belediyelerinde kurulan su ve kanalizasyon idaresi modeli çerçevesinde, su bedellerinin maliyetin en az %10’un üzerinde kar oranı koyularak belirlenmesi ilkesi getirilmiş, böylece fiyatlandırma ilkesinin uygulanmasına başlanmıştır. Öte yandan belediyeler su hizmetini su gelirleri ile (oto-finance) finans etmeye özendirilmektedir. Belediye bütçe sistemi bu amaca hizmet edecek yönde değiştirilmiştir, diğer temel hizmetlerde olduğu gibi, bu alanda da bütçe içinde su gideri ile gelirin ayrıca görülmesini sağlayacak değişiklikler yapılmıştır. Bu genel yapı, yerel yönetim işletmeciliği düzeyinde su hizmetlerinin özelleştirilmesi için uygun kurumsal altyapının hazırlanmakta olduğu anlamına gelmektedir.

Su kaynakları tüm insanlığa aittir; bu nedenle ekonomik ya da ticari meta değil toplumsal bir varlıktır. Benimsenmiş genel ilke, her insanın sağlıklı ve güvenilir suya erişme hakkına sahip olduğudur. Öte yandan su kaynakları dünya genelinde ulusal sınırlar içinde kalır; uluslar arası ilişkilerin ölçülmesinde başlıca araçlardan biri olarak iş görür. Bu yönüyle su varlığı, dünya sistemi içinde ulusal kimliği ile de öne çıkmaktadır.

Gelecekte-ve hatta günümüzde “Petrol savaşları” yerine “Su savaşları” ile karşı karşıya kalacağı tezi, suyun ulusal çapta koruma altına alınması gerektiğini doğrulamaktadır. Bu gerekliliğin bir diğer gerekçesi, dünya genelinde su sektörünün uluslar arası şirketlerin başlıca ilgi alanlarından biri haline gelmiş olmasıdır.

Küresel iş stratejisi doğrultusunda davranan ve doğaları gereği ulusal görüş açısını kendi dışlarında bırakan bu unsurlar, suların toplumsal ve ulusal amaçlara uygun yönetimini güç ve daha karmaşık bir duruma getirmiş bulunmaktadır. Günümüzde küresel iş stratejileri ile toplumsal-ulusal stratejiler, su sektörünün başlıca gerilim noktalarından biri haline gelmiştir. Su yönetimine ilişkin geliştirilecek her türlü öneri, model ve politika, iç-yerli parametreler kadar dış-küresel parametreleri de hesaba almak zorundadır.

Küreselleşme döneminin gerçekleri de göz önünde bulundurularak, ülkemizde su yönetiminin örgütlenmesinin kapsamlı bir biçimde yenilenmesi gerekmektedir. Üç kademeli bir yapılanma önerisi aşağıda sunulmuştur:

- Su mülkiyeti ve işletmeciliğinde kamu sistemi korunmalıdır.

■ Yerleşmelerde su hizmetleri işletmeciliği belediyelerde olmalıdır. Belediyeler, kendi bünyeleri içinde katma bütçeli su işletmeleri kurmak yetkisine sahiptir; nüfusu 20.000'den çok olan belediyelerde bu yöntem kullanılmaktadır. Katma Bütçeli su işletmeciliği modeli güçlendirilerek kurumsallaştırılmalıdır. İşletmecilikten sorumlu belediye yönetimleri, ikinci kademedeki yer alacak ulusal-merkezi kurum tarafından yönlendirilmeli ve denetlenmelidir.

■ Yerel Yönetim birlikleri, hizmetin gerektirdiği ölçeğin yaratılmasını sağlayan uygun araçlardır. Buna karşın, birlikler yetersiz bir hukuksal çerçeve içinde ve denetimsiz çalışan yapılardır. Sorumluluğu, açık olarak korucu yerel yönetimlerde olmak üzere, birlik sisteminin hem hukuksal hem yapısal açıdan düzenlenmeye gereksinimi vardır.

İçme ve kullanma suyunun yarısını yöneten su ve kanalizasyon idareleri arasında bilgi, teknoloji ve diğer konularda yardımlaşmayı, eşgüdümü, standardizasyonu sağlayacak bir mekanizma bulunmamaktadır. Her idare kendi başına hareket etmekte, bu sektöre ait kayda değer bir bilgi birikimine sahip olan İller Bankası ile herhangi bir ilişki içinde bulunmamaktadırlar. Her biri su gibi yaşamsal öneme sahip bir alanda büyük kamu kaynaklarına hareket veren bu kurumların, ülke genelinde ortak bilgi ve teknoloji havuzu içinde hareket etmelerini sağlamak gerekmektedir.

Dünyadaki gelişmelere paralel olarak, ülkemizde de sınırlı olan su kaynaklarının tasarruflu kullanılmasına yönelik yapılan çalışmalar takip edilmektedir. Bu amaçla yapılan çalışmalar, aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- a) Yeşil alanlarda, daha az suya ihtiyaç duyulacak bitki türlerinin seçilmesi,
- b) Sulamada damlama ve yağmurlama sistemlerinin kullanılması,
- c) Suların arıtımında daha ileri sistemlerin kullanılması,
- d) Su şebekelerindeki kayıp ve kaçakların azaltılmasında yeni boru cinslerinin kullanılması (PE, düktil, vs.)
- e) Ekonomik ömrünü tamamlamış boruların değiştirilmesi,
- f) Kullanılmış suların, arıtma işlemlerinden sonra sulamada kullanılmalarının sağlanması
- g) Su kaynakların kirlenmesini önlemek amacıyla kullanılmış suların çevreye zarar vermeyecek şekilde uzaklaştırılması,

- h) Su temin edilen havzaların kirlenmesini önlemek amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve
- i) Suyun tasarruflu kullanılması için görsel ve yazılı basın aracılığı ile vatandaşların eğitilmesi ve bilinçlendirilmesi.

TÜRKİYE’NİN SU KAYNAKLARI POTANSİYELİ

Dünyadaki toplam su miktarı 1,4 milyar km³ tür. Bu suyun % 97'si denizlerde ve okyanuslardaki tuzlu sulardan oluşmaktadır. Geriye kalan yalnızca % 2'si tatlı su kaynağı olup çeşitli amaçlar için kullanılabilir olduğu belirlenmiştir. Dünyadaki toplam suyun yaklaşık yılda ortalama 500.000 km³'ü denizlerde ve toprak yüzeyinde meydana gelen buharlaşmalar ile hidrolojik çevrim içerisinde yağmur ve kar olarak tekrar yeryüzüne düşmektedir.

Dünya yüzeyine yağışla düşen su miktarı yılda ortalama yaklaşık olarak 100.000 km³ olup bunun, 40.000 km³'ü akışa geçerek nehirler vasıtasıyla denizlere ve kapalı havzalardaki göllere ulaşmaktadır. Bu miktarın da 9.000 km³'ü ise teknik ve ekonomik olarak kullanılabilir durumdadır.

Kullanılabilir suyun dengeli dağıldığını söylemek çok zordur. Bu nedenledir ki günümüzde dünya nüfusunun 1/3'ü yeterli ve sağlıklı su kaynaklarına sahip olamadıkları için su sıkıntıları yaşamaktadırlar

Bugün pek çok insan tatlı su kaynaklarının, dünyada insanlığın yararına sunulmuş sonsuz bir doğal kaynak olduğunu düşünmektedir. Oysa, sonlu bir doğal kaynak olan tatlı su, yaşayan bir gezegen olan dünyamızın vazgeçilmez bir parçasıdır.

Tablo 1: Türkiye Su Kaynakları potansiyeli

Ortalama (aritmetik) Yıllık Yağış	643 mm/m ²
Ortalama Yıllık Yağış Miktarı	501 milyar m ³
Eskişehir Ortalama Yıllık Yağış Miktarı	378 mm/m ²

Türkiye göller ve nehirlerinden oluşan tatlı su kaynaklarına sahip olmasına rağmen, sanıldığı gibi su zengini bir ülke değildir. Aksine, gerekli önlemler alınmadığı takdirde yakın gelecekte su sorunları yaşamaya aday bir ülke konumundadır.

Türkiye’de; kuraklıklar ve diğer nedenler yüzünden mevcut su kapasitesinde azalmalar görülmektedir. Bunun başlıca nedenleri ise; topografyadaki düzensizlikler sebebiyle kaynakların kontrol edilemeyeşi, yağışların ve kaynakların bölgelere göre dengesiz dağılımı, su kaynaklarının bütüncül havza bazında yaklaşımlarla uzun vadeli planlamalar yerine bölgesel, bağımsız ve kısa vadeli projelerle kullanıma açılması girişimleridir.

1. Yerüstü Su Kaynakları

Tablo-2: Türkiye'nin Yerüstü Su kaynakları

Yıllık yüzey akış miktarı	186,00 km ³
Yıllık yüzey akış/Yıllık yağış miktarı	37%
Yıllık tükenebilir su miktarı	95,00 km ³
Fiili yıllık tüketim	32,41 km ³

Türkiye'nin yağış rejimi mevsimlere ve bölgelere göre çok büyük farklılık göstermekte olup, yıllık ortalama yağış 643 mm/m²'dir. Bu da yılda ortalama 501 milyar m³ suya karşılık gelmektedir.

Bu miktarın 274 km³'ünün toprak ve su yüzeylerinden ve bitkilerden olan buharlaşmalar yoluyla atmosfere geri döndüğü; 41 km³'ünün yüzeyden sızmalar suretiyle yeraltı suyu rezervlerini beslediği; 186 km³'ünün ise çeşitli büyüklükteki akarsular aracılığı ile denizlere, kapalı havzalardaki göllere boşalmak suretiyle akışa geçtiği kabul edilmektedir. Ayrıca, komşu ülkelerden doğan akarsular ile yılda 7 km³ suyun ülkemiz su potansiyeline dahil olduğu göz önüne alındığında, toplam yenilenebilir tatlı su potansiyelimiz brüt 234 km³ olmaktadır.

Halihazırda teknik ve ekonomik anlamda tüketilebilecek yerüstü ve yeraltı suyu miktarının 110 km³ olduğu belirlenmiştir. Bu miktarın 95 km³'ünün yurt içinden doğan akarsulardan; 3 km³ ünün yurt dışından ülkemize ulaşan akarsulardan 12,3 km³'ünün ise yeraltı suyundan sağlanabileceği kabul edilmektedir.

Türkiye'nin kişi başına düşen su potansiyeli (2000 yılı nüfus sayımının kesin olmayan sonuçlarına göre Türkiye nüfusunun 65 milyon kabulü ile 3600 m³ iken, kullanılabilir su varlığı bakımından kişi başına düşen su miktarı 1692 m³'dür. Ülkemizin, kişi başına düşen kullanılabilir su varlığı bakımından diğer bazı ülkeler ve dünya ortalaması ile karşılaştırıldığında, su kısıtı bulunan ülkeler arasında yer aldığı görülmektedir.

Günümüzde bir ülkenin su zengini sayılabilmesi için yılda ortalama kişi başına 10.000 m³ su potansiyeline sahip olması gerektiği kabul edilmektedir. Oysa Türkiye kişi başına düşen su potansiyeli açısından da (3600 m³) bu değerin oldukça gerisindedir. Bu rakamlar da göstermektedir ki ülkemiz sınırlı miktarda su varlığına sahiptir.

Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) verilerine göre 2025 yılında nüfusumuzun 80 milyon olacağı hesaplanmaktadır. Bu durumda 2025 yılı için kişi başına düşen kullanılabilir su miktarının 1 375 m³'e düşeceği söylenebilir. Mevcut büyüme hızı, su tüketim alışkanlıklarının değişmesi gibi faktörlerin etkisiyle su kaynakları üzerine olabilecek baskıları tahmin etmek mümkündür. Ayrıca tüm bu tahminler mevcut kaynakların 25 yıl sonrasına hiç tahrip edilmeden aktarılması durumunda geçerli olabilecektir. Dolayısıyla Türkiye'nin gelecek nesillere sağlıklı ve yeterli su bırakabilmesi için kaynaklarını çok iyi koruyup, akılcı kullanması gerekmektedir.

Türkiye 26 adet hidrolojik havzaya ayrılmıştır. Tablo 3'de de görüleceği gibi havzaların verimleri son derece farklı olup, Fırat-Dicle havzalarının toplam ülke potansiyelinin yaklaşık %28,5'ine sahip olduğu görülmektedir.

Türkiye'de hali hazırda kullanılabilir yerüstü su potansiyelinin %33.15'inden faydalanılabilmekte olup, % 66.85'i henüz kullanıma sunulamamıştır.

Tablo-3: Akarsu Havzalarının Yıllık Ortalama Su Potansiyeli ve Verimleri

Havza Adı	Ortalama Yıllık Akış (km ³)	Potansiyel Oranı	Ortalama Yıllık Verim (1/s/ km ³)
Fırat Havzası (x)	31,61	17,00	8,30
Dicle Havzası (xx)	21,33	11,50	13,10
Doğu Karadeniz Havzası	14,90	8,00	19,50
Antalya Havzası	11,60	5,90	24,20
Batı Karadeniz Havzası	9,93	5,60	10,50
Batı Akdeniz Havzası	8,93	4,80	12,40
Marmara Havzası	8,83	4,50	11,00
Seyhan Havzası	8,10	4,30	12,30
Ceyhan Havzası	7,18	3,90	10,70
Kızılırmak Havzası	6,48	3,30	2,60
Sakarya Havzası	6,40	3,40	3,60
Çoruh Havzası	6,30	3,40	10,10
Yeşilırmak Havzası	5,80	3,10	5,10
Susurluk Havzası	5,43	2,90	7,20
Araş Havzası	4,63	2,50	5,30
Konya Kapalı Havzası	4,52	2,40	2,50
Büyük Menderes Havzası	3,30	1,60	3,90
Van Gölü Havzası	2,39	1,30	5,00
Kuzey Ege Havzası	2,90	1,10	7,40
Gediz Havzası	1,95	1,10	3,60
Meriç-Ergene Havzası	1,33	0,70	2,90
Küçük Menderes Havzası	1,19	0,60	5,50
Asi Havzası	1,17	0,60	3,40
Burdur Gölleri Havzası	0,50	0,30	1,80
Akarçay Havzası	0,49	0,30	1,90
TOPLAM	186,05	100,00	

(x) Fırat nehri ana kol yıllık akışı 30.25 km³'dür.

(xx) Dicle nehri ana kol yıllık akışı 16.24 km³'dür

2. Yer altı Su Kaynakları

Yıllık çekilebilir yeraltı suyu rezervi (yıllık güvenilir verim)

Yıllık çekilebilir yeraltı suyu rezervi (yıllık güvenilir verim)
12,300 km ³
DSİ'ce tahsis edilen miktar
9,650 km ³
Fiili yıllık tüketim
6,000 km ³

Yeraltına sızan suların önemli bir bölümü Türkiye'nin kıyı kesimlerindeki dağlık bölgelerde yaygın yeraltı suyu rezervuarı oluşturmada denizlere boşalmaktadır. Bununla beraber yeraltı suyu potansiyelini belirleyebilmek için 342 ovada hidrojeolojik etütler yapılmış ve 12.300 km³ potansiyele sahip "Emniyetli Yeraltı suyu İşletme Rezervi" tespit edilmiştir.

1960 yılında yürürlüğe girmiş olan 167 sayılı "Yeraltı suları Hakkında Kanun" hükümlerine göre Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yurdumuzdaki yeraltı sularının araştırılması, kullanılması, korunması ve tescili işlemlerinde görevlendirilmiştir. Bu göreve istinaden Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bir yandan yeraltı suyu etüt çalışmalarını sürdürmekte, diğer yandan tespit ettiği yeraltı suyu işletme rezervlerini çeşitli amaçlı kullanımlara açmaktadır. Bu amaçla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yurdumuzdaki 12,3 km³ emniyetli yeraltı suyu işletme rezervinin bugüne kadar 3,51 km³'ünü devlet eliyle yapılan sulamalarda, 4,42 km³'ünü içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarında ve 1,72 km³'ünü ise münferit özel sulamalarda olmak üzere toplam 9,65km³'ünü tahsis etmiştir. Ayrıca DSİ'ce izin verilmeden açılarak kullanıma sunulan çok sayıda kuyu da mevcuttur.

Yerüstü suyu imkanı olmayan bölgelerde yeraltı suyu kaynaklarına ilgi her geçen gün artmakta ve kullanımı yaygınlaşmaktadır. Çeşitli amaçlı özel kullanımların yanı sıra Devlet Su İşleri ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüklerince yapılan çalışmalar sonucunda, 1999 yılı sonu itibarıyla 420.706 ha arazi yeraltı suyundan sulamaya açılmış durumdadır. Ayrıca başta İzmir, Antalya, Şanlıurfa, Diyarbakır olmak üzere bir çok ilimizin ve irili ufaklı birçok yerleşim yerinin içme-kullanma suyu ihtiyacı yeraltı suyundan karşılanmaktadır.

Devlet Su işleri Genel Müdürlüğünce planlama kademesinde hidrojeolojik etüt çalışmaları tamamlanmış sahalar dışında; sulama, içme-kullanma ve sanayi suyu ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla münferit hidrojeolojik etüt çalışmaları da yapılmıştır.

Ülkemizde halihazırda kullanılabilir, iyi nitelikli yer altı su potansiyelinin %78,45'inden faydalanılabilmekte olup, %21,55'i henüz kullanıma sunulamamıştır.

ABce**Türkiye'nin Çevre ve Tarım İttifakı**
Nature and Agriculture Alliance of Turkey

“TÜRKİYE’NİN SU REÇETESİ”

ABce (TÜRKİYE’NİN TARIM VE ÇEVRE İTTİFAKI) –

TÜRKİYE’NİN SU POLİTİKALARI GÖRÜŞÜ

GENEL

Ülkemizde büyüyen su ihtiyacı ve su kaynaklarının kullanım yöntemleri sıklıkla gündeme gelmektedir. Bununla birlikte, henüz bütüncül bir su politikamız ve suyun yönetimiyle ilgili temel ilke ve yöntemlerin çerçevesini belirleyen bir “su çerçeve yasası” bulunmamaktadır. Sonuç olarak Türkiye’de suyun kullanımıyla ilgili çalışmalar bir dizi çelişki içermektedir. Bu çelişkiler, su kaynaklarının verimsiz kullanımı nedeniyle Türkiye’nin geleceğini tehlikeye sokacak kadar ciddi boyuttadır. Örneğin, sulama ve baraj projelerinin gerek planlama gerekse uygulama aşamasında tarımsal ve çevresel etkileri göz ardı edilmektedir. Bunun sonucunda, yer altı ve yer üstü sularının kalite ve miktarında son yirmi yıl içinde su ekosistemlerini etkileyecek ciddi azalmalar ortaya çıkmıştır.

Türkiye’nin suyla ilgili sorunlarına dört temel ilke dikkate alınarak çözüm aranmalıdır:

- (i) Su kaynaklarına yönelik her türlü müdahalede gelecek kuşakların yaşam hakkını da dikkate alan **üstün kamu yararının** gözetilmesi;
- (ii) Suyun kullanımında arzın yönetimi yerine talebin yönetilmesi yaklaşımının benimsenmesi;
- (iii) Entegre havza yönetimi;
- (iv) Suyun doğal döngüsü ve akışından elde edilen ekolojik ve ekonomik katma değer göz ardı edilmemesi.

ABce Türkiye’nin Tarım ve Çevre İttifakı, Avrupa Birliği uyum sürecinin Türkiye’nin su politikasını gözden geçirerek su kaynaklarını daha akılcı kullanabilmesi için önemli bir fırsat oluşturduğunu kabul etmektedir. Bu doküman, bu süreç içerisinde ABce üyelerinin Türkiye hükümeti ve Avrupa Birliği’nden beklentilerini ortaya koymaktadır. ABce üyeleri, yukarıda belirtilen ana ilkeler çerçevesinde Türkiye’nin su politikasının gözden geçirilmesi, gerekli bilimsel çalışmaların yapılması ve bir su yasasının oluşturulması konularında Türkiye hükümetine ve Avrupa Komisyonu’na gerekli kamuoyu desteğini vermeye hazırdır.

VAR OLAN DURUM

Kurumsal Durum:

Ülkemizin önceliklerine göre tüm su kaynaklarımızın planlanması, yönetimi, geliştirilmesi ve işletilmesinden sorumlu kuruluş Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü'dür. Su konusundaki ulusal ve uluslararası politikaların oluşturulması ve izlenmesindeki koordinasyonu ise Dışişleri Bakanlığı üstlenmiştir. Bununla birlikte, Türkiye'nin henüz bütüncül bir su politikası ve suyun yönetimiyle ilgili temel ilke ve yöntemlerin çerçevesini belirleyen bir "su çerçeve yasası" bulunmamaktadır. Ayrıca DSİ ile yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde suyun kullanımıyla ilgili diğer kurumlar arasında eşgüdüm zorlukları da bulunmaktadır.

Suyun Kullanımına Yönelik Planlar:

DSİ, ülkemizde net olarak kullanılabilir su miktarı toplamının 112 milyar metreküp olduğunu kabul etmektedir. Bu kaynağın 40,1 milyar metreküpü 2003 yılı itibarıyla kullanıma açılmıştır. 40,1 milyar metreküp suyun %74'ü sulama sektöründe, %15'i içme suyu sektöründe ve %11'i ise sanayide kullanılmaktadır. DSİ'nin 2030 stratejisinde ise 112 milyar metreküpün tamamının başta sulama amaçlı olmak üzere kullanılması hedeflenmektedir. Ayrıca, 2005 yılında 45,3 milyar kilovat saat olan hidroelektrik enerjisi üretiminin 2030 yılında 127,3 milyar kilovat saate çıkarılması planlanmaktadır. DSİ, yukarıda belirtilen hedeflere ulaşabilmek için toplam 71,5 milyar ABD Doları gerektiğini belirtmektedir (DSİ web sitesi). Bu sebepten dolayı, yürütülen politikada özel sektörün her türlü proje ve yatırımını kolaylaştıracak düzenlemeler yapılmaktadır.

Öngörülen projelerin çevreyi ve su döngüsünü nasıl etkileyeceğiyle ilgili ulusal bir değerlendirme bulunmamaktadır. DSİ'nin 2030 hedeflerine yönelik projelerin uygulanmasında çevre üzerindeki etkiler bir bütün olarak değerlendirilmediği takdirde, Türkiye'deki doğal yaşam ile yer altı ve yer üstü su kaynaklarının kalite ve miktarı ile su ekosisteminde ciddi kayıplar meydana gelecektir.

Uluslar arası Sular:

Türkiye'nin toplam su kaynağının önemli bir kısmı, başta Fırat – Dicle Havzası olmak üzere, sınır aşan su havzalarında yer almaktadır. Bu nedenle sınır aşan suların kullanımına yönelik ilkeler Türkiye'nin su politikasının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Ne var ki, sınır aşan sularımız konusundaki tartışmaların multidisipliner bir yöntemle hazırlanan bilimsel verilere dayanarak yapılmaması, konunun bir tabu olarak görülmesine ve Türkiye içinde ve dışında bir dizi spekülasyonun oluşmasına neden olmuştur. Su konusunda ülkemize yeni düzenlemeler getirecek olan Avrupa Birliği Su Çerçeve Yönetmeliği (2000/60/EC) sınır aşan sular konusundaki çalışmaların daha da titizlikle yapılmasını gerektirecektir. Bu konudaki müzakerelerin başarıyla sonuçlandırılması için ilgili kamu kuruluşlarının ve ulusal sivil

toplum kuruluşlarının bilimsel veriler ışığında mutlak görüş birliğine varması en temel ulusal önceliklerimizden biridir.

Tarım ve Su:

DSİ, ülkemizde sulanabilecek alan miktarının 8,5 milyon hektar olduğunu ve bunun 4,9 milyon hektarının sulanabildiğini belirtmektedir. DSİ'nin 2003 verilerine göre tarım sektöründe kullanılan suyun miktarı 29,6 milyar metreküptür ve bu miktarın 2030 yılında 72 milyar metreküpe çıkarılarak 8,5 milyon hektarın tamamının sulanması hedeflenmektedir.

Ülkemizde yapılan sulama faaliyetlerinin %94'ü suyun aşırı kullanımına neden olan yüzey sulama (karık, tava, salma) yöntemleriyle yapılmaktadır. Bu yöntemlerle yapılan sulamada suyun yaklaşık yarısı ürün tarafından kullanılamamakta ve israf olmaktadır. Yüzey sulamasının bir diğer olumsuz etkisi ise orta vadede tuzlanmaya neden olarak toprağı verimsizleştirmesidir. Bu noktada, Türkiye'nin öncelikle halihazırda tarımın hizmetinde olan su kaynaklarının verimli kullanımını sağlayan politika ve uygulamalara ihtiyacı vardır. Ancak, Türkiye'nin sulama yatırımlarına yönelik planları ağırlıklı olarak yeni su kaynaklarının tarıma arzı yönündedir. Öte yandan, sulama yatırımları, nerede, hangi ürün deseniyle ve nasıl bir yöntemle sulama yapılacağı bütüncül bir şekilde planlanmadan yapılmaktadır. Bundan önceki uygulamalar, bu yaklaşımın ciddi ekonomik ve ekolojik kayıplara neden olduğunu göstermektedir.

Enerji ve Su:

Hidroelektrik enerji, Türkiye'nin 2004 yılındaki elektrik enerjisi üretiminin yüzde 23,85'ini oluşturmaktadır. 2005 yılı itibariyle 45,3 milyar kilovat saat olan hidroelektrik enerji üretiminin 2030 yılında 127,3 milyar kilovat saat seviyesine çıkarılarak Türkiye'deki hidroelektrik kaynakların en üst verimle kullanılması planlanmaktadır. Bu hedefe ulaşabilmek için hidroelektrik santrallerinin sayısının 2030 yılında 135'den 678'e çıkarılması gerekecektir.

Ancak üretimin hızla artırılmasının hedeflenmesi, artan hidroelektrik santralleriyle nehirlerin doğal akışının bozulması sonucunu doğuracaktır.

Gelecekteki enerji ihtiyacının doğru tahmin edilmesi, tüm enerji yatırımlarında olduğu gibi, hidroelektrik enerji yatırımlarının planlanmasında da en temel adımdır. Ne var ki, Türkiye'nin gelecekteki enerji ihtiyacına yönelik yapılan tahminlerde önemli farklar bulunmaktadır. 2000 yılında yapılan tahminlere göre 2020 yılındaki enerji ihtiyacımız Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 570 milyar kilovat saat; Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi tarafından 547 milyar kilovat saat; TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tarafından ise yalnızca 310 milyar kilovat saat olarak belirlenmiştir (TMMOB, 2004). Aradaki farkın nedenlerinin tam olarak ortaya konması, enerjiye gereğinden fazla yatırım yapılmasını engelleyecek ve bunun yerine daha farklı yatırımlara öncelik verilmesini sağlayacaktır.

Türkiye'nin enerji politikası, talebin yönetimi yerine ağırlıklı olarak arzın yönetilmesi üzerine kurulmuştur. Bu yaklaşım, enerji yatırımlarının mümkün olduğunca fazla enerji üretmek üzerine odaklanmasına ve "enerjinin verimli kullanımı" gibi talep yönetimine dayalı uygulamaların geri planda kalmasına neden olmaktadır. Örneğin, enerjinin nakli sırasında kayıp ve kaçakların %20'lere yaklaşması enerji kullanımımızı verimsizleştirmektedir. Ayrıca, Elektrik İşleri Etüt İdaresi yalnızca gerekli tasarruf önlemleri alınarak yılda 3 milyar Dolar değerinde enerji sağlanabileceğini belirtmektedir.

Sosyal ve çevresel maliyetlerin tam olarak hesaplanmaması ve projenin çevre üzerindeki etkilerinin fizibilite çalışmalarına dahil edilmemesi, hidroelektrik enerji üretiminde pek çok beklenmeyen olumsuz etki doğurmaktadır. Dünya Bankası ve Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) tarafından 1998 yılında kurulan Dünya Barajlar Komisyonu, bu olumsuz etkileri ayrıntılı bir şekilde incelemiştir. Komisyonun hazırladığı raporda; yatırımcı ve karar vericilerin barajlar konusunda daha dikkatli bir planlama yapmaları önerilerek özellikle büyük barajların verimli olmadığı, bu yatırımların sadece sosyal ve ekonomik anlamda değil aynı zamanda çevresel açıdan da büyük sorunlara neden oldukları bildirilmiştir. Ayrıca, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Organizasyonu (OECD) tarafından 16 Kasım 2005 tarihinde yapılan açıklamada, hidroelektrik enerji yatırımları yenilenebilir enerji tanımına dahil edilmemiştir. Ülkemizde bugün yatırım aşamasına gelen baraj projelerinin büyük kısmı geçtiğimiz elli yıl içinde planlanmıştır ve bu projeler, uygulama aşamasında yukarıdaki güncel yaklaşımlar dikkate alınmadığı takdirde ülke ekonomisine ve doğal kaynaklarına yarardan çok zarar getirecektir.

Çevre ve Su:

Suyun doğal döngüsü ve akışı yeryüzündeki yaşam için paha biçilemez ekolojik ve ekonomik faydalar sağlamaktadır. Çevresel etkileri yeterince araştırılmadan uygulanan projeler suyun doğal fonksiyonlarına zarar vermektedir. Ülkemizde bugüne kadar uluslararası öneme sahip 135 sulak alan belirlenmiş ve 2005 yılında yeniden düzenlenerek 25818 sayılı ve 17 Mayıs 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği ile tüm sulak alanların korunması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden Ramsar Sözleşmesi de suyun akılcı kullanımı konusunda Çevre ve Orman Bakanlığı başta olmak üzere tüm kamu kuruluşlarına bir dizi görev yüklemektedir.

Öte yandan, bugüne kadar DSİ başta olmak üzere farklı yatırımcı kamu kuruluşları tarafından yapılan projeler neticesinde toplam 1 milyon 400 bin hektar sulak alan yok olmuş ve nehirlerimizin önemli bir kısmının doğal yapısı bozulmuştur. Yok olan sulak alanlarla birlikte sazçılık, balıkçılık, tarım gibi doğrudan gelir kaynaklarının yanı sıra; sulak alanların yer altı sularını beslemesi ve doğal arıtım gibi ülke ekonomisine dolaylı katkıları da ortadan kalkmıştır. Son elli yıl içinde su kaynaklarına yapılan müdahaleler sonucunda birçok canlının nesli tehlike altına girmiş ve bazı türler ise tümüyle yok olmuştur. Bugün halen daha baraj projeleri nedeniyle ülkemizde üreyen her dört su kuşundan üçü ve pek çok endemik bitki türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. AB kriterlerine göre yüksek doğal değere

sahip alanların (Önemli Doğa Alanları) en az üçte biri baraj ve sulama projeleri nedeniyle tehdit altındadır.

İLKELER

Üstün Kamu Yararı: Üstün kamu yararı, kamu sağlığı ve milli güvenlik gibi toplumsal menfaatler ile çevre ve doğal kaynakların sağladığı yaşamsal faydaların bir bütünü olup her türlü ekonomik gaye ve kazançtan daha öncelikli olan en üst toplumsal yararı ifade etmektedir. Su, tüm toplumun faydalandığı bir doğal kaynak olduğu için suyun kullanımına yönelik tüm girişimler üstün kamu yararı çerçevesinde yapılmalı, halkın çevresel bilgiye erişimi ve karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Suyun kullanımında talebin yönetilmesi: Suyumuzun tasarruflu kullanılması ve gelecek nesillere kaliteli ve yeterli su aktarılması için yapılan planlarda arz değil talep yönetilmelidir. Talebin öncelikli olarak ele alınması, su kaynaklarına yönelik yatırımların kullanıcı tarafından yüksek verimle kullanılmasını sağlamaktadır. Arzın yönetimi ilkesi ise kullanıcının beklenti ve kapasitesini dikkate almadığı için yapılan yatırımın karlılığını önceden garanti altına alamamaktadır. Sonuç olarak, arzın talepten fazla olması, ülke ekonomisine zarar olarak yansımaktadır.

Entegre havza yönetimi: Bu yönetim biçimi, havza içerisindeki tüm sektörlerin suya yönelik taleplerinin belirlenerek su kaynaklarının bu talepler doğrultusunda bütüncül olarak planlanmasını öngörmektedir. Bu sayede, elde bulunan su bütçesi adil bir şekilde paylaşmakta ve havzanın her noktasındaki su kaynaklarının geleceği garanti altına alınmaktadır. Entegre havza yönetimi yaklaşımı, eldeki su kaynaklarının ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan en verimli şekilde kullanılmasını benimsediği için olumsuz çevresel etkileri kanıtlanmış havzalar arası su transferi ihtiyacını daha en baştan ortadan kaldırmaktadır.

Suyun doğal döngüsünün göz ardı edilmemesi: Suyun herhangi bir mühendislik düzenleme olmaksızın sağladığı ekolojik ve ekonomik faydalar paha biçilmezdir. Örneğin, çoğu zaman boşa aktığı düşünülen nehirler denizle buluştukları yerlerde tarım ve balıkçılık açısından son derece önemli olan deltaları oluşturmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'nin su politikası suyun boşa akmadığı ilkesini içermeli; herhangi bir yatırım nedeniyle doğal su döngüsünün sekteye uğramaması için her türlü önlem alınmalı, mümkün olmayan durumlarda ise, bu etkinin azaltılması için gerekli yan projeler hayata geçirilmelidir.

ABce İTTİFAKI'NIN ÖNERİLERİ

Kurumsal Durum:

1. Bütüncül bir su politikasının ve suyun yönetimiyle ilgili temel ilke ve yöntemlerin çerçevesini belirleyen bir "su çerçeve yasasının" ilgili sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerin katılımı ile hazırlanması ve en geç 2007 sonuna kadar yürürlüğe girmesi sağlanmalıdır.
2. Avrupa Birliği Su Çerçeve Yönetmeliği'nin ulusal mevzuatımızla uyumlaştırılması sürecinde ilgili sivil toplum kuruluşlarının etkin katılımı sağlanmalıdır.

Suyun kullanımına yönelik planlar:

3. DSİ'nin bugüne kadar tamamladığı projeler çevresel ve ekonomik açıdan değerlendirilerek yapılan hataların yinelenmesi engellenmelidir.
4. Çevresel fizibilite, DSİ'nin yeni projeleri uygulanmadan önce temel kriterlerden biri olarak değerlendirilmelidir.
5. DSİ'nin tüm projeleri çevresel açıdan bir bütün olarak değerlendirilmeli ve farklı havzaların su kaynakları üzerindeki etkileri kümülatif olarak ölçülmelidir.
6. Su kullanımına dayalı farklı ölçekteki projelerin her biri çevresel, toplumsal, ekonomik etkileri bakımından yeniden değerlendirilmelidir.
7. Su rejimine müdahale içeren tüm projeler resmi Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) sürecine tabi tutulmalıdır.
8. Yukarıdaki dört maddeden en az biri kapsamında çevresel açıdan olumsuz etkileri olduğu belirlenen projeler revize edilmeli veya tümüyle iptal edilmelidir.
9. Su kaynaklarının kullanımında havza bazında planlamaya geçilmeli ve bunun için gerekli kurumsal yapılanma başlatılmalıdır.
10. Suyun kullanımına yönelik tüm girişimlerin üstün kamu yararı çerçevesinde değerlendirilmesinden hareketle, su kaynaklarının çevreyi ve AB kriterlerine göre yüksek doğal değerleri olan alanları gözetken ve yalnızca yatırım odaklı olmayan politika ve uygulamalar oluşturulmalıdır.

Uluslar arası Sular:

11. Uluslararası sular konusunun multidisipliner bir yöntemle hazırlanan bilimsel verilere dayanarak, ilgili kamu kuruluşlarının ve ulusal sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla tartışılması gerekmektedir.

Tarım ve su:

12. Halihazırda tarımın hizmetinde olan su kaynaklarının verimli kullanımını sağlayacak politika ve uygulamaların, ilgili resmi ve sivil toplum kurumlarının işbirliği ve gerekli yasal ve teşvik içeren önlemlerle geliştirilmesi gerekmektedir.
13. Sulama faaliyetlerinde yüzey sulama yöntemleri yerine su kullanımının daha verimli olduğu basınçlı sulama yöntemleri desteklenmelidir.
14. DSI'nin, nerede, hangi ürün deseniyle ve nasıl bir yöntemle sulama yapılacağı konularında, konu ile ilgili olan diğer kamu ve sivil toplum kurumları ile koordinasyon sağlaması ve sulama yatırımlarını bütüncül bir şekilde planlanması gerekmektedir.

Enerji ve su:

15. Enerji yatırımlarının verimli bir şekilde planlanması için enerji ihtiyacımız doğru tahmin edilmelidir. Enerji ihtiyacımıza yönelik tahminlerin yapılmasında ilgili kurumlar arasında koordinasyon ve görüş birliği sağlanmalıdır.
16. Türkiye'nin enerji politikası oluşturulurken, enerji arzı yerine talebin yönetilmesi dikkate alınmalıdır.
17. Enerji nakli sırasındaki kayıp ve kaçakların önlenmesi için gerekli yatırım ve planlamalar ivedilikle gerçekleştirilmelidir.
18. Hidroelektrik enerji üretiminde barajlar yerine nehir santralleri, merkezi enerji üretimi yerine ise yerel enerji üretimi yaklaşımı benimsenmelidir.
19. DSI'nin, çevresel etkisi olumsuz olduğu belgelenen tüm baraj projeleri gözden geçirilmeli ve olumsuz etkisinin azaltılamayacağı projeler iptal edilmelidir.

Çevre ve Su:

20. 2005 yılında yeniden düzenlenerek 25818 sayılı ve 17 Mayıs 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nin tüm hükümleri istisnasız uygulanmalıdır.

21. Sulak alanlar başta olmak üzere AB kriterlerine göre yüksek doğal değere sahip tüm alanların (Önemli Doğa Alanları) korunabilmesi için bu alanları etkileyen enerji ve tarım projeleri ilgili kurumlarca revize edilmelidir.
22. Tüm mevcut ve planlama aşamasındaki projeler ÇED sürecine tabi tutulmalıdır. Yürürlükte olan ÇED Yönetmeliği'nin bazı projelerin ÇED sürecinden muaf tutulmasını sağlayan geçici maddeleri ivedilikle yürürlükten kaldırılmalıdır.

TÜRKİYE KÜRESEL ISINMAYA HAZIR DEĞİL

Küresel ısınma ve yanlış su yatırımları, Türkiye'nin "su bütçesini" yok edebilir.

Suyun aşırı tüketimine yönelik yatırımların devam etmesi halinde Türkiye'nin küresel ısınmanın etkilerinden olumsuz etkilenmesinden endişe ediliyor. Türkiye, sanılanın aksine, su kaynakları açısından son derece fakir olup kişi başına düşen su miktarı dünya ortalamasının yaklaşık beşte birine karşılık geliyor. Küresel ısınmanın etkisiyle Türkiye'nin su kaynakları daha da kısıtlı hale geleceği için su bütçemizin son derece dikkatli kullanılması gerekiyor. Ancak Türkiye'nin 2030 su kullanım hedefleri ve yatırımları suyun daha da çok israf edilmesine neden olabilir.

Suyumuzu nasıl kullanıyoruz?

Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü verilerine göre 2003 yılı itibariyle yararlanılmakta olan suyun miktarı toplam 40,1 milyar metreküp. Bu toplamın 6,2 milyar metreküpü (%15,5) içme suyu, 4,3 milyar metreküpü (%10,7) sanayi, 29,6 milyar metreküpü (%73,8) ise tarımsal amaçlı olarak kullanılıyor. Bu dağılım içinde en büyük paya sahip (toplam su kullanımının dörtte üçü) tarımsal su kullanımının, DSİ 2030 planına göre 72 milyar metreküpe çıkarılarak %143 oranında artırılması öngörülmekte. Öte yandan, yine DSİ Genel Müdürlüğü verilerine göre sulanabilir alanların 2030 yılına kadar 4,9 milyon hektardan 8,5 milyon hektara çıkarılarak yüzde 73 oranında büyütülmesi planlanıyor.

Tarımda israf edilen su

Ne var ki, Türkiye'nin kısıtlı su kaynaklarının dörtte üçünü tüketen sulama yatırımları hızla yapılırken suyun tasarruflu kullanımı ve ürün deseni üzerinde yeterince durulmuyor. Ülkemizde sulanan alanların %94'ü, suyu israf eden yüzey sulama metotları (karık, tava ve salma) ile yapılırken geriye kalan sadece %6'lık bir alanda basınçlı sulama sistemleri (yağmurlama, damlama) kullanılmakta. Oysa yüzey sulama yöntemi yerine basınçlı sulama sistemlerinin oluşturulması ile tarımsal sulama için kullanılan sudan tüm ürünlerde en az yüzde 50 oranında tasarruf sağlanabilmekte. Bu güne kadar sulamanın yüzeyden yapılması nedeniyle Türkiye'nin su kaynaklarının en azından üçte birinin israf edildiği tahmin ediliyor.

Yüzey sulaması yapılarak suyun israf edilmesi ve şeker pancarı gibi aşırı su tüketen tarımsal ürünlerin desteklenmesi nedeniyle Konya Havzası'ndaki sazlıklar başta olmak üzere dünyaca ünlü pek çok sulak alanımız tümüyle kaybedildi.

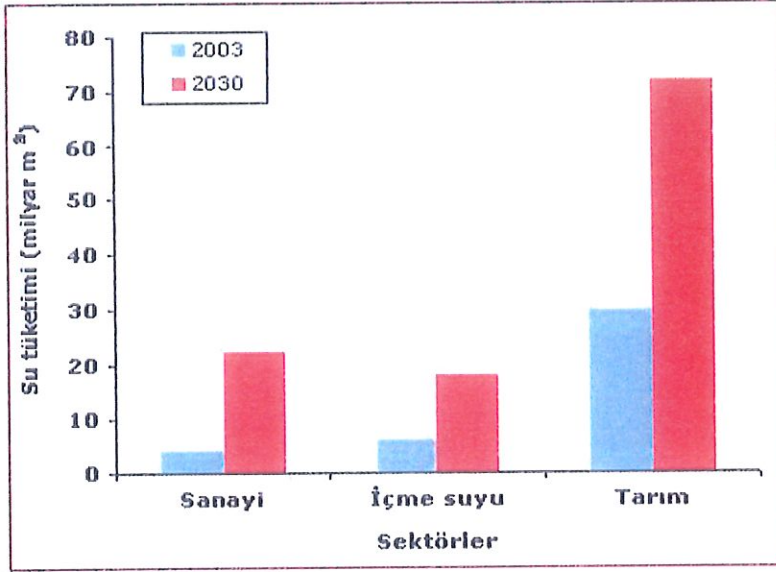
2030'da daha da çok sulak alan yok olabilir

DSİ, tarım sektörü dışındaki sektörlerde de suyun tüketiminde büyük bir artış öngörüyor ve toplam kullanılan su miktarını 40,1 milyar metreküpten 112 milyar metreküpe çıkarmayı (yüzde 179'luk artış) hedefliyor. Bu artışın Türkiye'nin doğal su rezervleri olan sulak alanları nasıl etkileyeceğiyle ilgili bir hesaplama bulunmuyor. Ancak hâlihazırdaki 40,1 milyar metreküplük su kullanımı nedeniyle Marmara Denizi'nden daha büyük bir yüzölçümüne karşılık gelen 1 milyon 400 bin hektarlık doğal sulak alanın (Türkiye'deki sulak alanların yaklaşık yarısı) kaybedildiği dikkate alındığında 2030 yılında doğal sulak alanların neredeyse tamamının yok olması bekleniyor.

Küresel ısınmaya hazır değiliz

Küresel ısınma tüm dünyanın ve Türkiye'nin su kaynaklarını tehlikeye sokarken, Türkiye suyun aşırı kullanımına neden olan tarımsal yatırımları gerçekleştirmeye devam ediyor. Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın "İsrail modeli" olarak tanımlanan basınçlı sulamaya geçiş konusundaki prensip kararları son derece sevindirici, ancak yeterli değil. Küresel ısınmanın olumsuz etkilerini en aza indirebilmek için DSİ'nin 2030 yılında tarımsal su kullanımını yüzde 143 oranında artırarak yeni sulu tarım alanları açma hedefinin gözden geçirilmesi ve çevresel açıdan risk taşıyan projelerin iptal edilmesi şart.

"Türkiye'nin küresel ısınmaya karşı mücadelesinde daha etkili olabilmesi için acil olarak harekete geçmesi gerekiyor. Bu nedenle, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın su kaynaklarıyla ilgili politikalarını müştereken belirlemek konusundaki adımları son derece umut verici. Ancak Türkiye'nin su kaynaklarının korunabilmesi için Devlet Su İşleri'nin 2030 planlarında köklü değişiklikler yapılması ve çevre üzerindeki etkileri tam olarak bilinmeyen su yatırımlarının irdelenmesi gerekmektedir.

Tarıma giden su daha da artacak

Türkiye, kısıtlı su bütçesine rağmen tarımsal su kullanımını 2030 yılına kadar 29,6 milyar m³'ten 72 milyar m³'e çıkarmayı, bir diğer deyişle, tarımsal su tüketimini %143 oranında artırmayı hedefliyor (Kaynak: Devlet Su İşleri internet sitesi). Bu artışın, küresel ısınmanın olumsuz etkileri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmesi ve 2030 su yatırımlarının bu değerlendirme sonucunda kısıtlanması gerekiyor.

DÜNYA SU FORMU 5.TOPLANTISI 2009 YILINDA İSTANBUL'DA YAPILACAK

TÜRKİYE 2006-2009 YILLARI ARASINDA ,DÜNYA ÜZERİNDEKİ SU İLE İLGİLİ TÜM FAALİYETLERİN ODAK NOKTASI OLACAK

2006-2009 yılları arasında dünya üzerinde su ile ilgili faaliyetleri yürütmek ve ev sahipliği yapmak üzere Türkiye, Birleşik Arap Emirlikler, Nepal ve Katar aday olmuşlardı. Dünya Su Konseyi Genel Kurulu yaptığı toplantıda oy çokluğuyla Türkiye'yi seçti.

Dünya Su Konseyi tarafından her üç yılda bir mart ayında, Dünya Su Forumu, Su Fuarı ve Sergisi düzenleniyor. Bu çerçevede yaklaşık 120 ülkenin katılımı ile bakanlar toplantısı gerçekleştiriliyor. Yine buna bağlı olarak, her yıl Birleşmiş Milletler tarafından 22 Mart Dünya Su Günü olarak kutlanıyor.

Ülkemiz için büyük bir başarı ve fırsat olarak kabul edilen bu sonuçla, 2009 yılında Dünya Su Forumu ve Bakanlar Toplantısı, 120 ülkeden yaklaşık 15 ila 20 bin kişinin katıldığı "Su Olimpiyatı" olarak da kabul edilen toplantılara ev sahipliği yapacak.

SU HAYATTIR.

SUYUMUZA SAHİP ÇIKALIM!

2.3. KURULUŞUN KONUSU İLE İLGİLİ DÜNYA VE ÜLKEMİZDEKİ KRİTİK NOKTALAR

Canlı yaşamının temel dayanağı olan su; okyanus, akarsu ve göller, kar ve buzullar ile yeraltında olmak üzere yeryüzünün yaklaşık $\frac{3}{4}$ 'ünü kaplamaktadır. Dünyadaki toplam su miktarı 1 milyar 400 milyon km^3 'tür. Yeryüzünün %70'ini oluşturan suyun %97,5'i tuzlu sudur. Geriye kalan %2,5'inin dörtte üçü ise buzullarda bulunmaktadır. Dünyadaki tatlı su miktarı, toplam suyun %0,01'ini oluşturmaktadır. Bunların da %97'si yer altı sularıdır. Tüm su kaynaklarının yaklaşık %2,66'sı temiz sudur (yer altı suyu, göller, nehirler ve kutuplardaki buzullar); ancak küçük bir kısmı (%0,6) içmesuyu kaynağı olarak kullanıma uygundur. Yer altı suları, dünya çapındaki tatlı su kaynakları içerisinde %30'luk bir paya sahiptir (UNESCO, 1978). Tatlı su kaynaklarının yaklaşık %70'inin kutuplardaki buzullar ve karlar içerisinde bulunduğu göz önüne alınacak olursa, kullanıma hazır yer altı sularının verimli şekilde yönetilmesinin önemi daha da artmaktadır. (Charbeneau, 2000). UNESCO tarafından Paris'te açıklanan Dünya Su Gelişme Raporu'na göre en kaliteli suyun Finlandiya'da olduğunu bildirilmiştir. Tatlı su kaynakları ve özellikle yer altı sularının miktarı ve temizliği, atık suyun nasıl arıtıldığı ile ilgili kriterler değerlendirilerek oluşturulan listede 2.sırada Kanada, 3.sırada Yeni Zelanda yer alırken Türkiye, listenin 45. sırasında bulunmaktadır. Listenin son ülkesi 122. sırada bulunan Belçika'daki suyun niteliğinin ve niceliğinin yetersiz olduğu belirtilen raporda, ülkedeki yoğun sanayi atıklarına ve atık suların arıtılmasının kötü oluşuna dikkat çekilmiştir.

Genel kabullere göre, bir ülkede yılda kişi başına düşen tatlı su miktarı 1.700 m^3 'ten düşükse o ülkenin "Su baskısı" ile anılan miktar 1.000 m^3 'ün altına inmişse "Su açığı" ile karşı karşıya kabul edilmektedir. Dünyanın önde gelen su sorunlu bölgeleri, Ortadoğu-Kuzey Afrika, Hint Yarımadası, Güney Afrika'nın bazı bölümü, Kuzey-Çin olarak belirtilmektedir. Bu coğrafyaların su sorunlu konuma gelmesinin temel nedenlerinin aşırı nüfus artışı, suyun verimsiz kullanılması ve suyun kirletilmesi olarak sayılabilir. 2025 yılına gelindiğinde Ortadoğu-Kuzey Afrika coğrafyasında su açığı olan ülkelerin sayısının 18'e çıkması beklenmektedir. Daha somut bir ifade ile diğer bölgeler de dahil edildiğinde, 2025 yılında dünya nüfusunun üçte ikisi "Su baskısı" ve "Su sıkıntısı" ile karşı karşıya kalabilecektir. Bütün dünyada kirlilik, aşırı tüketim ve yeterli olmayan su yönetimi politikaları, kullanılabilir suyun kalitesi ve miktarında düşüşe yol açıyordu. Hızlı nüfus artışı neticesinde, hızlı şehirleşme ve sanayileşme sebebiyle bazı ülkelerde içme-kullanma ve sanayi suyuna olan talep yıllara göre katlanarak artmıştır. Suyun kısıtlı bir kaynak olması ülkelerin zenginliğinin de göstergesi haline geldi. Bugün yılda kişi başına 10 bin m^3 su düşen ülkeler artık "Su zengini ülke" olarak adlandırılıyor. 2002 yılında açıklanan Birleşmiş Milletler raporuna göre; dünya nüfusunun yarısı 2032 yılında içecek su bile bulamayacak. Ortadoğu halklarının %95'i, Asya ve Pasifikte yaşayanların ise %65'i ciddi su sıkıntısı çekecektir.

Ülkemiz için sadece yer altı suyu kaynakları değil akarsu, göl ve deniz gibi su kaynakları da önemlidir. Ancak, yakın zamana kadar, temiz berrak hatta içme suyu olarak kullanabildiğimiz akarsu ve göllerimize yeterli önemi vermediğimizden çoğunu kirletmiş durumdayız. Hiç olmazsa gerekli itina gösterilerek yer altı sularının kirlenmesini önlemeliyiz. Bazı yer altı suları havzalarımızın çok fazla kirlendiği belirlenmiştir. Halbuki su tüm canlılar için çok önemlidir. İnsanların içme suyu, sulama suyu ve kullanma suyu ihtiyacı her geçen yıl biraz daha artmaktadır. Buna karşın var olan su kaynakları kirlenmeye devam etmektedir. Bu nedenle yer altı suyu havzalarının korunmasında geç kalınmamalıdır. Ülkemizde yıllık 74 milyar m³'e ulaşan su tüketiminin %78'ini tarımsal tüketim oluşturmaktadır. Yıllık su tüketimimizin %10'u sanayi kuruluşları tarafından gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizde sanayi sektöründe birim üretim başına su tüketimi gelişmiş ülkelerin 3-4 katıdır. Ülkemizde su tüketiminin %12'sini içme ve kullanma suyu tüketimi oluşturmaktadır. Ancak, bazen onlarca kilometre öteden kentlerimize getirilen, bazen 300m'ye ulaşan derinliklerden çıkarılan içme-kullanma sularının %50'si şebeke kaçakları ile yitirilmektedir. Şehir Şebekelerinde boruların delinmesi, kırılması ve bağlantılarının tekniğine uygun yapılmaması gibi nedenlerle su kayıpları oldukça fazladır. Su kayıplarının önlenmesi için kaliteli malzeme kullanılması, gerekli mühendislik hizmetlerinin ve işçiliğin özenle yapılması gerekmektedir. Belediyelerimizin imkanları ölçüsünde yapmış oldukları çalışmalar ile ülkemizde ortalama su kaçağı oranı %50'lerden %35'lere indirilmiş olmasına rağmen yaklaşık olarak İzmir'de %40, İstanbul'da %30, Sivas'ta %30, Ankara'da %25'ler düzeyinde su kayıpları mevcuttur. Gelişmiş Avrupa ülkelerine bakıldığında İtalya'da %15, Almanya'da %12, Hollanda'da %9 su kayıpları olduğu bilinmektedir. Yeraltından kuyular açarak pompalar yardımı ile bin bir güçlük, enerji ve işletme masrafları yaparak elde ettiğimiz suyun ortalama 1/3'ünü kayıp ve kaçaklarla yitirmemiz gelecekte çok fazla ihtiyacımız olacak temiz ve içilebilir yer altı suyu kaynaklarımızın da azalmasına neden olacaktır. Ayrıca, kaptaj, drenaj, kuyu gibi su alma yapılarının onarımı, geliştirilmesi sağlanarak suyun kaynağında çoğaltılması temin edilmelidir. Bu nedenle içme ve kullanma suyu kayıpları ile en iyi şekilde mücadele edilebilmesi için parasal kaynağa ihtiyaç bulunmaktadır.

Dünya genelinde su sorunlarını çözmek için genellikle merkezi planlama, kamu kuruluşları yönetimi, sunumun artırılması, sübvansiyon, su dağıtımı ve kirliliğin kontrolünde yönetsel ve hukuki araçların kullanılması gibi geleneksel yöntemler kullanıldığı saptanmış bulunmaktadır. Dolayısıyla suda kamu mülkiyeti ve kamu işletmeciliği üzerine inşa edilmiş olan bu "geleneksel sistem", sorunların kaynağını oluşturmaktadır.

Dünya Bankası tarafından önerilen yönetim modeli aşağıdaki başlıklarda sunulmaktadır:

Merkezi ve Merkezi Olmayan Yapıların Birlikteliği Gerekir. Sorunların analizi ve çözümlerin uygulanması için uygun birim farklı olabilmektedir. Su sektörü için veri toplanması ve sorunların analizi en iyi merkezi olarak yürütülmekte, buna karşın bir takım yasal, kurumsal ve siyasa koşullarının oluşturulmasını gerektiren çözümlerin ise desantralize formüle edilmesi daha iyi sonuçlar vermektedir.

Genelde su kaynaklarının geliştirilmesinin planlaması, doğal birim olması nedeniyle nehir havzalarından başlar. Çünkü havzalar su döngüsünün incelenebileceği tek bir hidrolik bütünlük oluşturmaktadır. Bu, çalışma ve inceleme bazında doğru bir birim olabilir: Fakat gelişimi planlamasının da aynı ölçekte yapılmasını gerektirmez. Bir çok ülkede planlama çerçevesi olarak daha büyük bölgeler benimsenmekte ve havzalar arası transferler yapılmaktadır. Fakat coğrafya ve hidroloji, her zaman planlama ve sorun çözümü için en uygun ölçeği sunmaz ya da çözümlerin merkezden ele alındığı entegre ve kapsamlı planlar yapılmasına elverişli olmayabilir. Öte yandan entegre planlama ve onun entellektüel ürünü merkezi dağıtım ve yönetim modeli, uygulamada rant arayan davranışları teşvik etmektedir. Su sunumunda şebeke üzerinde tekel olan kamu kuruluşları, daha sonra görevlilerin ceplerine gidebilecek tekelci rantlar yaratma potansiyeline sahiptirler.

Eğer optimum dağıtım sistemi, sunum marjinal maliyetinin kullanımındaki suyun marjinal yararına (gölge fiyatına) eşit olduğu nokta ise, bu ölçüte göre, ne tamamen merkezi ne de tamamen desantralize bir sistem idealdir. Tekelci davranış ve bürokratik verimsizlik riskleri bir yana, merkezi sistemler bilgi toplama işini daha pahalıya mal etmekte, piyasa sinyallerine kayıtsız kalmakta ve teknik gelişmeyi teşvik etmemektedir. Desantralize sistemler de karşılıklı bağımlılıkları ve eşgüdümü sağlamada yetersizdirler. Kısacası, düzenleme ve kontrolün yukarıdan aşağıya (topdown), karar verme sürecinin aşağıdan yukarıya (bottom-up) düzenlendiği bir sistem ve su haklarının satılmasını kabul eden bir yaklaşım verimliliği sağlayabilecek olan yaklaşımdır.

Sunumun sınırlandırılması gerekir. Sunumun arttırılmasına dayanan projeler hidrolik sınırlarla, suyun transferi ve pompalanmasında artan maliyetlerle ve daha fazla çevresel maliyetlerle karşılaşmaktadırlar. Bu argümanlar mevcut kaynaklarının daha dikkatli yönetimi konusuna dikkatleri çekmektedir. Ancak, buna karşı çıkanlar, henüz herkesin sağlıklı suya kavuşmadığını, ve kavuşamayanların sayısının her geçen gün nüfus ve kentleşmeye paralel olarak arttığını ileri sürmektedirler. Artan talebe cevap vermek için daha fazla kaynağa ihtiyaç duyulmakla birlikte, bu açmaz politikalarda yapılacak değişiklikler ile aşılabılır. Bu noktada da talep yönetimine geçiş şiddetle önerilmektedir.

Talep Yönetimi Benimsenmelidir. Talep yönetimi, suyun kamu hizmeti değil bir mal olarak ele alınması demektir. Talep yönetimi, suyun değerinin sunum maliyeti ile birlikte düşünülmesi ve tüketicilerin kullanımlarını daha çok maliyetlerle ilişkilendirilmelerini gerektiren ölçütlerin getirilmesini içermektedir. Amacı, sunulan belli miktarda suyun optimum kullanımına en yakın şekilde dağıtımının sağlanmasıdır. Teoride bu, marjinal birim suyun her kullanıcı için aynı değere ulaştığı zaman gerçekleşir. Bu teorik ideale pratikte ulaşmak mümkün değilse de, talep yönetimi buna yaklaşılmasını sağlar.

Dünyada bu stratejik bir madde haline gelmiştir. Avrasya ve Orta Doğu da su bakımından ileride büyük sorunların yaşanması beklenmektedir. Ülkemizde su kullanım bilinci yeterince gelişmemiştir. Bu bilincin gelişmesi için örneğin Japonya’da ilköğretim okullarına ders müfredatına “Su kullanım bilinci” dersi konulmuştur. İspanya’da bu bilincin oluşturulması için (8)ayrı sosyal proje yürütülmektedir. Dünya da su kurumlarında müşteri memnuniyeti esas alınmaktadır. Bunun için sürekli memnuniyet araştırmaları yapılmaktadır. Dünya da su havzalarının korunması ulusal güvenlik konsepti içindedir. Dünya da şehre verilen suyun ortalama %80’i faturalanmaktadır. Faturalanan suyun da %95’i tahsil edilmektedir. Son yıllarda, su kaynaklarının yönetimine ilişkin temel ilkeler konusunda uluslar arası bir mutabakat oluşturulmuştur. 1992 yılında Dublin bildirgesinde şu konulara yer verilmiştir; Tatlı su, yaşam, kalkınma ve çevre açısından büyük önem taşıyan sınırlı ve tehdit altında olan bir kaynaktır. Suyu dayalı kalkınma ve yönetim çalışmaları, kullanıcıları, planlamacıları ve politikacıların yer aldığı katılımcı bir yaklaşıma dayandırılmalıdır. Kadınlar, suyun temelinde, yönetiminde ve korunmasında odak rol oynamaktadır. Suyun kullanımının, bir ekonomik değeri vardır ve su ekonomik bir mal olarak kabul edilmektedir.

Bu ilkelerin pratiğe aktarılması amacı ile, 1996 yılı ağustos ayında Stockholm’da yapılan bir toplantı ile “küresel su ortaklığı” resmen kurulmuştur.

Kanalizasyon ve Atık su olarak dünyada ve ülkemizdeki kritik noktalar, su kaynaklarının, çevre ve insan sağlığının ve toprak kirlenmesinin yeniden kullanımının sağlanması kritik noktalar olarak görülmektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerine ülkemizde yeteri kadar önem verilmemektedir. Bu da diğer ülkelere olan bağımlılığımızı artırmaktadır. Aslında bu sadece bizim sorunumuz değil bir elin parmaklarını dahi geçmeyecek (Almanya, A.B.D., İngiltere, Japonya) kadar az bir ülkenin dışındaki tüm dünyanın sorunudur.

2.4. KURULUŞUN FAALİYET ALANI İLE İLGİLİ BÖLGESEL PLANLAR

Eskişehir içme ve kullanma suyu ihtiyacı Porsuktan sağlanmaktadır. İçmesuyu Arıtma Tesislerimizin kapasitesi 320.000 m³/gündür. İçmesuyu Arıtma Tesislerinden kente günlük ortalama 100.000 m³ su verilmektedir. Nüfus projeksiyonlarına göre 2015 yılında Eskişehir kentinin nüfusunun yaklaşık 662.000 kişi olacağı ve günlük su ihtiyacında yaklaşık ortalama günlük 115.000 m³ olacağı hesaplanmaktadır. İçmesuyu arıtma Tesisinin kapasitesinin günlük 320.000 m³ olmasından dolayı herhangi bir sıkıntı bulunmamaktadır.

Ancak Porsuk nehrine alternatif içmesuyu kaynaklarının planlanması gerekmektedir. Bunun için 3.500.000 milyon/m³ kapasiteli Eskişehir Büyükşehir Belediyesi - ESKİ Göleti yapılmıştır. Yeni yapılacak isale hatları ile göletlerin suyunun arıtma tesisine ve şebekeye bağlanması planlanmaktadır.

Ayrıca Çifteler İlçesinde bulunan Sakarbaşından çıkan sudan faydalanmak için gerekli etüt ve proje çalışmaları yapılmaktadır. Yine Kayapınar köyündeki dere üzerinde içmesuyu amaçlı bir gölet yapılmasının etüt ve proje çalışmaları devam etmektedir. Yörükırka Köyünde Yukarı Ilıca ve Yukarı Kalabak deresi üzerine gölet yapımı planlanmaktadır.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kentsel Gelişim Projesi Bileşen 3 kapsamında Eskişehir Kentinin Altyapı Projeleri için 53,52 milyon Avroluk bir harcama planlamakta olup, aşağıdaki ihalelerin yapımına başlanmış ve devam etmektedir.

- 1- Kanalizasyon ve yağmursuyu şebekesi genişletme projesi kapsamında toplam 95 km kanalizasyon, 8 km yağmursuyu ve bir pompa istasyonu yapılacak olup 3 paket halinde gerçekleştirilmektedir.
 - a) Sözleşme paketi 1: 43 km kanalizasyon hattı, 2 km yağmursuyu hattı ve 1 pompa istasyonu yapımını kapsamaktadır.
 - b) Sözleşme paketi 2: 26 km kanalizasyon hattı, 2 km yağmursuyu hattının yapımını kapsar.
 - c) Sözleşme paketi 3: 26 km kanalizasyon hattı ve 4 km yağmursuyu hattının yapımını kapsar.
- Üç sözleşme paketi ile toplam 541 sokakta çalışma yapılacaktır.
- 2- Eskişehir İçmesuyu Projesi kapsamında toplam 256.310 mt içmesuyu hattı olup 3 paket halinde gerçekleştirilmektedir.
 - a) Sözleşme paketi 1 kapsamında 101.313 mt içmesuyu hattı yapılacaktır.
 - b) Sözleşme paketi 2 kapsamında 88.907 mt içmesuyu hattı yapılacaktır.
 - c) Sözleşme paketi 3 kapsamında 66.090 mt içmesuyu hattı yapılacaktır.
- 3- Atıksu Arıtma Tesisi Projeleri kapsamında mevcut 275 EN 60 kapasiteli Aktif Çamur sistemine göre dizayn edilmiş atıksu arıtma tesisinin rehabilite edilmesini ve 375 EN 60 kapasiteli Azot Fosfor giderimli Atıksu Arıtma Tesis yapılmasını kapsamaktadır.

Atıksu Arıtma Tesisi ihale aşamasında olup 2007 yılı sonunda işe başlanacaktır.

5216 sayılı yasa ile 3 adet belde belediyesi 20 adet mahalle statüsüne dönüşen köy ve 51 adet orman köyünün su ve kanalizasyon hizmetleri Kurumumuza devredilmiş olup, bunlarla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

2.5. TEMEL RİSKLER VE BELİRSİZLİKLER

Yeni su kaynaklarının kullanıma hazır hale getirilmesinin maliyeti oldukça yüksektir. Onun için öncelikle gelecekteki gereksinimin karşılanması için yeni arz kapasitelerine yatırım yapmak yerine, mevcut su arzının daha iyi kullanılması sağlanmalıdır. Dünya Bankası verilerine göre, yeni bir projeden elde edilecek birim su maliyeti, var olan kaynaklardan elde etmekten 2-3 kat daha fazladır.

Bu maliyetleri;

- 1) Finansal Maliyetler
- 2) Çevresel Maliyetler
- 3) Diğer faktörler olarak sayabiliriz.

1. **Finansal Maliyetler:** Su ihtiyacının artmasıyla, işletme ve bakım maliyeti artmakta ve ilgili kurumlar bunu karşılayamayacak duruma gelmektedir.
2. **Çevresel Maliyetler:** Çevresel Maliyetler hem temiz suyun tüketilmesi sulu arazilere zarar verilmesi ve nehirlerin kirletilmesi, kanalizasyon sistemleri ile atık suyun uzaklaştırılmasında ortaya çıkmaktadır.
3. **Diğer Faktörler:** Fatura çıkarma ve toplama sistemlerindeki zayıflıklar, şebekelerdeki sızıntılar, tüketicilerin bir bölümünün istikrarsız ödemeleri ve şebekeden yasa dışı yollarla yararlanma olarak sayılabilir.

Kanalizasyon ve atık sularla ilgili olarak da;

1. Şehir içi taşkın kanallarının vatandaşlar tarafından kapatılarak, çeşitli amaçlara yönelik kullanılması.
2. Kanal şebekesinin ayırık sistem olarak çalışması sebebiyle sağanak yağışlarda su baskınların yaşanması.
3. İller Bankası tarafından yapılan kanal güzergahlarının kamulaştırma yapmadan ve muvafakat almadan özel mülkiyetten geçmiş olması mülkiyetten boru kaldırılması hususunda risk oluşturmaktadır.
4. Planlama dışı tahmin edilemeyen zamanda ve konularda talepte bulunulması.

5. Eskişehir'in topografik yapısının düz olmasından dolayı kanalizasyon hatlarının minimum eğimle döşenmesi.
6. Organize Sanayi Bölgeleri dışında kalan Endüstriyel kuruluşlardan kaynaklanan atık suların kontrolsüz bir şekilde kanalizasyon şebekesine ve alıcı ortamlara deşarjı.
7. Belediyeler tarafından yapılan plan tadilatları nedeniyle kanalizasyon şebekemizin mülkiyette kalması.

Abone işlemleriyle ilgili olarak;

1. Abone şube yolu tesisat, yapımı için verilen müsaade belgesine istinaden yapılan kazı çalışmalarında elektrik, su, telefon ve doğalgaz şebekelerinin geçtikleri yerlerin bilinmemesi sebebi ile şebekelerde oluşacak tahribat sonucunda çalışanlar veya çevre sakinleri için tehlike arz etmektedir.
2. Ülkemizin ekonomik programlarındaki olumsuz değişiklikler tahsilat oranımızı düşürmektedir.
3. Su kesme ve zabıt işlemleri esnasında vatandaşın sözlü ve fiili baskıları ile karşılaşılması, personelimizin motivasyonunu etkilemekte ve iş performansını düşürmektedir.
4. Abonelerimizin kiracı olanların borçlarını ödemediği taşınmaları.

Finansal ve Yönetmelik açıdan dünya ve ülkemizde olabilecek her türlü değişime ait riskler ve sorumluluklar kurumumuzun tüm birimleri tarafından da doğal olarak taşınmaktadır.

Hukuksal açıdan, talep edilecek mütalaalar, İdarece açılacak davalar ve icra takibine konacak dosyalar önceden bilinmemektedir. Bu hususlar, tamamıyla diğer birimlerin taleplerine bağlı olduğundan, bu konuları içeren, ileriye dönük plan ve programların yapılmasında güçlük çekilmektedir. İdare faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında, üçüncü kişilerle idare arasında doğabilecek ihtilaflarda, kanun, tüzük ve yönetmelikler çerçevesinde, üçüncü kişinin haklı olması durumunda, açılan davaların kaybedilmesi büyük ölçüde riskli bulunmaktadır.

2.6. PAYDAŞ ANALİZİ

2.6.1. İŞBİRLİĞİ YAPILMASI GEREKEN KURULUŞLAR

Stratejik Planlama Ekibi tarafından yapılan çalışmayla paydaş analizinin ilk aşaması olan iç ve dış paydaşların belirlenmesi çalışması kapsamında, ESKİ'nin toplam (55) Dış Paydaşı tespit edilmiştir.

NO	PAYDAŞIN ADI	TÜRÜ
1	TBMM	Dış Paydaş
2	Yargıtay	Dış Paydaş
3	Danıştay	Dış Paydaş
4	Sayıştay	Dış Paydaş
5	İçişleri Bakanlığı	Dış Paydaş
6	Maliye Bakanlığı	Dış Paydaş
7	Hazine Müsteşarlığı	Dış Paydaş
8	İçişleri Bakanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Dış Paydaş
9	Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı	Dış Paydaş
10	Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü	Dış Paydaş
11	Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü	Dış Paydaş
12	Telsiz Genel Müdürlüğü	Dış Paydaş
13	İller Bankası	Dış Paydaş
14	Devlet Planlama Teşkilatı	Dış Paydaş
15	Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü	Dış Paydaş
16	Maden Tetkik Arama Bölge Müdürlüğü	Dış Paydaş
17	Karayolları Bölge Müdürlüğü	Dış Paydaş
18	SSK Bölge Müdürlüğü	Dış Paydaş
19	Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü	Dış Paydaş

NO	PAYDAŞIN ADI	TÜRÜ
20	Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü	Dış Paydaş
21	Çevre ve Orman İl Müdürlüğü	Dış Paydaş
22	Tarım İl Müdürlüğü	Dış Paydaş
23	İl Kontrol Laboratuvarları Müdürlüğü	Dış Paydaş
24	İl Savunma Müdürlüğü	Dış Paydaş
25	Valilik	Dış Paydaş
26	İl Özel İdaresi	Dış Paydaş
27	İl Daimi Encümeni ve İl Genel Meclisi	Dış Paydaş
28	Kaymakamlık	Dış Paydaş
29	Büyükşehir Belediyesi	İç Paydaş
30	Belediyeler (İl, İlçe, Belde)	Dış Paydaş
31	Belediye Meclisi	İç Paydaş
32	ESKİ Daire Başkanları	İç Paydaş
33	Kurum Çalışanları	İç Paydaş
34	Kamu Sağlık Hizmet Birimleri	Dış Paydaş
35	Anadolu Üniversitesi	Dış Paydaş
36	Osmangazi Üniversitesi	Dış Paydaş
37	Adliye	Dış Paydaş
38	Kültür ve tabiat Varlıkları Koruma Kurulu	Dış Paydaş
39	Kamu İhale Kurulu	Dış Paydaş
40	TSEK	Dış Paydaş
41	DMO	Dış Paydaş
42	TÜBİTAK	Dış Paydaş
43	Türk Telekom	Dış Paydaş
44	Esgaz	Dış Paydaş
45	İçmesuyu Birlikleri	Dış Paydaş

NO	PAYDAŞIN ADI	TÜRÜ
46	Sulama Suyu Birlikleri	Dış Paydaş
47	Ülke İçindeki diğer Su ve Kanalizasyon İdareleri	Dış Paydaş
48	Sivil Toplum Örgütleri	Dış Paydaş
49	Memur Sendikaları	Dış Paydaş
50	İşçi Sendikaları	Dış Paydaş
51	Muhtarlar	Dış Paydaş
52	Aboneler	Dış Paydaş
53	Vatandaşlar	Dış Paydaş
54	Banka ve Finans Kuruluşları	Dış Paydaş
55	GSM Kuruluşları	Dış Paydaş
56	Telekom	Dış Paydaş
57	Sayaç Üretim Firmaları	Dış Paydaş
58	Bilgi ve İletişim Sektöründe Ürün Geliştiren Firmalar	Dış Paydaş
59	Medya (Yazılı ve Görsel Basın)	Dış Paydaş

2.6.2. HEDEF KİTLE VE BEKLENTİLERİ

Kuruluşumuzun yaptığı hizmet gereği hedef kitlesi, Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yaşayan halktır. Halkın Kuruluşumuzdan beklentisi, içme, kullanma ve endüstri amaçlı suyun kendilerine çok daha cazip fiyatlarla satılması ve kesintisiz kaliteli suyun musluklarından sürekli akmasının sağlanmasıdır.

2.7. G.Z.F.T. ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	
1	Personelimize ait maaş, ikramiye ve benzeri ödemeler zamanında yapılmaktadır.
2	Personelimizin büyük çoğunluğu ESKİ'de çalışmaktan memnundur.
3	İdaremizin müstakil bütçesi ve tüzel kişiliği bulunduğundan, hizmetlerin daha verimli ve etkin olabilmesi için, gerekli olan kararlar, idarenin kendi idaresi ile serbestçe alınabilmektedir.
4	2560 sayılı İSKİ Kanunu'nun 2.maddesinin a, b, ve c bentleri gereğince, İdareimiz kaynaktan abonelere ulaşıncaya kadar, içme kullanma ve endüstri sularına ilişkin, her türlü hizmeti vermek ve bu suların uzaklaştırılması için gerekli olan tesislerin kurulması ve kurdurulması için, idari, hukuki ve teknik alanlarda gerekli her türlü tedbiri almak hususunda yetkilidir.
5	Bu yetki kullanılırken, şehrin tamamının içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyacını karşılayacak kaynak ve şebekelere sahip idareimiz bu alanlarda güçlü bulunmaktadır.
6	Kurumumuz kendi bütçesi imkanları ve dış kredi ile yatırımlarını yürütmektedir.
7	Birim teşkilatımız tamamen oluşturulmuştur. Birim çalışanlarının eğitim seviyelerinin yeterli düzeyde olması, görev alanımızla ilgili diğer kurumlarla ilişkilerimizde problem yoktur.
8	İhtiyaç duyulan her türlü malzeme ve ekipman en kısa sürede temin edilebilmektedir.
9	Karar mekanizmasının hızlı çalışma imkanından dolayı, işlerimizin planlanan süreçte bitirilmesini sağlamaktadır.
10	Birim personellerinin birbirleriyle ilişkileri en üst seviyededir.
11	Yurtiçi ve yurtdışı teknik geziler yapılarak teknolojik gelişmeler takip edilmektedir.
12	Personel yeterli çalışma ortamı ile, iletişim ve ulaşım için gerekli teknolojik ekipman imkanına sahiptir.
13	Çalışmalarımızda gerekli hallerde Akademisyen, Danışman ve Müşavir firmalardan teknik ve bilimsel destek alınabilmektedir.
14	Yapılan işlerin düzenli bir şekilde yapılmaktadır.
15	Kuruluşumuzda çalışan personelin yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmasından dolayı, yapılan , işler doğru ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

GÜÇLÜ YÖNLER

16	Birimler arasındaki diyalogların yeterli ve güçlü olmasından dolayı ortak iş yapabilme özelliği bulunmaktadır.
17	Personelin çalışma disiplinine sahip olması ve işine özen göstermesinden dolayı işin verimi artmaktadır.
18	Kuruluşumuza ait makine parkında yeterli miktarda araç, iş makinası ve ekipmanların olmasından dolayı işlerin daha etkin ve hızlı bir şekilde yapılması sağlanmaktadır.
19	Su depolama kapasitesi yaklaşık olarak (1) günlük su ihtiyacını karşılayacak miktardadır.
20	Su yapılarının birbiriyle dengeli ve koordineli bir şekilde işletmelerinin yapılmasıyla, şehrin su ihtiyacı kesintisiz karşılanmaktadır.
21	Teknik personel, yeni ve teknolojik gelişmeleri yakından takip etmekte ve bunları uygulamaya geçirme istekleri, idare tarafından desteklenmektedir.
22	Karar alma ve icra yetkisi.
23	Personel arası saygı, sevgi ve hoşgörü olması.
24	Siyasi yönetim (Bld. Bşk.) desteği.
25	İşveren ve işçi arasındaki uyum.
26	Üst yöneticilerin tecrübeli olması.
27	Çalışanların idareyi temsil etme çabası.
28	Yönetimin özerk olması.
29	Personel arası hızlı iletişim
30	Malzeme kullanımında kısıtlama olmaması.
31	Malzeme ikmalinde hızlı olunması.
32	Kurumun kendi tamirhane servisinin olması.
33	Çalışanlarda görev sorumluluğu bilinci.

GÜÇLÜ YÖNLER

34	Makine ve Malzeme ikmallerinin Genel Müdürlüğümüzce yapılması.
35	Yatırımların yerinde ve zamanında yapılması.
36	Birim yöneticilerinin görev alanları ile ilgili bilgi ve becerileri yeterli düzeydedir.
37	Resmi kurumlar arasında karşılıklı bilgi alışverişine yönelik iyi ilişkiler.
38	Birim personeli kadro ve iş yüküne göre sayıca yeterlidir.
39	Birimin bulunduğu binada yerleşim ile ilgili sorun yoktur.
40	Birimin ihtiyacı olan; telefon, bilgisayar ve taşıt aracı karşılanmış durumdadır.
41	Vatandaşın bilgilendirilmesi konusunda teknolojik imkanlar kullanılmaktadır.
42	Yeniliklere açık yöneticilerimizin bulunması
43	Ekonomik açıdan güçlü bir finansmana sahip olunması.
44	Elektronik Kart Sistemli abonelik gelirlerinin peşin tahsil edilmesi.

ZAYIF YÖNLER

1	Yavaş işleyen bürokrasi.
2	Önceki yıllarda meslek içi eğitim yetersizliği.
3	Sivil toplum örgütlerinin katılımcı olmayışı.
4	Kanalizasyon, evsel ve çevresel atıkların her geçen gün artması.
5	Eğitim ve sağlıkta kalitenin düşüklüğü.
6	Çalışanların özlük haklarının yetersizliği.
7	Ücret dengesizliği, aynı işi yapan kişilerin farklı maaş alması.
8	Nitelikli personel eksikliği.
9	Arttırılabilir kaynak yetersizliği.
10	Olumsuzlukların çabuk unutulması (sınırlı su kaynakları)
11	Personele sunulan sosyal imkanların ve faaliyetlerin yeterli olmaması.
12	Arıza ve yapım ekiplerinin kentin tümüne bir merkezden müdahale etmek zorunda kalınması.
13	Abone kayıtlarında tamamında kimlik bilgilerinin bulunmaması.
14	İdare ile abone arasındaki ilişkiler, akdi ilişki olduğundan, sözleşmenin diğer tarafı olan su abonesi, kendi yükümlülüğünü yerine getirmediği zaman, hukuki anlamda her zaman için, yükümlülüğünü yerine getirmesine zorlanamamaktadır. Örneğin, büyük miktarlarda su borcu bulunsa dahi, taşınır ve taşınmaz herhangi bir malın bulunmaması, bütün araştırmalara rağmen ödeme gücünün olmaması hallerinde, kullanılan suyun bedeli borçludan tahsil edilememekte, karşı taraf kamuya hizmet eden, kurum kuruluş veya gerçek kişi ise, suyu da kesilememektedir.
15	Belediyelere bağlı olarak planlanan yatırım, programlarımızdaki bazı projelerin ilgili belediyelerce yapılmaması istisnalar nedeniyle uygulanmaması.

ZAYIF YÖNLER

16	Altyapı çalışmalarına büyük paralar harcanmasına rağmen, bir üst yapı gibi göz önünde olmamasından ve yeterli tanıtım ve bilgilendirme yapılmamasından dolayı, yapılan çalışmalar ve bunların önemi vatandaşlar tarafından yeteri kadar anlaşılamamaktadır.
17	İç ve dış paydaşlarla olan çalışmalardaki prosedür engellerden dolayı yeterli koordinasyonun sağlanamaması.
18	Yetişmiş ve kalifiye eleman sayısının az olmasından dolayı mevcut personele düşen iş yükü artmaktadır.
19	Özellikle belediye sınırları içerisine dahil edilen yeni yerleşim alanlarının imar planlarının yapılmaması, mevcut imarlı alanlarda ise imar uygulamalarının istenilen düzeyde olmaması, ayrıca açılması gereken imar yollarının açılmaması nedeniyle altyapı projelerinin oluşturulması, ve dolayısıyla uygulanmasında sıkıntılar yaşanmaktadır.
20	Ödüllendirme ve cezalandırma mekanizmasının yeterince işletilmemesinden dolayı personelin performans değerlendirilmesi net olarak yapılamamaktadır.

FIRSATLAR	
1	Yerel yönetim anlayışının gelişmesi.
2	Hızlı gelişen işbirliğine açık, bölge ihtiyaçlarına duyarlı üniversitenin varlığı.
3	Hizmet edilecek hedef kitlenin belirlenmiş olması.
4	Diğer illere göre su ve kanalizasyon hizmetlerine karşı, şehrimiz halkının daha duyarlı olması.
5	Genç ve dinamik personele sahip olmamız.
6	16 Büyükşehir'de 2560 İSKİ Kanununa tabi, Su ve Kanalizasyon İdarelerinin bulunması ve bunların uygulamada kolaylık bakımından birbirine emsal olması.
7	Belediyelerce yapılan yeşil alanlarda, suya fazla ihtiyaç duymayan bitki çeşitlerinin seçilmesi ve uygun sulama yöntemlerinin kullanılması, büyük oranda su tasarrufu sağlayabilir.
8	Boru malzemeleri ve şebeke yapımında yeni teknolojilerin kullanılıyor olması, meydana gelebilecek arıza sayılarını ve dolayısıyla maliyetleri azaltabilir.
9	Diğer kamu kurumları ve belediyelerle uyumlu çalışma.
10	Teknolojinin yakından takibi.
11	Şehrin düzenli ve planlı yerleşimi.
12	Benzer kurumlar arasında ilklere imza atması.
13	Eskişehir'de sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin olması ve yapılacak işbirlikleri, toplum menfaatine yapılacak bazı projelerin oluşturulması ve hayata geçirilmesine imkan verebilir.
14	İklim şartlarının ağır olmaması.
15	Coğrafi yapının gelişmeye uygun olması.
16	Sanayiinin gelişmiş olması.
17	Bilgi ve iletişim teknolojilerinin geleceğe şekil veren öncü konular olması.
18	İlimizde üniversite bulunması.
19	Dünya Su Formu 5.Toplantısının Mart 2009 Tarihinde Türkiye'de (İstanbul) yapılacak olması.

TEHDİTLER

1	Sürekli değişen kanun ve yönetmelikler.
2	Çevre kirliliği (su, hava, toprak).
3	Verimli tarım arazilerinin sanayi yatırımları için kullanılması.
4	Bazı kurumlarca fizibilitesiz yatırımlar.
5	Halkın sosyal güvencesinin eksikliği.
6	Çerçeve yasa eksikliği (İl İdaresi, İmar Kanunu, Belediye, Kamu Yön. Temel Kanunu)
7	Tarımsal sulama projelerinin yavaş ilerlemesi.
8	Altyapı kurumları arasındaki yatırım programlarında eşgüdüm olmaması, çalışanların aksamasına ve ilave maliyetlerin doğmasına neden olmaktadır.
9	Doğal felaketlerde kriz yönetimi eksikliği ve araç gereç yetersizliği.
10	Yağış rejiminin düzensiz ve yağışın az olması, su kaynaklarında verim düşüklüğüne ve bu da gelecekte su sıkıntısı yaşanmasına neden olacaktır.
11	Teknolojinin çok hızlı büyümesi ve pahalı olması.
12	“Şehrin su sorunu yok” inancı.
13	İklim değişikliklerinin hızlı değişim göstermesi.
14	Orman alanlarının az oluşu ve sürekli yok oluşu.

II. GELECEĞE BAKIŞ

1. KURULUŞUN MİSYONU

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yaşayan tüm kişi ve kuruluşların içme, kullanma ve endüstri suyunu ilgili yasal mevzuata uygun olarak temin etmek, kullanıcılara ulaştırmak, oluşan atık suları şehir merkezinden uzaklaştırmak ve arıtmaktır.

Ülkemizin, Eskişehir Halkı ve çalışanlarımız için değer yaratan bir kurum olmaktadır.

2. KURULUŞUN VİZYONU

Şehrimize kalite standartları içerisinde ve kesintisiz su ve atıksu hizmeti sağlamayı amaçlayan dinamik, öngörülü, çevreye saygılı öncü bir kuruluş olmaktadır.

Ana faaliyet alanı kapsamında hizmet anlayışında ve uygulamasında ülke çapında örnek ve öncü kuruluşlardan biri olmak.

3. İLİŞKİLER BİLDİRİMİ

Kuruluşumuz, her türlü faaliyetinde aşağıdaki ilkeleri mutlaka göz önünde tutacaktır,

- ◆ Saydamlık: Tüm faaliyetlerini süreç ve sonuç aşamalarında kamunun bilgisine sunar.
- ◆ Hizmette Kalite: Su hizmetlerini, vatandaşların ihtiyaçlarını tam ve gerektiği gibi karşılayacak şekilde yürütür.
- ◆ Yeniliklere Açık: Yöneticileri ve her düzeydeki çalışanları, bilimsel, teknolojik ve toplumsal nitelikli değişimleri öğrenmeye, anlamaya ve uygulamaya açık ve isteklidir. AR-GE çalışmalarına gereken önemi verir.
- ◆ Hesap Verilebilirlik: Tüm faaliyetlerinin sonuçlarından sorumluluk duyar.
- ◆ Ulaşılabilirlik: Vatandaşlarımızın hizmetlere ulaşılabilirliğini etkin olarak sağlar.
- ◆ Tarafsızlık ve Eşitlik: Kurum hizmetlerinin yürütülmesinde, dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, kişisel ilişki ve benzeri nedenlerle vatandaşlar arasında ayrım yapmaz, aynı durumda olanlara aynı biçimde davranır, siyasi veya kişisel çıkarlar doğrultusunda hareket etmez.

- ◆ İnsan Haklarına Saygı: Müşterilerimizin işleri görülürken, insanlık onuruyla bağdaşmayan söz ve eylemlerden kaçınır.
- ◆ Verimlilik ve Tasarruf: Hizmetlerin sadece yapılıyor olmasını değil, en az masrafla ve verimli bir şekilde, mevcut kaynaklarla daha çok hizmet üretilmesini benimser.
- ◆ Zamanı yönetebilmek: Zamanın, geri döndürülmesi mümkün olmayan ve çalışmalarda tasarrufuna en çok riayet edilmesi gereken unsur olduğunun bilincindedir.
- ◆ Çevre Sağlığını Ön Planda tutmak: Çevrenin korunması, kirliliğine ilişkin karar ve önlemlerin alınması ve uygulanmasında insan ve diğer canlı varlıkların sağlığının korunması, alınacak önlemlerin kalkınma çabalarına olumlu ve olumsuz etkileri ile fayda ve maliyetleri dikkate alarak kısa ve uzun vadeli değerlendirmeleri yapar.

III. KURULUŞ STRATEJİSİ

2008-2009-2010-2011-2012 YILLARINA AİT ESKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN STRATEJİK AMAÇLARI VE HEDEFLERİ

1. KURUMSAL YAPININ GELİŞTİRİLMESİ

Stratejik Amaç:

Etkin, verimli ve kaliteli hizmet üretimi için kurumsal yapının geliştirilmesi.

Gerekçe:

Kurumdaki personel memnuniyetini ve motivasyonunu arttırmak, katılımcı bir yönetim anlayışını sağlayarak organizasyon yapısını güçlendirmek.

Politikalar:

- 1.1. Organizasyon yapısının gözden geçirilmesi
- 1.2. Kurum içi iletişimin geliştirilmesi
- 1.3. Personel memnuniyetinin sağlanması için tesisleşme aktivitelerinin düzenlenmesi
- 1.4. Katılımcı Yönetim
- 1.5. İç Denetim yapılması
- 1.6. Kalite Yönetim Sisteminin geliştirilmesi

Politika: 1.1. Organizasyon yapısının gözden geçirilmesi

Gerekçe:

Birbiriyle etkileşim içinde olan birimlerin etkin ve verimli çalışarak işlerin daha hızlı yapılması için bir araya getirilmesi; etkin olmayan birimlerin küçültülmesi veya birleştirilmesi. Kurumdaki görev tanımlarının değişen kanunlara göre yeniden düzenlenmesi.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Organizasyon şemasının revizyonu	2008	Tamamlanması

Politika: 1.2. Kurum içi iletişimin geliştirilmesi**Gerekçe:**

Teknolojik iletişim imkanlarının artırılması, çalışanların iletişiminin güçlendirilmesi.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Periyodik toplantılar yapılması	2008-2012	Toplantıların yapılması
2- Teknolojik iletişimden yararlanmak	2007-2008	%100'e çıkarmak

Politika: 1.3. Personel memnuniyetinin sağlanması için tesisleşme aktivitelerinin düzenlenmesi**Gerekçe:**

Kurumda çalışanların, memnuniyet anketi sonuçlarının sürekliliğinin sağlanması.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Anketler Yapmak	2008-2012	Yılda (1 kez)
2- Anket sonuçlarına göre iyileştirme çalışmaları yapmak	2008-2012	Memnuniyeti arttırmak
3- Sosyal aktiviteler düzenlemek	2008-2012	Yılda (1 kez)
4- Sportif aktiviteler düzenlemek	2008-2012	Yılda (1 kez)

Politika: 1.4. Katılımcı Yönetim**Gerekçe:**

Birimlerde çözülmesi gereken problemleri iyileştirilmesi gereken konularda yapılacak çalışmaların tüm personelin katılımı ile gerçekleştirilmesi.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Bireysel Öneri Sistemi	2008-2009	Kurularak Yaygınlaştırılması
2- Anketler Yapmak	2008-2009	2 adet/yıl

Politika: 1.5. İç Denetim yapılması**Gerekçe:**

Birimlerin mevcut mevzuata uygun olarak iş ve işlemlerinin yürütüp yürütmediğini teftiş etmek, kalite yönetim standartlarının uygulanıp uygulanmadığının denetiminin yapılması.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Birim Teftişleri	2008-2012	1 kez/yıl
2- Kalite Denetimi	2008-2012	2 adet/yıl

Politika: 1.6. Kalite yönetim sisteminin geliştirilmesi**Gerekçe:**

Kurumdaki tüm süreçlerin etkin ve verimli hale getirilerek iyileştirilmesi; tüm veri analizlerinin sayısal ortamda takibinin yapılabilmesi.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
Süreçleri iyileştirmek, mevcut durumu değerlendirmek	2008-2010	Süreç İzleme

2. MALİ YAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Stratejik Amaç:

ESKİ'nin mali yapıdan sağlam bir yapıya oturtulabilmesi ve bunun devamlılığının sağlanması.

Gerekçe:

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre; kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde toplanılması ve kullanılması yönetimlerin sorumluluğu altındadır. ESKİ hizmetlerinin daha güçlü olarak sunulabilmesi için güçlü bir mali yapının oluşturulması gereklidir. Bu sebeple, tahakkuk ve tahsilat artırıcı çalışmalar yapılmasının yanı sıra tasarruf politikalarına da önem verilmesi gereklidir.

Politikalar:

- 2.1. Mevcut ESKİ Gelirlerinin arttırılması ve zamanında tahsilat yapılması
- 2.2. ESKİ'deki tüm kaynakların etkin, verimli ve tasarruflu kullanımının sağlanması
- 2.3. Denk ve gerçekleşme yüzdesi büyük bütçe politikaları uygulaması

Politika: 2.1. Mevcut ESKİ Gelirlerinin arttırılması ve zamanında tahsilat yapılması

Gerekçe:

ESKİ'nin gelirlerinin arttırılarak, halka yatırım ve hizmet olarak geri dönüşünün sağlanması.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Mevcut Gelirlerin Tahsilat oranının %95'e çıkarmak	2008-2012	%1 arttırmak/yıl
2- ESKİ'nin gelirlerinde kaçakların önlenmesi ile abone sayısının artışı sağlamak	2008-2012	%90 Tahakkuk

Politika: 2.2. ESKİ'deki tüm kaynakların etkin, verimli ve tasarruflu kullanımının sağlanması**Gerekçe:**

Yatırım kararlarında Stratejik önceliklerin göz önünde bulundurulması, yatırım programında bulunmayan veya bütçede ödeneği olmayan işler için ihale, satın alma ve harcama yapılmaması.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Orta ve büyük ölçekli yatırımların ekonomik ve sosyal analizlerini yapmak	2008-2012	Analiz Yapmak
2- ESKİ hizmetlerinin günümüz teknolojik gelişmelerine adapte edilmesi için alınacak demirbaşlar dışında eşya almamak	2008-2012	Bütçeye uyum
3- Tüketim mallarını Tasarruflu bir şekilde kullanmak	2008-2012	%3 Tasarruf
4- Hizmet ihalelerinde Tasarrufa gidilerek ihale bedeliyle bitirmeye çalışmak, iş artışına zorunlu olmadıkça gitmemek.	2008-2012	%80 işin bitirilmesi

Politika: 2.3. Denk ve gerçekleşme yüzdesi büyük, bütçe politikası uygulaması**Gerekçe:**

Stratejik plan ve performans planları ile uyumlu bütçenin hazırlanması.

HEDEFLER	YILLAR	PERFORMANS KRİTERİ
1- Bütçe Gerçekleşme oranını %90'a yükseltmek	2008-2012	%5 arttırmak

3. ALT YAPI HİZMETLERİ

Stratejik Amaç:

Su kaynaklarını koruyarak uygun maliyetli, kesintisiz ve içilebilir nitelikte su temin etmek, atıksu ve yağmursularını çevreye zarar vermeden uzaklaştırarak Porsuk çayımızı temiz akıtmak, içmesuyu ve kanalizasyon sorunları çözülmüş bir şehir olmak.

Gerekeçe:

Nüfus artışı sonucu artan su tüketimi, küresel ısınma nedeniyle kullanılabilir su kaynaklarının azalması, teknolojik gelişme - sanayileşmeye paralel artan çevre kirliliği, su kaynaklarının etkin kullanımına yönelik yatırım yapmanın öneminin artması.

5216 sayılı B.B. Yasası.

2560 sayılı İSKİ Yasası.

Politikalar:

- 3.1. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan yerleşim alanlarındaki mevcut şebekelerin rehabilitasyonu ve yeni şebeke ile isale hatlarını yapmak ve izlemek.
- 3.2. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan yerleşim alanlarındaki mevcut su depolarının ve pompa istasyonlarının rehabilitasyonu ile yeni depo ve pompa istasyonu inşaatlarını yapmak.
- 3.3. 5216 sayılı yasa gereği Eskişehir Büyükşehir Belediyesi faaliyet alanına giren atıksuların tamamını çevreye zarar vermeden atıksu arıtma tesislerinde toplamak.
- 3.4. 5216 sayılı yasa gereği Eskişehir Büyükşehir Belediyesi faaliyet alanına giren yerleşim yerlerindeki arıtma tesislerinden deşarj edilecek çıkış suyu karakterini, alıcı ortama deşarj standartlarına uygun hale getirmek, arıtma tesisleri ve arıtma çamurlarının bertarafı için gerekli tesisleri yapmak.

SIRA NO	HEDEFLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ	PERFORMANS KRİTERLERİ (%)
1	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi Müşavirlik Hizmetleri	Kanalizasyon sistemi olmayan nüfusun %10 luk kısmına hizmet vermek ve sorunlu alanlardaki taşma riskini azaltmak üzere yağmursuyu şebekesinin genişletilmesi için tasarımların ve ihale dokümanlarının hazırlanması ve yapım işinin kontrollüğünü kapsamaktadır.	2006 - 2008	2006 %25 2007 %50 2008 %25
2	Eskişehir İçmesuyu Projesi Gelir Getirmeyen Suyun Azaltılması ve İşletme Kapasitesinin Arttırılması için Müşavirlik Hizmetleri	İçmesuyu yapım işlerine ait detaylı tasarımların oluşturulması, ihale dokümanlarının hazırlanması ve yapım işinin kontrollüğüdür.	2006 - 2009	2006 %10 2007 %40 2008 %40 2009 %10
2.1.	Haritalama Şebeke Bilgi Sisteminin Hazırlanması	- Eldeki mevcut verilerle veri tabanı oluşturulması - Verilerin toplanarak doğruluğunun tespiti - Sayısal şebeke çizimlerinin hazırlanması - Haritalama yazılımının oluşturulması	2006 - 2008	2006 %21 2007 %50 2008 %29
2.2.	Sızıntıların Tespiti ve Etkin Tamir	Dağıtım Şebekesindeki sızıntıların tespit edilerek etkin bir şekilde tamir edilmesi işidir.	2007 - 2008	2007 %63 2008 %37
3	Atıksu Arıtma Projesi Müşavirlik Hizmetleri	A.A.T. nin detaylı tasarımı için temel oluşturacak olan ham atıksu kalitesi ve miktarına ait dokümantasyonun yapılması Mevcut A.A.T. nin rehabilitasyonu ve genişletilmesine ait ön tasarımın, tasarım/yapım sözleşmesi ihalesi için uygun olacak şekilde ayrıntılı düzeyde hazırlanması.Seçeneklere ait keşif özetlerinin çıkartılması, ihale dokümanlarının hazırlanması, ihale değerlendirme aşamasında destek vermek, yapım işinin kontrollüğü ve sürdürülebilir işletmeyi mümkün kılacak uygun kapasitede A.A.T. işletme personelinin eğitilmesini sağlamaktır.	2006 - 2011	2006 % 5 2007 %19 2008 %19 2009 %19 2010 %19 2011 %19

* Performans kriterlerinde, öz kaynak geliri miktarındaki azalmalar ile döviz kurlarındaki artışlar dikkate alınacaktır.

SIRA NO	HEDEFLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ	PERFORMANS KRİTERLERİ (%)
4	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET- 1	Çamlıca - Sazova - Karabayır - Zincirlikuyu - Şirintepe - Sümer Mahallelerinde 43 km. kanalizasyon hattı , 2 km yağmursuyu hattı ve 1 adet pompa istasyonu yapılması işlerini kapsar.	2007 - 2008)	2007 %40 2008 %60
5	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET – 2	Gündoğdu - Zafer - Fevziçakmak Mahallelerinde 26 km kanalizasyon hattı, 2 km yağmursuyu hattı yapılmasını kapsar.	2007 - 2008	2007 %40 2008 %60
6	Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri Genişletme Projesi PAKET – 3	71 Evler - Emek - Çankaya - Erenköy - Sultandere Mahallelerinde 26 km kanalizasyon , 4 km yağmursuyu hattı yapılmasını kapsar.	2007 - 2008	2007 %40 2008 %60
7	Hidrolik Modelleme Desteği (Şebeke simülasyonu ve sistem kalibrasyonu)	İçmesuyu şebekesinde çeşitli işletme koşulları altında su temin sistemi hakkında detaylı hidrolik analizlerle ilgili bölgelerin (DMA) ların oluşturulması.	2007 - 2008	2007 %71 2008 %29
8	Basınç Zonlarının Teşkil Edilmesi	Mevcut şebeke sistemi temel hidrolik şebeke modeline göre tamamen izole edilmiş ~ 10 hidrolik bölgeye ayrılacaktır.	2007 - 2008	2007 %63 2008 %37
9	SCADA Sistemi (Denetimsel Kontrol ve Veri Elde Etme)	Depolar, Pompalama İstasyonları ve Alt Bölgeleri içeren kontrol sisteminin oluşturulması işidir.	2008 - 2009	2008 %40 2009 %60
10	Porsuk Sağ – Sol Sahil ve Muhtelif Mahallelerde Kanalizasyon- Yağmursuyu İnşaatı	Porsuk sağ – sol sahil ve Muhtelif mahallelerde 15.703 mt Kanalizasyon ve Yağmursuyu yapılması işidir.	2007 - 2008	2007 %60 2008 %40
11	Eskişehir Kuzey İçmesuyu Şebekesi Boru Değiştirme Programı	Eskişehir kenti Kuzey bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 101 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008	2007 %30 2008 %70

* Performans kriterlerinde, öz kaynak geliri miktarındaki azalmalar ile döviz kurlarındaki artışlar dikkate alınacaktır.

SIRA NO	HEDEFLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ	PERFORMANS KRİTERLERİ (%)
12	Eskişehir Batı İçmesuyu Şebekesi Boru Değişirme Programı	Eskişehir kenti Batı bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 89 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008	2007 %30 2008 %70
13	Eskişehir Doğu İçmesuyu Şebekesi Boru Değişirme Programı	Eskişehir kenti Doğu bölgesindeki mahallelerde muhtelif çaplarda 66 km uzunluğunda içmesuyu hattı yapılması	2007 - 2008	2007 %30 2008 %70
14	Eskişehir İçmesuyu Şebekesi Malzeme Temin İhalesi HD-PE Boru ve Bağlantı Parçalarının Temini PAKET -1	Eskişehir kenti Kuzey-Doğu-Batı bölgelerindeki mahallelerde yapılacak içmesuyu hatlarında kullanılacak muhtelif çaplardaki HDPE boru ve bağlantı parçalarının temin edilmesi	2007 - 2008	2007 %40 2008 %60
15	Eskişehir İçmesuyu Şebekesi Malzeme Temin İhalesi Vanalar, Armatürler ve Aksesuarların Temini PAKET -2	Eskişehir kenti Kuzey-Doğu-Batı bölgelerindeki mahallelerde yapılacak içmesuyu hatlarında kullanılacak muhtelif tiplerdeki Vanaların, Armatürlerin ve Aksesuarların temin edilmesi	2007 - 2008	2007 %50 2008 %50
16	Dağıtım Şebekesinin Alt Zonlara Ayrılması	Su kayıplarının azaltılması ve kaybın düşük seviyede tutulmasını izleyebilmek amaçlı yapılacak çalışmadır.	2008 - 2009	2008 %50 2009 %50
17	Su Sayaçlarını Değişirme Programı	En fazla tüketim yapan abonelerden başlayarak doğru sayaçların takılması yapılacaktır.	2007 - 2009	2007 %50 2008 %25 2009 %25
18	Su Depolarının İyileştirilmesi	Depoların bakım onarımı ve depolarda oluşan sızıntıların azaltılması işidir.	2007 - 2008	2007 %30 2008 %70
19	Su Arıtma Tesislerinde İyileştirme Yapılması	Kimyasal arıtma işlemlerinde otomatik doz ekipmanı ve ham suyun bulanıklığının online bir sistemle ölçülmesi gibi ekonomik çözümlerin oluşturulması.	2008 - 2009	2008 %50 2009 %50

* Performans kriterlerinde, öz kaynak geliri miktarındaki azalmalar ile döviz kurlarındaki artışlar dikkate alınacaktır.

SIRA NO	HEDEFLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ	PERFORMANS KRİTERLERİ (*)
20	Pompa İstasyonlarının iyileştirilmesi	Pompa İstasyonlarındaki Elektromekanik tesisatın ve ekipmanların genel bakımının yapılması	2008 - 2009	2008 %50 2009 %50
21	Atıksu Arıtma Tesisi Projesi	Mevcut A.A.T nin rehabilitasyonu ve yeni A.A.T. yapılması işidir.	2007 - 2009	2007 % 5 2008 %55 2009 %40
22	Kalabak Dolum Tesislerine Depo Yapılması	Eskişehir Kenti Kalabak kaynak suyu ihtiyacını karşılayabilmek için mevcut depolara ilaveten Kalabak kaynak suyu deposu yapılması.	2008 - 2009	2008 %50 2009 %50
23	Kalabak Pet – Şişeleme Tesisleri - Rehabilitasyonu	Eskişehir Kenti ve Çevre illere Kalabak kaynak suyu sağlamak için mevcut tesisin günün şartlarına uygun olarak rehabilitasyon yapılması	2008 - 2009	2008 %30 2009 %70
24	5216 Sayılı Yasa ile devredilen yerleşim yerlerine Kanalizasyon ve İçmesuyu götürülmesi	5216 sayılı yasayla görev alanımıza giren yerleşim yerlerinin kanalizasyon ve içmesuyu sorunlarının çözülmesi için çalışmalar yapılması	2007 - 2011	2007 %15 2008 %20 2009 %20 2010 %20 2011 %25
25	Yeni Gölet Yapımı ve Su Kaynaklarının Araştırılması	Eskişehir Kentinin gelecekteki içmesuyu ihtiyacının karşılanması için içmesuyu kaynaklarının araştırılarak bulunan kaynaklar üzerinde Gölet yapılması	2008 - 2009	2008 %50 2009 %50
26	Mevcut Taşınmazların Büyük Onarım ve Bakımları	Genel Müdürlüğümüze ait taşınmaz malların, Hizmet binalarının, Hizmet tesislerinin, Atölye ve Tesis Binalarının, Büroların ve Lojmanların periyodik olarak onarım ve bakımlarının yapılması	2007 - 2011	2007 %20 2008 %20 2009 %20 2010 %20 2011 %20
27	Kurum İhtiyacı Yeni Taşınmazların Temini	Eskişehir Kentinin ihtiyaçlarını karşılamak için hizmetin gerektirdiği yeni taşınmazların temini	2007 - 2011	2007 %20 2008 %20 2009 %20 2010 %20 2011 %20

* Performans kriterlerinde, öz kaynak geliri miktarındaki azalmalar ile döviz kurlarındaki artışlar dikkate alınacaktır.

SIRA NO	HEDEFLER	AÇIKLAMA	BAŞLANGIÇ BİTİŞ	PERFORMANS KRİTERLERİ (%)
28	Mevcut Yeşil Alanların Bakımı ve Yeni Alanların Çevre Düzenlemesi Yapılması	Genel Müdürlüğümüze ait Muhtelif yerlerde bulunan yeşil alanlarımızın periyodik bakımlarının yapılması ve yeni alanların çevre düzenlemesi yapılması	2007 - 2011	2007 %20 2008 %20 2009 %20 2010 %20 2011 %20
29	Kamulaştırma İşlemleri	İlave yapılacak II.kısım Atıksu Arıtma Tesisinin yer ihtiyacı nedeniyle 230 dekarlık alanın kamulaştırma işlemleri	2007 - 2008	2007 %25 2008 %75

* Performans kriterlerinde, öz kaynak geliri miktarındaki azalmalar ile döviz kurlarındaki artışlar dikkate alınacaktır.

EVDE SUYU KURTARMANIN 10 BASİT YOLU

1. Musluğu Açık Bırakmayın

Her gün sebzeleri elde yıkamak yerine, su dolu bir kapta yıkarsanız, çok daha az su tüketirsiniz. 4 kişilik bir aile bu yöntemle yılda ortalama **18 ton** su kurtarabilir.

2. Bulaşıklarınızı Elde Değil Makinede Yıkayın

4 kişilik bir ailenin günlük bulaşığını elde yıkarsanız, ortalama 84-126 litre su harcarsınız. Oysa bulaşık makinesi aynı bulaşığı sadece 12 litre su ile yıkar. Bu da, bir yılda ortalama **26-40 ton** suyu kurtarmanız demektir.

3. Dişlerinizi Fırçalarken, Tıraş Olurken Suyu Kapatın

Diş fırçalarken ya da tıraş olurken, kullanmadığımız halde açık bıraktığımız su gideri, yılda kişi başı ortalama 12 tondur. 4 kişilik bir ailede bu rakam ortalama **48 tondur**.

4. Daha Kısa Duş Alın

5 dakikalık bir duş sırasında ortalama 60 litre su harcarsınız. 4 kişilik bir ailenin her bir ferdi duş süresini 1 dakika azaltırsa yaklaşık **18 ton** su kurtarırsınız.

5. Duş Başlığınızı Değiştirin

Yeni model, suyu daha iyi bir şekilde püskürten ekonomik duş başlıklarından alın. Böylece suyu daha az açarak daha tazyikli bir duş alabilirsiniz.

6. Muslukları Tamir Ettirin

Evdeki tüm muslukları su kaçırmadığından emin olun. Gerekirse tamir ettirin. Her saniye bir damla su akıtan musluk yılda **1 ton** su harcar.

7. Su Kaçaklarını Engelleyin

Evinizdeki ya da apartmanınızdaki su borularını yenileriyle değiştirin ya da tamir ettirin. Eski tip borular tonlarca su harcar.

8. Sifona Plastik Bir Şişe Yerleştirin

1,5 litrelik bir pet şişeyi su ile doldurarak sifonunuzun içine yerleştirin. Sadece bu basit bir önlemle bile yılda **2 ton** suyu kurtarabilirsiniz.

9. Gereksiz Yere Sifon Çekmeyin

Tuvaleti çöp olarak kullanmayın. 4 kişilik bir ailenin her bir ferdi, günde bir kez sifonu amacı dışında çekerse yılda **16 ton** su harcamış olur.

10. Çamaşır Makinesini Ekonomik Kullanın

Bir çamaşır makinesi tek bir çalıştırmada 176 litre su harcar. Makineyi tam doldurmadan çalıştırmayın. Makinenizi haftada bir kez bile daha az çalıştırırsanız, yılda **9 ton** suyu kurtarırsınız.

